

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Oehlenschläger, Adam.; paa ny udgivet i
Hundredaaret og forsynet med en Efterskrift
ved Ida Falbe Hansen.

Titel | Title:

Digte

Alternativ titel | Alternative title:

Digte 1803.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Det Schuboeske Forlag, 1903

Fysiske størrelse | Physical extent:

[8], 304, XXXII s.

DK

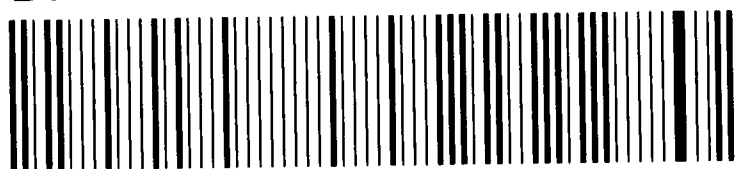
Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°

1 1 54 0 8 01737 X

+ REX

Adam Ohlenflager

Digte

Kjöbenhavn

Det Schubotheske Forlag.

1903.

Digte

1803.

*Paa ny udgivet i Hundredaaret
og forsynet med en Efterskrift.
ved
Ida Falbe Hansen*

Digte

af

Adam Ohlenflager

Was ich irrte was ich strebte
was ich litt und was ich lebte
sind hier Blumen nur im Strauß!
Goethe.

Kjöbenhavn
Det Schubotheske Forlag.
1903.

J. COHEN & SONS, MONTMARTRE

F o r e r i n d r i n g.

Otte Stykker, af denne Samling, have tilforn været trykte; en Stjerne betegner dem i Indholdsregisteret, og selv een af disse er ganske omarbeidet. Romanzen Fridleif og Helga har kun Navn og Historie fælleds med den Gamle; Behandlingen er nye fra først til sidst.

Dette anmærker jeg for at man ikke skal troe denne Bog er en Samling af mine ad-

*spredte, Smaae-Ubetydeligheder, hvilke Ingen
kan sætte ringere Priis paa end jeg. Det er et
Bind nye Digte, som alle, paa de faa an-
førte nær, have deres Udspring af senere For-
søg, og som her see Lyset første Gang.*

Adam Öhlenslæger.

I n d h o l d.

R O M A N Z E R.

B iergtrolden	-	-	pag. 3
Hakon Jarls Död	-	-	16
* Sivald og Thora	-	-	23
Skattegraveren	-	-	28
Löveridderen	-	-	33
Fuglefængereren	-	-	43
Fiskeren	-	-	48
* Kongen i Leire	-	-	50
Harald i Offerlunden	-	-	52
Ellehöien	-	-	56
Spilleren	-	-	61
Jurabierget	-	-	65
Fridleif og Helga	-	-	69
Guldhornene	-	-	75
Violsamleren	-	-	83
Valravnen	-	-	88
Harpespilleren ved Posthuset	-	-	108
Rosmer Havmand	-	-	115

B L A N D I N G E R.

Natur-Temperamenter	-	-	pag. 133
Den frembrydende Vaar	-	-	140
* Den Forladte	-	-	145
Den Tillidsfulde	-	-	148
Den brustne Harpe	-	-	151
Himmellysene	-	-	152
* Wilhelm og Blomsterne	-	-	154
Drømmene	-	-	158
Til Rimer	-	-	161
Oldingen ved Werthers Grav	-	-	163
Rosen	-	-	167
* Til Apol	-	-	169
Anelsen	-	-	175
Digteren i Leirelunden	-	-	182
Cantate	-	-	185
* Den elskende Bondeknös	-	-	193
Födselsdagen	-	-	198
Biergmands-Liv	-	-	201
* Hædersqvad til en gammel Skiald	-	-	204
* Aarstiderne	-	-	208
Sköitelöberen	-	-	210

S A N C T H A N S A F T E N - S P I L 213

R O M A N Z E R.

BIERG TROLDEN.

SEE Nordlys lue
med röde Flammer,
paa sorten Bue.
Hör Storme brage,
og Granestammer
bugnende knage.

Niords Sønner * sig hæve.
Snefunger, Stierner
bleglyse bæve;

* Stormene.

og intet værner
for Stormens Vælde,
paa Norges Fielde.

Svanhild den hvide
fortvivlet ene
ved Midnatstide,
blandt Krat og Grene,
vildfarete vanker
i Nattens Taage,
med bange Tanker,
hvor Aander vaage.

Brat Stormen standser,
ei Graner brage;
men Stene knage,
og Fieldets Pandser
hvinende brister,
og grim og bister
af mørke Hule
en Fin sig hæver,
saa det natlige Thule
sukkende bæver.

"Hvo tør sig vove
i mørke Nætter
til sorte Skove,

hvor höie Jetter,
 naar Hanen galer,
 i Mörket suse,
 som naar uhyre Hvaler
 under Ishavet bruse.
 Naar Urner bæve
 i Dödningstunden,
 naar Aander sig hæve,
 naar Ulve i Lunden
 Offerne sluge,
 naar gamle Drager
 i Mulmet ruge,
 naar Samvittighed nager,
 naar Uskyldige græde,
 naar Morderen antaster,
 og Natten sit Klæde
 over Bloddampen kaster?"

Med röde Öie
 i skumle Pande,
 han speider nöie
 blandt Granevrímlen;
 overalt han skuer,
 kun ei til Himlen,
 hvor Nordlyset luer.

Med lumske Blikke
han frem sig skyder
af Klippens Bugter,
med lodne Fod.
"Mig lyster at drikke!"
saa Stemmen lyder,
"Jeg lugter, jeg lugter
Menneskeblod!"

Og til den zittrende
Möe han haster.
Hans Öie knittrende
vredeligt kaster
et Blik paa den Hulde,
men strax det mildes,
ved hendes Tække
det brat forvildes;
og Vellystluer
af Sövn sig vække.
De brænde fulde —
og Svanhild gruer!

"Frygt ei du Bolde!"
saa sledsk han taler,
"over alle Trolde
jeg strængt befaler.

Fölg med i min Hule,
 hvor hundred Dverge
 smedde Armbaand gule,
 og Jetteværge.

Hvor Guld hin röde,
 i Fieldets Aarer,
 straaler dig imöde,
 glem dine Taarer!"

"O stærke Jette!
 hvis Kraft du eier,
 da viis din Vælde
 i Dydens Seier;
 og dræb min Smerte
 og bring mig Arme
 til Haralds Hierte;
 dæmp Nattens Harme.
 Os Mulm adskilled.
 Som jeg den Bolde
 er nu forvildet
 blandt Mörkets Trolde."

"Jeg eier Skatte!
 det skal du sande.
 I Guld vil jeg fatte
 din Haralds Pande;

deraf vi ville
 vort Fæstensöl drikke,
 alt efter gamle
 Biergtroldeskikke."

Ung Svanhild blegner
 og skielver saare;
 til Jorden hun segner,
 med tunge Taare.
 Med nedrig Skulen
 og grinende Læber,
 han need i Hulen
 den Blege slæber.

Hun zitterer, vakler,
 og Angsten stiger.
 I mørke Gange
 med blide Toner,
 hun hører Sange
 af Kiempekoner.
 Og see, med Fakler
 ti skiønne Piger
 sig nærme blide,
 guldløkte, hvide;
 hver yndigt smiler,
 'bort Mørket iler.

Og stolt sig løfter
 de høie Sale;
 i Klippekløfter
 Rubiner prale;
 stærkt Guldets glimter
 i Fieldets Side,
 mildt Sølvet skimter
 i Marmor hvide.

Og Lyset flammer
 og Mørket viger,
 og i et Kammer
 tre andre Piger
 en Klædning væver,
 saa riig og prægtig,
 af Guld saa vægtig.
 Men Svanhild bæver.

"See, raaber Jetten,
 dit Bryllups-Klæde!
 Glem ham paa Sletten.
 Hvor kan du græde?
 Snart er den færdig.
 Kom lad os ile.
 Du er mig værdig;
 følg med til Hvile!

Hvor Roser dufte,
 hvor Harper lyde,
 hvor Æthre lufte,
 der skal du pryde
 det stolte Leie.
 Mit Hierte raser!
 Jeg vil dig eie
 trods alle Aser."

Hvad Vælde bruser?
 Hvad rædsomt Bulder?
 See Lynild suser,
 hör Torden ruller!
 og Stormen skriger
 og hylende viger,
 bort Natten iler
 og Solen smiler.

Fra Himlens Bue
 ved Hlidskialfs Lue
 saae Afa Odin
 den Ædles Taare.
 Han greb sit Septer
 og ynktes saare;
 og raabte: "Aukathor!
 tag din Hammer.

Dræb Nattens Mörke,
 med Dagens Flammer.
 Og fæld din Fiende!
 og kiöl min Harmel
 frels ham og hende,
 i Guddoms Arme!"

Og Thor adlyder.
 Ha blegn Uhyre!
 Med sine Bukke
 han Skyen bryder;
 og Tömmerne styre
 mod Uskylds Sukke.

Da seer han Harald
 blandt Granestammer,
 at söge Svanhild,
 med Elskovs Jammer.
 Hans Hierte bæver,
 hans Öie flammer,
 hans Röst sig hæver:
 "Hvor er du Svanhild?
 O svar mig Svanhild!
 Forgieves raaber,
 forgieves haaber
 Midnattens Vandrer!"

"Der er min Hammer!
 Red *selv* din Pige!
 Naar vist den rammer,
 maa Livet vige.
 Gaae need i Hulen,
 hvor Steen sig hvælte,
 i Röverkulen.
 Men ei du *skielve*.
 Naar Hiertet bæver
 og frygtsomt bruser,
 Miölner sig hæver
 og Panden knuser.
 Hammeren kræver
 med roligt Mod,
 at farves i Trolde-
 Hierteblood!"

"Tak! raaber Harald,
 min Harm jeg kiölner."
 Og rask han griber
 den store Miölner,
 og rolig iler
 hen til de Steder,
 hvor Trolde hviler
 og Svanhild græder.

I mörke Gange,
med fæle Toner,
han hörer Sange
af Jettekoner.
Og uforfærdet
han skuer Trolde,
at slaae med Sværdet
paa Flinteskiolde,
hvoraf udspringer
saa store Gnister,
at Hulen stundum
sit Mörke mister.
Ham Væggen trænger
saa skarp og snæver.
Fieldstykker som hænger
i Loftet, bæver.
Og Blod hin röde
af uhevne Döde,
af Sprækkerne rinde;
og Lyn ham blinde,
og Drager i Tidsler
forbi ham hvidsler.

Men rolig Harald
med Gudens Hammer,

til Maalet haster,
han veed den rammer.

Og Lynet luer
med blodige Flammer,
og i et Kammer
hvor Mörket svinder,
han rolig sk uer
tre Jetteqvinder.

Uden Been i Ryggen,
de krummede bæve
paa Jernstole,
og spole og væve
med mavre Arme,
en Bryllupskiøle
af Mennesketarme.

Men rolig Harald
med Gudens Hammer
til Maalet haster,
han veed den rammer.

Og Hundeglammen
bedöver Sangen!
Han gaaer paa Hammen
af Midgaardslangen.
Sig Lyset taber,

Faklerne blaane,

Fenris gaber —

Jetterne daane!

Men rolig Harald,
med Gudens Hammer
til Maalet haster,
han veed den rammer.

Og *vist* den rammer!

I Klippens Rifter
hvor Natten aldrig
med Dagen skifter,
see Jetten blöde!

Men see paa Fieldet
i Morgenröde,
ved Sölverqvældet,
de Elskte smile.
Og armindslynget
og favnopklynget,
de til den landlige
Hytte ile.

HAKON JARLS DÖD,
ELLER
CHRISTENDOMMENS INDFÖRSEL
I NORGE.

DE Nætter ruge saa lange og sorte.
Syvstiernen skimter saa mat.
Ud stormer Vinden fra Himmels Porte,
fælt knager Granen i kolde Nat.
I Offerlundene Blæsten tuder,
om mosgroede Stötter af Valhals Guder.
"Vor Tid er forbi!
Snart synke vi!"
Den rasler og styrter den blodige Steen,
og knaser omliggende Offerbeen!

Den gothiske Steenmasse kneiser,
 brunrödlig skummel i Maaneglands.
 I mörkeblaae Luft sit Spir den reiser,
 om Muren Dödninge rangler i Dands.
 Fra lange Blyevindve en Straale iler
 til Alterets Crucifix og smiler:
 "Du seirer vist,
 Du hvide Christ!
 Snart skal den vilde nordlige Zone
 neie sig for din Tornekrone!"

Olaf Tryggesön lander i Norge.
 Brat synger han Messer paa hviden Strand!
 Fra skumle, sydlige Borge
 bringer han Munke til Klippeland.
 Alt mere den christne Troe sig udbreder;
 men mægtige Hakon Bönderne leder.
 For gamle Troe
 i Fædreboe
 de möder Olaf med tapper Ære —
 men Konningen splitter de samlede Hære!

Höit galer Hanen ved Midnatstide;
 Jarl Hakon slagter sin Sön.
 Han drager den rygende Kniv af hans Side
 og synker i Lunden, og gör en Bön.
 "Christe! forstyr ej de straalende Aser.
 Tag dette Offer, mit Hierte raser!
 og giv os Held!
 Forlad vort Field!
 Men Uglen flagrer paa Rotas Bryst
 og tuder med dæmpet, varslende Röst.

Korsbannerne vildt i Ætheren velte.
 De lyne, de lyne afsted!
 Höit opflammer Luren de christne Helte,
 hvor Olaf stevner er Lykken med.
 Foran ham bæres Verdens Befrier,
 rundt om lyder Psalmer og Litanier;
 med korsdannet Sværd
 han fører sin Hær.
 Foran ham iler de seirende Rygter!
 Forladte Hakon fnyser og flygter.

Afsted paa den vrindskende Ganger han traver.
 Den standser ved Gaulaae, med Skum bedækt.
 "Blev alle Nordmænd end feige Slaver,
 saa skiender jeg ej min ældgamle Slægt.
 Med Taarer sin sidste Ven han dræber,
 i Gangerens Blod han sin Kiortel klæber.
 "Nu troer du mig död!
 at mit Blod her flöd;
 men Olaf giv Tid, jeg har Kiemper i Nor,
 og paa min Side strider Tyr og Thor."

Saa knittrende vrede hans Öine skule;
 han iler til grantakte Field
 og skiuler sig i en skummel Hule,
 med Thormod Karker sin frigivne Træl.
 En rygende Fyrrespaan Hulen oplyser.
 Der sidde de tause, Trællen gyser!
 Den ene ej troer
 den andens Ord.
 Fælt stirrer Trællen paa Jarlen hvid;
 dog slumrer han ind ved Midnatstid.

Da hvidsler det sagte i Hulens Mörke,
 og Asa Hermod for Hakon staaer.
 "Guderne sætte Lid til din Styrke!
 Giv Olaf Christen sit Banesaar!
 Guldtaarer den yndige Freya græder.
 Ha skal en sydlig korsfæstet Misdæder
 forstyrre os her?
 Gaae, sving dit Sværd.
 Med Olafs Blod vore Altre bestænk!
 Da skal du sidde paa Valhals Bænk."

Saa taler den röde Skygge og svinder,
 men Trællen vaagner forfærdet op.
 "Jesus stod for mig med smilende Kinder
 og pegede paa din blodige Krop!"
 "Ha usle Slave! frygt Tordnerens Torden!
 Hvi bliver du bleg og sort som Jorden?
 Formaster du dig
 at forraade mig?"
 "Nej!" gyste Trællen med frygtende Sind;
 og udmattet slumrede Jarlen ind.

Men underlig fælt han smiler i Drömme,
og Karker ræddes ved dette Syn.

"Hvi saa jeg ham nylig i Blod at svømme?

Hvi trækker han saa med det højre Bryn?

Han er dog en Röver, som Norge skiender.

Velan, i hans Blod jeg toer mine Hænder.

Til Olaf jeg gaaer

og en Guldkiede faaer!"

Saa hvisker han bleg i den sorte Grube

og zitrer — og udskierer Jarlens Strube!

Höit Lurene skralde fra nærmeste Fielde.

"Her er han! her flygted han hen!"

Som Fossen med brusende, knusende Vælde

indbryder Kong Olaf med sine Mænd.

Brat Hakons Træl Hellebarderne dræbe

og Olaf skuer med smilende Læbe

tæt ved sin Fod

Hakon Jarl i Blod.

"Den ypperste Hedning faldt! jeg er hevnet.

Ved hans Död er Vankundigheds Forhæng

revnet!"

Det ruller i Horizontens Himmel
og sagtelig skielver Hav og Jord.
De gamle Guders brogede Vrimmel
forsvinder, og kommer ej meer til Nord.
Istedet for Lundens ærværdige Minder
man idel Kirker og Klostere finder.
Kun hist og her
man fiern og nær
en Höi og en opreist Kampesteen skuer,
som minder om Oldtidens slukte Luer.

SIVALD OG THORA.

FRA Thoras ömme elskovsfulde Bryst
sleed Sivald sig med fæl og grusom Latter;
forgieves qualte Rædsel hendes Röst,
forgieves græd Naturens skiönne Datter.

Kold skyndte han sig bort til fremmed Land,
for ej at höre Uskylds svage Stemme.
Der kiöbte Trællen sig i Adelstand
og Glædens Ruus ham lærte Thora glemme.

Ti Aar forgaae, saa har han ödslet hen
sit Guld og Sundheds-Rosen paa hans Kinder,
nu staaer han fattig, ene, syg igjen,
thi med hans Rigdom Fryd og Ven forsvinder.

Da ængstes han af underlige Nag
og Thoras Taare paa hans Hierte brænder;
da seer han hende bleg ved Nat, ved Dag
at vinke ham med sine matte Hænder.

Et sort og betlet Bröd indsvöber han;
 tilfods, med Tiggerstav og revne Klæder
 han vandrer langsomt til det Fædreland,
 som smilte til hans Ungdoms vilde Glæder.

Ved Midnatstid igiennem Storm og Regn
 han vakler skielvende med bange Tanker.
 Nu skimter han den velbekiendte Egn
 og ængsteligt hans knuste Hierte banker.

I rædsom Taushed laae den hele Bye,
 hver Dör er lukket, og forgieves beder
 han fordums Venner om et ringe Lye;
 han vises bort med græsselige Eder.

Afmægtig skielvende han slæber sig
 til Kirkeportens Bænk, for der at hvile.
 Da svimler han saa bleg og underlig,
 og rædsom Frygt ham hindrer i at ile.

Han finder Kirkeporten aaben staae,
 han seer et Lys ved Muren rödligt lue,
 han gyser, standser, frygter for at gaae
 og stirrer bleg til Himlens sorte Bue.

Men Skiebnen vinker ham, han gaaer derind,
 han seer et Lys i dunkle Lögte brænde,
 og Graveren som med et roligt Sind
 sang et: Hvo veed hvor nær mig er min Ende!

Og grov en Grav ved sørgelige Sang,
 og kasted Knokler op, skiönt han var ene,
 endskiönt det huult i Dödningbenet klang,
 naar hen det raslede ad Gravens Stene.

"O fæl, o rædselsfuld er dog din Iid!
 hvorledes kan du uden at forsage
 ved Midnats mørke gyselige Tid
 de Dödes Fred saa roligen forjage!"

"Til dette Arbeid er jeg længe vandt.
 Nu kiender Dödninger og jeg hverandre;
 för blev jeg bleg og bange, det er sandt,
 naar jeg dem saae ved Sacristiet vandre.

De Dödes Fred forstyrrer ingen her,
 de Döde slumrer alle trygt og rolig,
 paa Havets Bund, i Marmorhvælvinger,
 paa Steil og Hiul, i Gravens stille Bolig."

Kun mens de vandre Livets trange Vei
 kan Sorg og Ondskab deres Fred forjage;
I Jorden er der Fred, *paa* Jorden ei,
 Lyksalig den, som ej har meer tilbage!"

"Hvem, spurgte Sivald, skal begraves her
 ved skumle Beenhuus?" "Du ham sagtens kiender,"
 giensvarte Karlen, "det den Morder er,
 som dræbte sig af Frygt for Bödlens Hænder!"

Den Jord den er saa stenet og saa haard,
 her har ei været gravet meget længe;
 der er nu svundet, hen ti lange Aar
 fra sidst jeg rede her de Døde Senge.

Det var en deilig Pige med sit Barn;
 i Raserie hun tog sig selv af Dage,
 da Faderen som var et nedrigt Skarn
 løb bort og spotted hendes stille Klage!"

Bleeg Sivald stod som Gravens kolde Steen!
 "Hvad heed hun!" skielvede hans brudte Stemme.
 "Hun hedde Thora! det er hendes Been,
 som her jeg kaster ud af Gravens Giemme."

Huult Thoras Hierneskal mod Muren klang,
og nu et Been, nu eet igien! nu atter!
Fra Sivalds Pande Dödens Perle sprang,
bag Kirkemuren hörtes rædsom Latter!

Hans Hoved tumlede mod Murens Steen
og skyldigt Blod de blege Vægge malte.
Tre varme Draaber faldt paa Thoras Been!
Dybt Kirkeklokken slog! og Hanen galte.

Forgieves kalker man den skumle Muur,
Blodblomsten voxer stedse fra sin Kime.
Ved Midnatstid det stygge Dödninguhr
fælt minder Morderen om Hevnens Time.

SKATTEGRADEREN.

MENS Vintersneen fyger
saa gnistrende og hvid,
og medens Stormen fstryger
ad Marken hid og did,
i Bondens tætte Bolig
ved lune Arnested,
de leire sig fortrolig
og fryde sig derved.

Og gamle Hans fortæller
ved Ovnens muntre Fyr;
Hvad hörer man vel heller,
end slige Eventyr.
"Men Fader, er det Sanden!
og er der Skatte til,
som gives een og anden,
naar Underjordisk vil?"

"Ja Sön! naar Hanen galer
da skal man hente den,
men hvis et Ord du taler,
forsvinder den igjen!"

Hensiunken dybt i Tanker
enhver forundrer sig,
da det paa Dören banker,
den aabnes pludselig.

Og med en Spade triner
en Yngling ind saa hvid,
saa mørke er hans Miner,
dog er han huld og blid.
Hans Lokker vildt sig slynger,
thi Stormen slyngte dem,
hans Blikke Sorg nedtynger,
han triner langsomt frem.

"Det er saa koldt derude!
Jeg er saa stiv af Kuld.
Ha hörer I det tude
hen over frosne Muld?"

Ak Kræfterne var svage,
og Jorden var saa haard.
Der er kun lidt tilbage,
hielp at min Skat jeg faaer.

Saa blodig bleg han raver,
saa stivt man paa ham seer.
"Er du en Skattegraver?"
Han nikker mildt og leer,
og springer om fornöiet,
men standser strax igien,
og visker Graad af Öiet,
og stirrer længe hen!

Og viser dem sin Spade,
og raaber: "Fölger med!"
og alle følge glade
forventende afsted.
Og hurtig hen han iler,
mens Midnatsklokken slaaer,
did hvor de Döde hviler,
paa tause Kirkegaard.

Saa svagt i Nattetaagen
hans Lygte skimter kun,
Han aabner Kirkelaagen
i skumle Midnatstund.
Af Skræk og Kulde gyser
hans Følge og gaaer ind,
didhen, hvor Graven lyser
af Lygtens matte Skin.

De nærme sig — men grue
og standse alle her,
da de med Rædsel skue
ved Lys hvad Skatten er.
Den matte Straale viste
saa bleg ved deres Fod,
en halv opgravet Kiste
heel overstænkt med Blod.

"See!" raabte nu med Varme,
den blege Yngling, "see!
Her favner Gravens Arme
min Skat, mit Kiereste.

I fire lange Timer
jeg har arbeidet her.
Jeg blöder! Klokken kimer!
Elisa din jeg er!"

"O Gud i Himmerige!
det er den unge Mand,
som tabte med sin Pige
sit Vid og sin Forstand.
Udsluppen af sit Gjemme
han ilet er herhen!"
udbrød med bange Stemme
de blege Bondemænd.

"See hvor han fast sig klynger
til Kistens kolde Fiel;
hör Dödninguhret synger.
O Naade med hans Siel!
See hvor den Arme bæver,
kom hjælper ham i Nöd!"
De ham fra Kisten hæver
han smilte og var död!

L Ö V E R I D D E R E N .

MILDT boltre sig de lune Sommervinde,
 fra klare Safirhvælvning Maanen straal
 igiennem duftopfyldte svale Linde
 til Engens lukte Lillier og Violer;
 rødt glöder gyldne Spir fra Borgens Tinde
 i Flodens fulde sortblaae Jaspisskaaler.
 Kong Didrik langsomt paa sin Ganger rider
 i stille underlige Midnatstider.

Og som han kommer ind hvor Skovens Grene
 saa tæt og dæmrende en Lund indhegner,
 hvor der er mørkt og skummelt, tyst og ene,
 hvor blegere den blege Straale blegner,
 da hører han det rasle giennem Stene,
 for brede Bug det høie Straae nedsegner.
 En saaret Löve brölende forfølger
 en Lindorm, som sig giennem Græsset bølger

Dybt Löven slaaer med convulsivisk Vælde
sin Kloe i Ormen, for sit Saar at hævne;
da vender den sig langsomt og vil fælde
sin Fiende i det rædselsfulde Stevne.

Det tykke Hoved mosbegroet af Ælde,
den gule Bug, som vil af Ædder revne,
den lange Braad, de Öine blodigrøde,
alt dirrer Löven frygteligt imøde.

Da raaber den bestæd i stor Ulempe:
"Red mig fra den som mig mit Liv vil röve!
Kom mig til Hielp, du staalbeklædte Kiempe,
som förer i dit Skiold en gylden Löve;
som den jeg staaer i Brand, o kom at dæmpe!
lad Ormens Pandeskal dit Glavind prøve.
Da skal jeg altid vandre ved din Side.
I Liv og Död du trygt paa mig kan lide."

Og Kongen drager brat sit Sværd hin brede;
tæt under glatte Skiel han vender Odden.
Hans Öie gnistrer frygteligt med Vrede,
han borer Staalet lige ind til Klodden.

Da rangler Ormens Ledemod saa lede,
 den skeler hvæsende og viser Braadden;
 og Kongen bliver bleg og heel forfærdet,
 han ryster som et Löv og taber Sværdet.

Da slynger Ormen slimbeklædte Hale
 heel smidig rundt omkring sin Fiendes Lemmer,
 og kryber taus med ham til Biergets Sale,
 hvor Nat og Mulm de fæle Syner giemmer.
 Paa Veien uophörligt Haner gale.
 Sit Hoved Ormen haardt mod Fieldet stemmer.
 Da revner det, de faste Stene gunge,
 og Hesten vrindsker under Ormens Tunge.

"Börnlille! kom I elleve Unger mine.
 Her er en ringe Brad. I Morgen mere!"
 Saa spyer hun Hesten ud. De Unger grine,
 og graadig deres Bytte de fortære.
 "I Morgen skal I Manden faae!" De hvine.
 "For denne Gang I skal fornöiet være."
 De lyde Moderen, men fælt de tude
 og knytte sig til Hvile i en Knude.

Kong Didrik ganger bleg og heel bedrövet
omkring i Biergets fæle sorte Hule.

"Ak var mit gode Sværd mig ei berövet,
da friede jeg mig let af denne Kule.

Da dræbte jeg de Orme ufortövet,
og klemte dem med Skioldets stærke Bule,
og favned atter hierteligt imorgen
min Fæstemöe, min Fylla, hist paa Borgen."

Og see ved Maanens hvide Midnatsluer,
som falder i en Ridse giennem Bierget,
et rustent Sværd tæt ved sin Fod han skuer,
hvormed en Kiempe fordum sig har værget.

"Nu ingen Fare meer mit Mod forkuer,
thi Skiebnen har sig ei mod mig forsværget."
Saa raaber han og seer paa Sværdet nøie,
og bittre Taarer brister af hans Öie.

Det bedste Sværd, berömt i alle Lande,
den stærke *Adelring* han har i Hænde,
der farvede med Blod saa mangen Pande
og gjorde paa saa mange Helte Ende.

Kong *Sigfreds* Sværd, den Helt som alle Strande
blandt Kiemper monne förste Rang tilkiende,
og Didriks Ven, i mange Aar forsvunden,
og nu, ved dette Mærke atter funden.

"Saa skulde du din lyse Bane ende
i dette Mörke, mellem grumme Trolde.
Dit kiekke Hierte brast i stor Elende
da under disse sorte skumle Volde!
Saa let kan Lykken sig i Livet vende.
Jeg slaaer saa længe som dit Sværd kan holde.
Du var min Ven, din Död jeg vist hævne.
Hvor der er Mod der mangler ikke Evne."

"Afsted! afsted! hvi vil jeg længer töve
i denne Hule mellem Skræk og Jammer?"
Han Sværdet slaaer mod Flinten for at prøve
om det er stærkt, og Bierget staaer i Flamme!
De störste Klippestykker kan han klöve.
Da vaagner op den mindste Orm og stammer:
"Hvis du vor Moder vækker af sin Hvile
da vil du neppe ad din Skiebne smile."

Men Kongen svarer: "Dybt mit Glavind bider!
 Dets dödelige Saar kan ei forbindes
 I straffes skal ved disse Midnatstider.
 De store Led i eget Blod skal findes.
 Det Onde med det Gode altid strider
 og vinder til det evig overvindes.
 I vog saamangen Helt i disse Sale,
 det kan kun eders Hierteblod betale."

"Vaagn, Moder! vaagn, og slug denslemmeFange."
 Hun vaagnede og vilde Fangen sluge.
 Men da hun skued Sværdet blev hun bange,
 og gav sig til at skielve og at ruge.
 "Det Guld og Sölv som er i Fieldets Gange
 det maa du bringe frit herfra og bruge.
 Kast Adelring kun ned i Biergets Rifter,
 et evigt Venskab her med dig jeg stifter."

"Jeg kaster ei mit Sværd, dets Ægge bider,
 dets dödelige Saar kan ei forbindes.
 Du dræbes skal ved disse Nattetider,
 din store Krop i eget Blod skal findes.

Det Onde med det Gode altid strider,
og vinder til det evig overvindes.
Du vog Kong Sigfred her i disse Sale,
det skal du med dit Hierteblod betale."

"Kast Adelring dybt hen i Kildevældet!
Blandt Venner ei man bruger skarpe Sværde.
Din Fylla sidder fængslet her i Fieldet.
Luk hende ud, I er hinanden værde!
Et Nögleknippe, rustent og forældet,
er skiult heroppe ved mit Hovedgierde.
Kom, buk dig, tag det, end din Elsktes Jammer,
bring Fylla af det fugtigmörke Kammer."

"Min elskte Pige nager ingen Kummer!
Mit Hierte siger hun er ei i Fare.
Hist paa sin Faders Borg hun roligt slummer,
omskandset af Guds hellige Engleskare.
Ei mindste Myg om hendes Leie summer.
Du lokker mig forgieves i din Snare.
Mit Sværd skal i dit seige Blod sig klæbe,
döe Slange! med den sidste Lögn paa Læbe."

Brat Ormen og de fæle Ögleunger
 saa gispende i Græsset ned maa bide.
 Da fylder Hulen Gift og Ormetunger,
 han vader dybt i Slangeblod hin hvide,
 Forgieves han i Biergets Side stiunger,
 de Kampestene viger ei tilside.
 Han kan ei bryde giennem sorte Lukke,
 snart maa han ned i spraglet Edder dukke.

Da hörer han fra Fieldets ydre Side
 en vældig Skraben og en Stemme raabe:
 "Fat Mod, Kong Didrik! du skal ikke lide!
 Her smuldrer Stenen skiör, her kan vi haabe.
 Hug med dit Sværd, jeg vil i Fieldet slide
 med mine Klöer, saa kiempe vi tilhobe.
 Den haardeste Natur tilbageviger,
 bestormet af en Löve og en Kriger."

Og Löven grov og Kongen vældigt stødte
 med skarpen Adelring, saa Fieldet rysted;
 thi Ormene alt meer og mere blödde,
 den fæle Edder steeg ham op til Brystet.

Snart begge Kiemperne hinanden mödte.
 At blive længer der dem ikke lysted.
 De vandred begge trætte ned i Dalen,
 til Morgenröden og til Nattergalen.

Ved klaren Aae, som mellem Blomster dandser,
 Kong Didrik sig ved Lövens Side sætter.
 Det blanke, haarde, blodbestænkte Pandser
 han med den lyse Morgenbølge tvætter.
 Saa sødt hendysser Fuglesang hans Sandser;
 og saftig Frugt den matte Kiempe mætter.
 Til fierne Borg saa længselsfuld han smiler,
 mens Löven i hans Skiöd sit Hoved hviler.

"Ak herligt synger du, du muntre Sanger!
 og venligt, Kilde! dine Bølger vige;
 og yndigt, Rose! du i Busken pranger;
 dog sørger jeg, thi her er ei min Pige.
 O havde jeg kun dig, min rappe Ganger!
 da paa din stærke Ryg jeg skulde stige,
 og ile did, og kysse af sin Slummer
 den Elskede, og glemme al min Kummer."

Det hørte Löven i hans Skiöd og smilte:
"Jeg kan med dig saa vel som Hesten vanke!
Kom sæt dig paa min Ryg." Derpaa de ilte,
mens Kongen holdt sig ved den tykke Manke.
Over Bierg, over Dal de foer, og ei de hvilte;
slig Ganger ei behöover Kræfter sanke.
Forfærdet Fylla saae sin Beiler trave
paa sieldne Skimmel over Borgens Grave.

Men siden klapped hendes Lilliehænder
det ædle Dyr, hun fored det hver Morgen.
Erkiendtligt Lövens höie Hierte brænder,
den blev sin hele Levetid paa Borgen.
Taknemlighed er al den Fryd den kiender.
Den glemmer Stolthed, Frihed, selve Sorgen
at skilles fra sin Skov og fra sin Mage,
den tiener Kongen alle sine Dage!

FUGLEFÆNGEREN.

Svagt suser Bækken hist.
I Bladet Vinden gynger.
Vemodigt Fuglen synger
paa Træets høie Qvist.

En Yngling staaer saa kold
bestraalt af Nattens Luer;
til Toppen stivt han skuer,
med Armen paa sit Skiold.

"O stiig dog ned engang!
Du lille Fugl! du Skiønne!"
Men den blir i det Grønne,
og standser ei sin Sang.

"För du er ved min Fod
min Haand dig ikke griber!
Sit blanke Sværd han sliber,
og saarer Træets Rod.

Da nærmer sig en Mand:
"Du teer dig heel forvoven!
kun mig tilhörer Skoven.
Stik Sværdet ind paa Stand."

"Ak lad mig Fuglen faae
og gör mig ingen Möde!
Jeg sørger mig tildöde,
hvis ei jeg hugge maa."

I midnatsdunkle Lund
han fælder tunge Taare.
Den gamle ynkes saare.
Han siger: "Hug du kun.

Men vist din Fryd er kort.
Hvad hjælper det du fælder?
Naar voldsomt Træet hælder,
da flyver den jo bort.

Nei bedre var en Brad,
hvormed du kunde liste
din lille Fugl fra Qviste,
til kiere Lökkemad."

Da smilte blege Mund.
Ved Maanens matte Luer
den vilde Yngling skuer
omkring i dunkle Lund.

"Ak her er intet, her,
i disse grønne Gange,
og Fuglen maa jeg fange,
den er mig altfor kier."

Med Elskovs söde Lyst
den unge Kiempe sukker,
mens smilende han hugger
Kiöd af sit eget Bryst.

Med roligt Mandemod
han lægger det paa Qviste.
"Min Fugl jeg ej vil miste,
för flyde du mit Blod!"

Da flagred Fuglen ned
og hopped glad imöde
det skiönne Purpurröde,
og nippede og beed.

Alt mere fik den Mod
ved denne sieldne Föde,
jo meer den drak det söde,
det friske Rosenblod.

Da der var intet meer
da flöi den hen paa Sandet,
og pladsked sig i Vandet,
og rysted med sin Fier.

Og see ved klaren Söe,
ved sölvbesprængte Vidie
stod rank og smal i Midie
en ung og deilig Möe.

Sin Yngling hun omsvang.
I midnatsdunkle Lunde
de Elskende forsvunde,
man hörde deres Sang.

Der glimted svage Lyn!
Den gamle Gubbe stirred
paa blodig Qvist forvirret.
Han troede ei sit Syn.

F I S K E R E N .

EFTER GÖTHE.

DYBT Bölgen sank, höit Bölgen foer,
og paa den kolde Strand
sad rolig ved sin Medesnoer
en fattig Fiskermand;
og som han sad og stirred ned,
da svulmed Bölgens Top.
En Havfru over Havet gled
og steeg paa Stranden op.

Hun saae paa ham, hun sang til ham:
Du haarde Fisker siig,
hvi dræber du min Æt saa kier,
ved lumske List og Svig?
Ak vidste du hvor Fisken er
tilfreds paa Havsens Bund,
da fulgte du mig strax for der
at leve glad og sund.

Gaaer ikke Soels og Maanens Vei
ned under dybe Hav?
og stiger skiønne Ansigt ei
kiöltaandende deraf?
Den dybe Himmel vinker huld,
det blaaligklare Skier,
dit eget Billed længselfuld
fra Havets Flade her.

Dybt Bölgen synker, höit den gaaer
og væder Strandens Piil,
saa underligt hans Hierte slaaer,
som ved den Elsktes Smiil.
Hun saae paa ham, hun sang til ham,
bag Havet Döden leer.
Halv trak hun ham — halv segned han!
Man saae ham aldrig meer.

KONGEN I LEIRE.

EFTER GÖTHE.

DER var en Konning i Leire;
heel trofast til sin Grav.
Hans Fæstemöe hin feire
ham i Döden et Guldhorn gav.

Det elskte han saa saare;
i hvert et Giestebud
hans Öie svömmet i Taare
saa tit han stak det ud.

Og da sig nærmed hans Ende
uddelte han Stad og Land,
til hver sin Ven og Frende,
kun Hornet giemte han.

/ Engang i Höstens Dage
han sad ved Egebord,
med sine Kiemper fage,
paa Leire ved Issefiord.

Der stod den gamle Brave,
drak Livets sidste Glöd
og kasted den hellige Gave
i Issefiordens Skiöd.

Igiennem dybe Taage
han blank det synke seer.
Da segned hans Öienlaage.
Drak ei en Draabe meer!

HARALD I OFFERLUNDEN.

"K_LAR er Nattens Stiernehvælving.
Höitidsfulde Midnatsscene!
Veemodsfuld og tavs jeg vanker
mellem Herthas Alterstene.

Poplen vifter! blide Kiöling
giennem Skovens Mörke luner.
Röd henstraaler fulde Maane
paa de halvudslukte Runer.

Oldtids underlige Minde!
du mit Hierte giennemtrænger.
Hvad I *var*, I elskte Steder!
Ak det *er* I ikke længer.

Her hvor Odin de tilbade,
Glemsel ruger, Qvæget græsser.
Hvor de hvæssed Offerkniven
Meiersken nu Leen hvæsser.

Her hvor Hiertet helligt brændte
nu kun *mine* Suk opstige.
I forsvandt, I skiønne Dage!
Dödt er Fantasiens Rige.

Intet luer, intet hæver,
alt er koldt, fornuftigt, öde!
Fyldt med Oldtids store Minder,
vanker jeg som mellem Döde.

O at hist paa Alterstenen
end jeg saae den röde Lue,
som med Folkets varme Bönner
hvirvlede til Himlens Bue!

O at i den haarde Brynie
mine Sukke kunde stige
i en Kreds af fromme Kiemper
op til den Uendelige!

Sandser gav han os den Vise,
da Fornuften han nedsendte,
da han gav os tænksom Kulde
Ild han i vort Hierte tændte!

Odin! Freya! kom tilbage,
lad mig ikke her allene.
See jeg synker ned med Andagt,
hen for Eders Alterstene!"

Uglen skreg og Hanen galte
ildröd brændte Maanens Flade.
Jorden bæved og der drypped
Blod af Espens hvide Blade.

Altrets gamle Stene rasle,
Maanen brat sin Straale mangler;
og en Beenrad op af Jorden
langsomt hæver sig og rangler!

Med en sönderslagen Pande
staaer han der med Knokler hvide,
og en gammel rusten Daggert
sidder i hans venstre Side.

Önsker du dig, unge Daare,
i den grumme Tid tilbage,
da man offred kold sin Broder,
dövende hans bange Klage?

Her i Lundens skumle Skygger
nedrandt mine sidste Taarer,
her paa disse Alterstene
sprudled Blod af mine Aarer!

Blodbestænkte Offerpræster
grumt min Pande sönderknuste,
joge Dolken i mit Hierte,
vildt af Raserie beruste.

Skoven hyled, Hanen galte
under Altret sank den Döde.
Af sin Afmagt Harald vaagned
i den friske Morgenröde!

Blomsten aabner sig saa venlig
Duggen ned ad Espen glider,
Harald gyser ved sin Dröm —
önsker dog de gamle Tider!

E L L E H Ö I E N.

PAA hede Dag den svale Aften fulgte,
der glimted Purpur bag de sorte Grene,
den dunkle Landevei var heel beskygget.

Jeg langsomt reed og grubled henrykt ene,
mens tætte Skov de röde Roser dulgte,
hvor Nattergalen skiult sin Rede bygged.

Da kom jeg til en Bakke, som beskygged
med sine venliggrønne Lindekroner
for stærke Vindpust og for lumre Varme.

Södt tryllet hen af Somrens Aftentoner
jeg sank i Græssets blomsterklædte Arme
og lytted smilende og slumred ind.

Da vaagned jeg igien thi Höien bæved.
En guldhaarfager Möe med Rosenkind
sig svævende og rank af Höien hæved.

Da blev jeg ræd, med Slag saa selsomt vilde
mit Hierte mod det blanke Pandser slog,
jeg vilde tale, men jeg kunde ikke.

Og see en anden Möe steeg op og tog
en Haandfuld Vand af klaren Sölverkilde
og stirred hen paa mig med kielne Blikke.

Hun stænkte mig: Hvad gör du her saa silde?
Der skal dig intet Onde vederfares,
frygt ei du smukke staalbeklædte Kiempe.

Nei, sang den anden med sin söde Stemme,
men Undertegn her skal dig aabenbares,
som i dit Liv du aldrig meer vil glemme.

Sin Rislen monne Sölverkilden dæmpe,
for Lyden af den skiönne Sang at höre,
der rasled ei et Blad i sagte Vinde.

Naturen overalt var lutter Öre,
bag Nattens Trylleslör kun smilte Glæde,
alt lytted til den hulde Sangerinde.

Klart blinkte Söens blaa henspændte Klæde,
hvor Fisken svam og legte med sin Finde,
og atter aabned sig den lukte Rose.

Den rødmed giennem Nattens Sölvertaare;
og Lillien som klæder sorten Baare
den smilte hist i dybe Taagemose.

Skiönt sang hun, men jeg skielved dog saa saare,
thi noget rædsomt lød i hendes Stemme,
som ei jeg tolke kan men kun fornemme.

Fölg, sang hun, fölg os ind i dunkle Field,
hvor græsbeklædte Væg for Stormen luner.
Fölg, sang hun, fölg os ind i aabne Bolig.

Der skal jeg lære dig at kaste Runer;
men toe dig först i dette Kildevæld,
saa bliver du med Alferne fortrolig.

De Blomster som du her paa Höien skuer
de spragle meget skiønnere derinde,
som Græs Smaragderne i Bierget funkler.

Fölg med, gientog den anden Sangerinde.
Rubinen der langt meer end Rosen luer,
Safirens Blaae Kierminderne fordunkler.

Da stirred jeg til Himlens hvalte Buer
og greb om Korset paa mit Sværd og tænkte:
Saa höit et Loft dog ikke der du skuer!

Min lange Taushed Ellepigen krænkte.
Kom Ungersvend hvi bliver du tilbage?
Hun smilte rædsomt med sin Rosenlæbe.

Du dræbe skal den stærke Ædderdrage
og faae det röde Guld hvorpaa hun ruger,
du lære skal den stærke Biörn at dræbe.

Men strax dit Hierteblod jeg varmt udsuger
hvis nu du ikke med i Hulen følger,
min Mening jeg dig længer ei fordölger.

Da blev jeg mod, thi mine matte Arme,
som vilde hævnende mit Glavind svinge,
sank langsomt ned ved hendes Trylletale.

Hun nærmed sig, for Döden mig at bringe.
Da rysted Morgenhanen med sin Vinge,
den gol — og hun forsvandt i Biergets Sale!

Og bleg jeg svang mig paa min bange Fole
og ilte fra de fæle Rædselsteder,
mens Solen slukkede de mindre Sole.

Vogt unge Kiempe dig for slige Höie,
den lumske Död der Blomsterne beklæder,
og Trolden suger Blodet af dit Öie.

S P I L L E R E N.

SKARP Stormen foer ved Midnatstid
igiennem Krat og Hegn,
kold gnistred Vintersneen hvid
hen over frosne Egn.

Og midt paa öde Landevei
et eensomt Herberg löd
af vilde Glæders Hurlumhei,
af Sang og Glassets Stöd.

Blandt skumle Spillebrödre sad
en Yngling aaben blid.
Han stirred paa den glade Rad,
men stirrede saa hvid.

Velan! Jeg eier intet meer,
 men ligemeget, her!
 Den Klædning jeg har paa du seer
 er hundred Daler værd.

Kom an! kom an! Engang endnu!
 Vel! Sexer alle! Der!
 Tag Spiller! hvorfor töver du?
 min Kiøle din jo er.

Hör unge Menneske jeg har
 et kristent Sindelav,
 ifald jeg dine Klæder taer
 hvad vil der blive af?

Din Hest er tabt, og gaae tilfods
 den kolde mørke Vei?
 Du fryser, stöder dig tilblods.
 Nei Kiølen taer jeg ei.

Giv mig det *Smykke* som du bær
 der paa dit blotte Bryst.
 Det er vel ei saa meget værd;
 men giøre vel er Lyst.

Nei Spiller! Nei! Jeg har tabt alt,
 min Roe, min Eiendom,
 men tabe *det?* Det var for galt!
 Tag Kiolen skynd dig kom.

Det Guld hvorved mit Hierte slaaer
 det giver jeg dig ei.
 Det fatter ind min Fyllas Haar.
 Det faaer du aldrig! Nei!

Snart skulde hun ved denne Barm
 selv hvilet öm og huld.
 Det er forbi..... Oh jeg er varm!
 Jeg spotter Vintrens Kuld.

Hvad skulde der vel skræmme mig
 som trodsed *alt?* Tag fat!
 Bælmörke Nat, jeg hilser dig.
 For mig er evig Nat!

Den Galning kommer vel igen.
 Han nok betænker sig.
 Det Smykke maa jeg have end,
 för reent han slipper mig.

Men Ludvig ravede afsted,
hans Graad paa Kinden frös ;
i Sneen standsede hans Fied,
da sank han aandelös.

Ved Nattens matte Stierneglimt
han frem sit Smykke tog
og kyste det. Det sidste Glimt
i Ludvigs Hierte slog.

Man fandt ham aarle Morgenstund,
da alt endnu var tyst,
med Smykket til den blege Mund,
med Haanden paa sit Bryst.

JURA-BIERGET.

I Juras skiønne Egne,
ved Biergets Kiempefod,
der vifer man en Klippe,
den er besprængt med Blod.

En Yngling og en Pige
til Kirken aarle gik,
og knælte for Guds Alter,
med helligt Andagtsblik.

Ærværdig Fader knytted
det evigfaste Baand.
"Guds Fred med Eder være!"
Saa gik de Haand i Haand.

Hör Nattergalens Toner
hist fra det ranke Field,
hvor tæt Violer voxte,
ved klare Kildevæld.

Der svæve milde Lufte,
der trippe muntre Faar,
der bølge søde Dufte,
hvor Nattergalen slaaer.

Og Hyrder og Hyrdinder
saa glade dandse om.
En Blomsterkrands jeg binder
dig der min Elskte! kom.

Saa gik han med sin Pige
op ad det steile Field,
hvor tæt Violer voxte
ved klare Kildevæld.

Og Biergets Hyrder smilte
og sukke: hun er skön!
Og Biergets Piger rødmede
taus til Naturens Sön.

Saa gik de mellem Blomster
og hørte Skovens Lyd,
og favnede hinanden,
og bævede af Fryd.

Men da de kom, hvor Fieldet
nedludede saa brat,
hvor skumfuldt Kildevældet
faldt ned i Dybets Nat,

Da blegkede den Skiönne,
de spæde Födder gled;
hen ad det vaade Grönne
hun sank og styrted ned!

Og som et Midnatsgiefærd
ved Gravens Bredde, stod
den unge Mand og svimled
ned i sin Elsktes Blod.

Da hæved Philomele
en sielden Veemodssang,
da risled Kildens Vover
i større Bölgegang.

Dem Dödens Engel vinkte
paa Livets bedste Dag.
Lyksalig den som blegner
i Elskovs Favnetag!

I Juras skionne Egne,
ved Biergets Kiempefod,
der viser man en Klippe,
den er besprængt med Blod.

FRIDLEIF OG HELGA.

ALT Skoven saa prud udi Blomster staaer,
vanked der liden Helga vel svöbt udi Maar.

Vandet rinder over hin liden smaae Steen,
der satte hun sig Helga, den Möe saa reen.

Satte hun sig der Helga, den Möe saa bold.
Fremtreen han Fridleif, med Sværd og Skiold.

Det siger jeg Eder skiön Jomfru for sand:
ret aldrig saae jeg hvidere Lillievand.

I er den faureste Blomme som staaer
udi Eders Faders Abildgaard.

Hveden kommer I unge Herr Fridleif her
saa sent i Qvel under disse Træer?

Ikke havde jeg Roe, ikke havde jeg Rist,
her qviddred Smaafuglen paa Bögeqvist.

I give mig Eders Love og Troe,
liden Helga saa fanger jeg Rist og Roe.

Det var liden Helga, hun sank i hans Arm saa rød,
som Solen sænkes udi Havets Skiöd.

Aarle hun hastede brat afsted;
han fulgte hende til Borgeled.

Og hör I nu unge Herr Fridleif fiin!
tag denne Guldring af Armen min.

I tage denne Ring udaf Guld hin rød,
I svige mig ikke indtil Eders Död.

Herr Fridleif var sig saa sær i Sind
hannem randt salten Taare paa Kind.

Nu lader jeg til Eders kier Fader staae,
paa min Ros, hin snare Abildgraae.

Herr Fridleif rider under grønne Lide;
hannem lyster til Höieloft at ride.

Hans Hielm var blinkend, hans Spore var klingend
hans Ros var springend, selv var han saa svingend.

Ung Fridleif rider som han kan bedst,
ved Borgestuering han binder sin Hest.

Op axler han sit Skarlagenskind,
saa triner han fast for Herr Erik ind.

Hel sidde I Herr Erik höviske Mand!
jeg fæster Eders Dotter den Lillievand.

Hure kommer I af Landet fraa,
siden I alt Helga min Dotter saae?

Vel haver jeg draget saa vide om.
De Hellede vog jeg hvor jeg kom.

Han Erland var mig en Hals saa haard,
dog gieste jeg ham med Ulivssaar.

Her Erik skifte sin Mine brat,
han ganger ud i den svarte Nat.

Kryste saa fælen Ædder grön
udi det Miödhorn, alt udi Lön.

I sætte Eder ned paa min Hynde blöd,
I smage dertil min gamle Miöd.

Ung Fridleif lagde sin Hielm og drak.
Den kolder Sved af hans Pande sprak.

Det sværger jeg ved den överste Gud!
ret aldrig stak jeg bedskere Bæger ud!

Aldrig smagte jeg bittre Miöd
og aldrig ventede jeg mindre min Död.

Det da meldte Herr Erik med Læber blaa:
Saamænd, Herr Fridleif! nu döer I paa Straa.

Ædderen svam udi hin brune Miöd.
Nu haver jeg hevnet min Frenes Död!

Hæl bliver Eder en bedre Brud,
sortblaae, dertil blegelig seer hun ud.

Herr Erik I haver en stor Forstand,
I bliver Helved en kostelig Mand.

I bringe liden Helga sin Ring saa röd,
I skiule hende ikke ung Fridleifs Död.

Men för skal i vride Vand af Staal,
förre I skal qviste jert Niddingsmaal.

Saa svang han sit Glavind höit omkring,
Herr Fridleif, den unge Ædeling.

Han mærkede sig med sit skarpe Sværd,
saa red han til Odin i Heltefærd.

Herr Erik heder ad Dotteren sin:
Du komme ind til Brudgommen din.

Det da blegnede brat den vene Maard:
Min kiere Herre Fader hvi var I saa haard?

Liden Helgas Hierte slog saa fast,
jeg siger for sanden hendes Öie brast.

Ved Midienat stander Herr Erik i Blod,
med tvende Liig ved sin kolder Fod.

Han stod saa længe, han stod saa stiv,
tilsidst saa stod han foruden Liv.

De lagde liden Helga og Fridleif paa Baal.
De kunde ei flytte Herr Erik fra Maal.

I trende Dage hans Legem stod
og stirred ned i det levret Blod.

Den tredie Nat — da skede et Raab!
Herr Erik faldt ned i en Askehob.

GULDHORNENE.

DE higer og søger
i gamle Böger,
i oplukte Höie
med speidende Öie,
paa Sværd og Skiolde
i muldne Volde,
paa Runestene
blandt smuldnede Bene.

Oldtids Bedrifter
anede trylle;
Men i Mulm de sig hylle,
de gamle Skrifter.
Blikket stirrer,
sig Tanken forvirrer.
I Taage de famle.

"I gamle gamle
hensvundne Dage!
da det straalte i Norden,
da Himlen var paa Jorden,
giv et Glimt tilbage!

Skyen suser,
Natten bruser,
Gravhöien sukker,
Rosen sig lukker.
De övre Regioner
toner!
De sig möde, de sig möde,
de forklarede Höie,
kampfarvede, röde,
med Stierneglands i Öie.

"I som raver i blinde,
skal finde
et ældgammelt Minde,
der skal komme og svinde!
Dets gyldne Sider
skal Præget bære
af de ældste Tider.

Af det kan I lære.
Med andagtsfuld Ære
I vor Gave belønne.
Det skønneste Skønne,
en *Möe*
skal Helligdommen finde!"
Saa synge de og svinde.
Lufttonerne döe!

Hrymfaxe den sorte
puster og dukker
og i Havet sig begraver.
Morgenens Porte
Delling oplukker,
og Skinfaxe traver
i straalende Lue
paa Himlens Bue.

Og Fuglene synge.
Dugperler bade
Blomsterblade,
som Vindene gynge,
Og med svævende Fied
en Möe hendandser

til Marken afsted.
Violen hende krandsen.
Hendes Rosenkind brænder,
hun har Lilliehænder.
Let som en Hind
med muntært Sind,
hun svæver og smiler;
og som hun iler
og paa Elskov grubler —
hun snubler!
og stirrer og skuer
gyldne Luer,
og rødmer og bæver
og zittrende hæver
med undrende Aand,
af sorten Muld,
med sneehvide Haand,
det röde Guld.

En sagte Torden
dundrer!
Hele Norden
undrer!

Og hen de stimle
i store Vrimle,
og grave og söge
Skatten at foröge.
Men intet Guld!
Deres Haab har bedraget.
De see kun det Muld,
hvoraf de er taget.

Et Sekel svinder!!

Over Klippetinder
det atter bruser.
Stormenes Sluser
bryde med Vælde.
Over Norges Fielde
til Danmarks Dale
i Skyernes Sale,
de forklarede Gamle
sig atter samle.

"For de sieldne Faae
som vor Gave forstaae,
som ei Jordlænker binde,

men hvis Siele sig hæve
til det Eviges Tinde,
som ane det Höie
i Naturens Öie,
som tilbedende bæve
for Gudommens Straaler,
i Sole, i Violer,
i det Mindste, i det Störste,
som brændende törste
efter Livets Liv,
som — o store Aand
for de svundne Tider!
see dit Guddomsblik
paa Helligdommens Sider,
for *dem* lyder atter vort Bliv!
Naturens Sön,
ukiendt i Lön,
men som sine Fædre
kraftig og stor,
dyrkende sin Jord,
ham vil vi hædre,
han skal *atter* finde!"
Saa synge de og svinde.

Hrymfxe den sorte
 puster og dukker,
 og i Havet sig begraver.
 Morgenens Porte
 Delling oplukker,
 og Skinfaxe traver
 i straalende Lue,
 paa Himlens Bue.

Ved lune Skov
 Öxnene trække
 den tunge Plov,
 over sorten Dække.

Da standser Ploven,
 og en Gysen farer
 igiennem Skoven.
 Fugleskarer
 pludselig tier.
 Hellig Taushed
 alt indvier.

Da klinger i Muld
 det gamle Guld.

Tvende Glimt fra Oldtidsdage
funkler i de nye Tider.
Selsomt vendte de tilbage,
gaadefyldt paa røde Sider.

Mystisk Helligdom omsvæver
deres gamle Tegn og Mærker.
Guddomsglorien ombæver
Evighedens Underværker.

Hædrer dem, thi Skiebnen skalter!
snart maaskee de er forsvunden.
Jesu Blod paa Herrens Alter
fylde dem, som Blod i Lunden.

Men I see kun deres Lue,
ikke det ærværdigt Höie!
Sætte dem som Pragt tilskue
for et mat nysgierrigt Öie.

Himlen sortner, Storme brage!
Visse Time du er kommen.
Hvad de gav de tog tilbage.
Evig bortsvandt Helligdommen.

V I O L S A M L E R E N.

NATTENS blege Gienfærd lyste,
Stormen dreied Kirkespiret.
Emma ved min Side gyste,
som en Engel lillieziret.

Nattens sorte Haner gole,
bange gik min troe Veninde;
hendes hvide Silkekiole
flagred i de kolde Vinde.

Svagt en Stemme til en Cither
langsomt hørte vi at qvæde.
Da vi treen for Portens Gitter
stod der Een i Dödningklæde.

Emma kom, din Moder vinker!
See, hist ligger jeg saa ene,
medens Sol og Maane blinker
paa de kolde Marmorstene.

Emma sank i mine Arme,
stirred Skyggen mat imöde;
trykte mig med sidste Varme,
smilte zittrede og döde.

Hiem jeg bar min Elskerinde,
kold bestraalt af Nattens Sole.
Underlige Dödningvinde
vifted i den lange Kiöle.

Derpaa jeg til Lunden ilte,
gav mig flittig til at söge,
mens bestandig Maanen smilte
blegguul paa de sorte Böge.

Fandt det elskte Træe, som heldte
over os saa tit fortrolig;
græd imens jeg Træet fældte,
slæbte det til Emmas Bolig.

Kyssed hendes hvide Klæder,
greb en Saug saa mat og ene,
danned saa de lange Bræder,
som indslutter hendes Bene.

Hen til hendes kiere Bier
derpaa jeg mig sagte skyndte.
Skovens milde Melodier
vidned Morgenens begyndte.

Bien stak, jeg fandt det ikke;
ud jeg tog den store Kage.
Emma stod for mine Blikke,
stirrende saa huldt tilbage.

Biens Stik jeg henrykt taalte.
Lys af gule Vox jeg stöbte.
Klart den sidste Nat de straalte,
da jeg hendes Liig indsvöbte.

Snoren rasled, i det Dybe
sank hun, fulgt af mine Taare.
Rædsomt fölte jeg det krybe,
giennem hver en lunken Aare.

Næste Nat da Stiernehorden
veltede sig op af Havet,
ilte jeg til Kirkegaarden,
hvor min Emma laae begravet.

Södt en Stemme til en Cither
atter hørte jeg at qvæde.
Tæt ved Portens sorte Gitter
stod hun i sit Dödningklæde.

Ludvig kom, din Pige vinker!
See hist ligger jeg saa ene,
medens Elskovs Stierne blinker
paa de hvide Marmorstene.

Emma! raabte jeg med Klage,
tag mig med, du Eiegode!
See hvor bleg jeg staaer tilbage
paa den kolde, mørke Klode.

Ak da hæved hun sin Finger
höit, den englehvide Pige;
viste mig den Stie som svinger
ukiendt sig til Himmerige.

Med en Taare i sit Öie
kyssed hun mig ömt paa Munden,
stirred bönlig i det Höie,
sukkede — og var forsvunden.

Derfor sanker jeg Violer;
de mit blege Liig skal klæde,
naar i Nat de hvide Straaler
vinke mig til evig Glæde.

V A L R A V N E N.

D_E gule Silkeseil, som Vinden fylder,
 hiemlede bugnende den lette Snekke.
 Mens Aftensolen ranke Mast forgylder
 Frue Sigrid sidder paa det høie Dække.
 Da bovner Havet brat med sorte Bylder,
 da pibler Vandet ind af dybe Sprække.
 Den vilde *Valravn* høit i Masten synger,
 mens dybt han Skibet ned mod Grunden tynger.

Frue Sigrid skuer Ravnene i det Høie,
 da blegner hendes røde Rosenmund,
 da trænger Taaren frem i hendes Öie,
 thi Skibet truer med at gaae til Grund.
 O Valravn! hvis mit Önske du vil föie,
 da skal du faae af Guld vel femten Pund!
 Tæm Stormen, bring mig paa den sikke Jord;
 leed Skibet varligt i sin stille Fiord.

Med Guld man ei belønner dierve Helte!
Af Guld, Frue Sigrid, har jeg meer end du.
For Guld jeg ei en Bølge bort vil velte;
dog rører mig din ængstelige Hu.
Giv mig den Skat, du skiuler bag dit Belte,
da skal jeg tæmme Söens Storm og Gru,
da skal jeg dybt henstyrte ned i Pölen
den Havmand, som har klynget sig til Kiölen.

Hvad skiult jeg under Purpurbeltet giemmer,
det, vilde Valrav! maa du gierne faae.
For ringe Lön den större du forglemmer,
det er til Stegerset de Nögler smaa.
Hvis du mod Havets Magter kiek dig stemmer
du gierne der din Föde hente maa.
Det blanke Knippe hun paa Dækket kaster
og Ravnen flagrer bort fra gyldne Master.

Med stærktudspændte, tykke, uldne Vinger
han med den frygtelige Havmand kiemper.
Den fraadbedækte Bølge let han tvinger,
de vilde Storme med sit Blik han dæmper.

Med Varselskrig han sig i Skyen svinger;
 og sagte Vind sig efter Snekken lemper.
 Alt mere taber sig den stærke Torden;
 Frue Sigrid seiler langsomt ind i Fiorden.

I Lunden sidder hun engang ad Qvel,
 ved klaren Söe, der svømmer langsomt Karpen.
 Bestandig risle sagte Kildevæld.
 Hun tænker paa sit Norge og paa Sarpen.
 I Danmark fandt jeg dog mit bedste Held!
 Sin Elskov södt hun synge vil ved Harpen.
 Da vender det sig under hendes Bryst!
 I rædsom Grublen svinder hendes Lyst.

Ak grumme Ravn! nu veed jeg hvad du vilde!
 Hun synker ned, at gaae formaaer hun ei.
 Det er saa dæmrende, det er saa silde.
 Mat blinker Stiernen fra sin Melkevei.
 Ak, grumme Ravn! nu veed jeg hvad du vilde!
 At tale meer den Blege mægter ei.
 Sig Espen over hendes Tinding hvælver;
 som hun den sveder koldt og ængstlig skielver.

Fem Maaneder forgaae, saa bringer hun
 et Barn til Verden under bitter Klage.
 De döbe det i mørke Midnatstund,
 fordi at Trolden intet skal opdage.
 Det er en Sön, som Rosen rød og rund.
 Men Sigrids Hierte tunge Sorger nage.
 I skiulte, dybe Grotte döbes han,
 med Kildens isnende, chrystalne Vand.

Han voxer til, og i det hele Rige
 er ingen Dreng saa deilig og saa yndig.
 Han er saa munter og saa flink tillige;
 hans Blik er brændende, hans Tale fyndig.
 Han tænker kun paa Kampe og paa Krige.
 Den stolte Ganger kan han tæmme myndig.
 Men Dronning Sigrid græmmer sig dog saare;
 hvergang hun seer ham svømmer hun i Taare.

En Aften sidder hun i Fruerstue;
 Kong Alf sin ædle Husbond har hun mistet
 Med Taarer stirrer hun i Solens Lue;
 det arme Hierte har kun Sorger fristet.

Da h rer hun en Lyd, og hun maa grue,
 den vilde Valraven har sig sagte listet
 ad aabne Vindve ind, paa Egebord.
 Den sætter sig og synger disse Ord:

Rige Fugl kommer susende,
 kommer brusende,
 over Bierge og Dale.
 Seer du vel, du fattig Fugl!
 hvor mine Fiere de prale?

Fattig Fugl kommer hinkende,
 kommer linkende,
 over Ager og Enge.
 Seer du vel, du rige Fugl!
 hvor mine Fiere de hænge?

Husker du
 o Dronning nu
 da du paa B lgerne hinked?
 da var du den fattig Fugl,
 da ad den rige du vinked.

Valravn kommer susende,
 kommer brusende,
 over Bierge og Dale.
 Dronning riig!
 naar vil du mig
 nu med dit Foster betale?

Da svimled Dronning Sigrid langsomt hen.
 Den hulde Qvinde blegner som en Lillie.
 Flye! sukker hun, du Mörkets fæle Ven!
 Min Bön skal kiempe mod din onde Villie.
 Hun kors sig — da flygter den igen;
 men spottende den dandser först paa Tillie
 og synger: Ingen Bön mig staaer imod!
 Jeg slukke vil min Törst i christent Blod.

Ung Harald axler sit Skarlagenskind.
 Min Moders bittre Kummer maa jeg vide.
 Saa triner han i Höieloftet ind.
 Kier Moder min! du sige mig din Qvide!
 Hvi er du bleg, min Moder, som et Liin?
 Betroe din Sön ved stille Midnatstide
 hvad der saa længe naget har dit Hierte.
 En meddelt Smerte er en mindre Smerte.

Da sukker Sigrid efter lange Bön:
 O Harald! der er Skabninger hernede,
 som drive deres Ondskab skiult i Lön,
 som Herren skabte i sin grumme Vrede.
 Her vandrer om en grusom Trolde, min Sön!
 fra hvem at frelses vist enhver maa bede.
 Hans blodigröde Öie rædsomt skuler.
 Hver Aften kommer han af sine Huler.

I fordums Dage var han höi og stor
 og voxen som en dierv og ædel Kiempe;
 men Jesu rene Lære i vort Nord
 har lært de onde Aanders Stolthed dæmpe.
 Nu er han kun en Ravn, ei nær saa stor,
 dog stor nok til at öve sin Ulempe.
 Vee den som falder i hans grumme Hænder.
 Ja svared Harald, jeg hans Rygte kiender.

Da Dronning Sigrid tunge Taare fælder.
 Hvad der er hændet hun ham siger nu.
 Ung Harald rolig til sit Sværd sig hælder,
 og hörer hende uden mindste Gru.

Ak Harald! Qval og Kummer mig forælder,
nu veed du alt, og du er rolig, du?
Da hæved Sönnen rask det blanke Öie,
og talde, mens han stirred i det Höie.

En Sommernat, min Moder, i en Lund
jeg mellem svale, höie Blomster laae.
Mildt dyssedes jeg ind i sagte Blund,
thi Nattergalen monne yndigt slaae.
Da aabnedes for mig i samme Stund
lidt efter lidt det höie Himmelblaae.
En Engel sank mig smilende imöde,
forunderlig omstraalt af Morgenröde.

Han viste mig en Kiede, som sig rækked
fra Himlen ud, den klang som Fryd og Klage.
Halvsynlig den sig rundt om Jorden strækked,
i mange Bugter vendte den tilbage.
Med Blodstænk var den ofte heel bedækket;
paa mange Steder Leddene var svage.
Af blandet Erts den slyngte sig om Muldet;
först Guld, saa Sölv, saa Jern, saa atter Guldet.

Da raabte Englen med sin klare Stemme:
 Du *Skiebnens Kiede* seer, som hænger ned.
 Den sluttet er! Dens Löb kan intet hemme!
 Alt ordnes ved en stræng Nödvendighed.
 Han svandt, men aldrig jeg min Dröm skal
 glemme.

Jeg saae mig som et ringe, blodigt Led.
 Jeg frygter ei, jeg gaaer naaer Skiebnen kalder.
 Ei, uden Gud, en Spurv til Jorden falder!

Det hviner giennem Nattens sorte Skye.
 De grumsethvide Bølger slaae paa Land.
 De stærke Vinde kaste höit med Gny
 en skotlandsk Snekke paa det hvide Sand.
 Til Kongeborgen strax de alle tye.
 En deilig Möe og tretten dierve Mand.
 Minona, Kongens Datter, Skotlands Lyst!
 har Stormen drevet til den danske Kyst.

De hugge Bielker i den dunkle Lund,
 Minona gaaer med Harald Arm i Arm:
 södt aander hendes röde Purpurmund,
 det ranke Liv omslynger han saa varm.

Det er i Vaar en deilig Aftenstund.
 De synke begge tause Barm til Barm.
 Da synger Nattergalen saa vemodig,
 og Maanen hæver sig saa stor, saa blodig!

Nu tæt de föie stærke Bielker fast;
 alt vugges Snekken af den milde Ström.
 Nu hæve de paa Dækket ranke Mast.
 Minona favner Harald elskovsöm.
 Hans kiekke unge Hierte slaaer saa fast.
 Hun seiler bort. — Som vækket af en Dröm
 han staaer og skuer med det vaade Öie
 den glatte Kiöl de klare Bölger plöie.

Et Aar forgaaer, Frue Sigrids Sorg forsvinder,
 den vilde Valravns Magt ei meer hun frygter.
 En sagte Rödme livner hendes Kinder,
 og Taaren fra det blide Öie flygter.
 I Styrke Harald meer og mere vinder.
 Din Magt, o Ravn! bestaaer i löse Rygter.
 Din matte Kloe min Sön vist aldrig slaaer.
 Du har nu truet ham i tyve Aar.

Ung Harald vanker om saa længelsfuld,
 han ganger for sin Moder ind at stande.
 Minona er saa elskelig, saa huld!
 Hun vinker mig til Skotlands fjerne Lande.
 Giv mig et Skib med Kiemper og med Guld,
 og lad mig plöie Havets salte Vande.
 Jeg kommer glad igien, som jeg drog ud,
 og bringer dig en Datter, mig en Brud.

Frue Sigrid gaaer saa tankefuld i Sind.
 De tunge Fied ved Stierneglimt sig flytte.
 Saa triner hun i Skovens Mörke ind
 og aabner gamle Brunos lave Hytte.
 Der sidder han med Haanden under Kind,
 i Klæder som for Kulden kun beskytte;
 med Bibelen i sine matte Hænder.
 Den lille Lampe svagt i Natten brænder.

Hil være dig ærværdig gamle Mand!
 Din Dronning kommer hid ved Midnatstide.
 Ung Harald drage vil til fjerne Land,
 hans sande Skiebne længes jeg at vide.

Du læser Stierne! See der om han
 skal smædelig ynkværdig Döden lide.
 Forjag hans ömme Moders sidste Smerte,
 da skal hun takke dig med lettet Hierte.

Den gamle reiser sig af lune Vraa;
 med blottet Hoved, foldet fromme Hænder
 han træder ud og stirrer i det Blaa,
 hvis röde Tegn hans gamle Öie kiender.
 Sædvanligt, siger han, de Stierne staae;
 en eeneste med selsom Ild kun brænder.
 Vær tröstig! thi jeg seer at Harald kan
 paa *Havet* dræbes ei, og ei paa *Land*.

Da funkler som en Stierne i det Höie,
 ved Eremittens tröstelige Ord,
 af Glæde Dronning Sigrids skiønne Öie.
 Nu jeg min Sön til Havet fro betroer!
 Nu maa han gierne salte Bølger plöie.
 Han dræbes ei paa Hav og ei paa Jord.
 Han sidde skal paa Tingets höie Steen,
 naar Graven længst har smuldnnet mine Been.

Det röde Silkeflag fra Masten kneiser,
 den lange Drage hvidsler under Öe.
 Nu höit i Raae de hvide Seil man heiser.
 Den stolte Byrde vugger paa sin Söe.
 Ung Harald ganger Aftnen för han reiser
 i Lunden ud, hvor först han saae sin Möe.
 Alt synes ham saa seent, han önsker: Gid
 jeg havde Vinger, for at flyve did!

Da hvidsler Buskene i Nattens Vinde,
 da lyder fierne, svage Hundeglam.
 De blege Lygtemænd i Mosen svinde,
 og Snogen nærmer sig saa mild og tam.
 Da træder hurtig frem en gammel Qvinde,
 paa Ryggen bærer hun en *Fiederham*;
 mildt smile hendes runkne, gule Kinder.
 Hun lægger Hammen ved hans Fod og svinder!

Ung Harald undrer sig, dog ei han bæver;
 kun selsomt higende hans Hierte slaaer.
 Den store Fiederham han langsomt hæver.
 Af brogetskiönne Fiere den bestaaer.

At klæde sig deri hans Önske kræver;
 den underlige Drivt han ei modstaaer.
 Han flyve kan, han hæver sig, men længe
 han svæver kun ad lave, flade Enge.

Hvi töver jeg? hvad holder mig tilbage?
 Jeg er i Skotland inden Morgen gryer.
 Saa stiger han i Luften som en Drage,
 og suser under Himlens höie Skyer.
 Hans Vinger over Havet Flugten tage.
 Bort svinde Skove, Lunde, Borge, Byer.
 Han seer sig ene under Himlen flyde.
 Dybt under ham de sorte Bölger bryde.

Da klapprer det i Luften og han skuer
 den gyselige Ravn at nærme sig.
 Dens Öine flammer som to röde Luer.
 Ei Harald! skal jeg eengang finde dig!
 For förste Gang ung Haralds Hierte gruer,
 den skiönne Yngling blegner som et Liig.
 Af rædsom Angest svulmer höit hans Bryst,
 han hæver sorgeligt sin hulde Röst:

Jeg seer det nytter ei mod Skiebnen stride!
 Jeg er dit Rov, Gud staae mig bi i Nöden!
 Men förend du mig grum vil sönderslide,
 und mig en salig Stund i Morgenröden.
 Minona er min Brud! lad mig nedglide
 til hendes Buur og henrykt glemme Döden
 i Elskovs Favn, da skal jeg sikkert komme
 til dig igien, naar korte Frist er omme.

Fast holder Ravnens Klöer ham i det Höie;
 den stirrer paa ham med begierligt Mod.
 Skiönt gerne strax min Lyst jeg vilde föie,
 skal jeg dog vise dig at jeg er god.
 Saa hug den ud ung Haralds höire Öie;
 saa drak den Helvten af hans Hierteblod.
 Nu har jeg mærket dig, nu kan du vende
 til Jorden ned, nu er du god at kiende.

Ung Harald synker langsomt ned med Taare
 fra Skyen i den lavere Natur.
 Han hviler sig paa sorte Dödningbaare,
 som staaer ved Kirkens höie röde Muur.

Tung er hans Gang, men o han elsker saare!
 Han raver til Minonas Jomfrubuur.
 Han skielper bleg ved Dören, thi hans Mod
 har Trolde drukket med hans Hierteblod.

Minona kom, för Haralds Hierte brister!
 endnu det banker blödende for dig.
 Paa Jorden du din elskte Harald mister.
 Du seer ham atter udi Himmerig!
 Minona kom, o kom mit Hierte brister;
 lad mig dog eengang först omfavne dig!
 Saa synger han med Elskovs sidste Lyst,
 mens Döden raller i hans kolde Bryst.

Da kommer hun. O Naade i det Höie!
 min Haralds blege Gienfærd for mig staaer.
 Der rinder Blod og Taarer af hans Öie,
 rödt klæbe sig hans lange gule Haar!
 Minona, kom! betragt mig ganske nöie.
 Jeg er en Skygge ei, mit Hierte slaaer
 med Krampetræk af Elskov og af Smerte.
 Kom, læg din varme Haand paa Haralds Hierte.

Da standser brat Minonas Taarer stride,
 da falmer hendes Purpurlæber blaa,
 da bliver Kindens røde Roser hvide,
 da bliver Issens sorte Lokker graae.
 Alt hvad han leed og hvad han end skal lide
 fortæller han, mens Favn mod Favn de staae.
 For sidste Gang i Elskovs søde Lyst
 de smelte sammen klynget Bryst mod Bryst.

Lev vel, Minona! nu jeg frygter ikke.
 Hist aabner Faderen sit Himmerig.
 Giv mig et Kys, og smil med dine Blikke,
 og glem at Harald var ulykkelig.
 Da skal jeg Dödens Kalk frimodig drikke.
 Lev vel, Minona! Himlen signe dig.
 Saa favnede han bleg sin elskte Möe,
 og svang sig høit hen over saltens Søe.

Det brustne Öie stirrer — han er svunden!
 hun staaer tilbage paa det kolde Muld.
 Da blusser hun, da synker hun i Lunden,
 da beder hun til Himlen andagtsfuld:

Du, som ved Daaben er med mig forbunden,
 du, som paa Jorden var saa god og huld,
 du, som lod Petrus gaae paa Havets Bølge,
 lad mig i Luften höit min Harald følge!

Da vifter Buskene i Morgenvinde,
 da lyder Nattergalens fjerne Sang,
 da rødmer Solen mildt fra Fieldets Tinde,
 da dufter Blomsten fra den grønne Vang.
 Og langsomt triner frem en ung Hyrdinde,
 paa Armen bærer hun en Fiederham.
 Sörgmodigt smiler hendes röde Kinder,
 hun lægger den paa Græsset og forsvinder.

Og flux Minona sig i Hammen klæder,
 höit svinger hun sig med behiertet Aand.
 Ei længer hendes brystne Öie græder,
 hun flagrer hen i sieldne Klædebond.
 De Fugle, som hun seer paa höie Steder,
 dem dræber hun med Saxen i sin Haand.
 Med Kiempekraft hun sine Vinger slaaer;
 men dog den vilde Ravn hun ikke naaer.

Da hörer hun i lave Luft det klynker;
 hun lytter med et rovbegierligt Mod?
 Med Örnens Flugt hun ned paa Stranden synker.
 Den er besprængt med Haralds varme Blod!
 Hun blusser smilende, ei hun sig ynker.
 Hans höire Haand hun skuer ved sin Fod.
 Det eneste som Ravnens lod tilbage,
 hans Troskabspandt i Elskovs hulde Dage!

Hun giemmer Haanden paa sit blotte Bryst,
 saa rædsomt hendes blege Læber lee.
 Hver Fugl hun möder i sin vilde Lyst
 den klipper hendes skarpe Sax i tree.
 Da hæver Ravnens sig til sidste Dyst —
 hun klipper som hun klippede i Snee!
 Den lodne Krop maa söge dybt sin Grav
 paa tusind Steder i det vilde Hav.

De sorte Bølger bruse ikke længer,
 de skylle maanbestraalt paa runde Stene.
 Vemodigt Strandens Piil med Lövet hænger,
 det hvidsler underligt i Lundens Grene.

I Nattens Blaa sig Stiernen mat fremtrænger.
En sølvklar Skye ved Maanen flyder ene.
Det er Minona döende som svæver.
Hun synker ei, hun sig til Himlen hæver!

HARPESPILLEREN VED POSTHUSET.

H_{ER} vil jeg sidde og Harpen slaae,
og synge en underlig Sang.
Her ile hid baade Store og Smaa,
ved mit Spil bliver let deres Gang;
thi Tonernes Harmonie
udvider Hiertet, gör Sjelen frie,
nedriver Smaahedens Muur,
og samler den hele Natur.

Og mens jeg synger med hævet Röst
da giver mig hver sin Skierv.
En Skjerv for at fylde det tomme Bryst,
det er et ædelt Erhverv!

Jeg sidder som Oldtids Skiald
 og digter og synger, store Kald!
 Skiönt gammel med sølvgraae Haar,
 dog kraftigt jeg Harpen slaaer.

Men siig du mig, du liden Smaadreng
 hvad er dette her for et Huus,
 hvortil baade Höie og Lave i Fleng
 hentumle som i en Ruus?

"Det Huus er til Nytte og Gavn.
 Herhid komme Breve fra fierneste Havn.
 Fra Syst, Öst, Vest og fra Nord,
 fra den hele vidtlöftige Jord!"

O stimler man hid for Kundskab at faae,
 med Higen og nysgierrigt Sind,
 da vil mine Streng, hvorvel jeg dem slaae,
 kun lidet bringe mig ind.
 De holde vel sligt for Tant.
 De gyldne Dage fra Jorden svandt!
 Den helligste Harmonie
 nedsank til et koldt Barbarie.

Dog hvad der er siunken kan atter opstaae,
Naturen er ikke död!

Under Asken i den afsides Vraae
ligger hist og her dog en Glöd.

At læse i Menneskets Blik
er desuden min Lyst og min gamle Skik.
O nok er at læse her,
thi hvor forskiellige hver.

Og kunde jeg medens de styrte afsted
ad Porten ind som en Elv,
et Öieblik sagtne det hurtige Fied,
faae dem til at glemme sig selv,
og Breve og Penge og kolde Ord,
for Sol og Maane og Blomster og Jord,
kunde jeg standse den hele Flok,
da var det dog artigt nok.

Hist kommer en Sværm, der iler hid
med kolde urolige Smil,
og ingens Mine er aaben og blid,
deres Væsen er *Snildhed* og *Iil*.

De strax i Brevene see,
 og nogle skule og nogle lee.
 De skynde sig bort igien.
 O det var nok *Handelsmænd!*

Men den som loe vil jeg tale til,
 den Glade er aaben og blöd.
 Du Rige! hör min Sang, om du vil,
 og giv mig saa lidet til Bröd.
 "Gaae bort du Fattigdoms Tolk.
 Hvi sidder du her i Veien for Folk?
 Hvad nytter dit Klimprerie?
 Hyt dig for vort Politie!"

Hvad nytter det? O du nyttige Drog!
 den Aand som dit Guld tynger ned
 den hæver jeg dristig igien! — Men dog
 hvor kan jeg paa *dig* blive vred!
 Gaae hen med Braves Foragt,
 med Fattiges Taarer, med Usles Agt,
 og kald dig saa mellem dem
 i Staten en gavnende Lem.

Hist staaer en Mand saa rolig og blid,
han Penge taer ud af et Brev.
Han nærmer sig venligt og langsomt hid.
Mine Toner hans Hierte henrev.
Belön min brændende Sang,
da kierkommen den i dit Öre klang!
"Til min Dör paa Löverdag gaae,
da skal du en Skofte faae!"

Og længe han ventede og længe han sad
taalmelig paa iiskolde Steen;
og længe han spilled og længe han qvad
med en Siel saa uskyldig og reen.
Faae hørte hans Harpeklang,
og ingen belönnet hans skiönne Sang.
De Fattige böde ham dog,
men af disse han intet tog.

Alt nærmer sig Natten kold og vaad;
jeg er fremmed her og forladt.
Til at leie mig ind har jeg ikke Raad;
jeg maae gaae paa Gaden i Nat!

mine Fingre er stive af Kuld.
 Ak hvi forenes ei Dyd med Guld?
 Til at spille er det for koldt.
 Til at tigge er jeg for stolt!

Og færre blive de Mennesker her;
 men tys, jeg hörer et Suk?
 En brændende Yngling jeg skuer der,
 han er saa rört og saa smuk.
 Med Brev i skielvende Haand
 han stirrer til Himlen med henrykt Aand.
 O han skal höre min Sang
 og lönne min Harpeklang.

Du sneehvide Olding du smelter mit Bryst,
 saa ganske stemt for din Qvad!
 Det bæver af Kierligheds söde Lyst.
 Om min Elskedes Hierte jeg bad.
 Hun skriver mig til, see her:
 "Min Ludvig! jeg har dig evig kier."
 O syng til Strengenes Lyd
 en Sang om Kierligheds Fryd!

Og Gubben sang og en sagte Ild
 i hans blege Kinder opjog.

Han minded sin Ungdoms Lyst og vild-
henreven han Harpen slog.

Og Ynglingen kasted en Pung
i hans Skiöd, af rödeste Guld saa tung.

Hans brændende Taare randt.

Han kyssed den Gamle og svandt.

Forbauset stirrede Oldingen hen,
og kaldte med skielvende Röst;
men Ynglingen saae han aldrig igien,
han ilte med svulmende Bryst!
Da greb med prophetisk Aand
i Harpen den Gamle, med kraftig Haand.
Begeistret han jublende sang,
ved Strengens dæmpede Klang:

Endnu er *Kierlighed* til paa Jord
med det Övrige ikke den svandt.
Jeg haaber, jeg haaber, min Troe er stor,
den Tid skal komme tilbage, som randt!
Ja Kierligheds Gnist saa mild
skal tænde Oldtidens Guddomsild.
Af det kolde, natlige Hav
skal Solen staae frem af sin Grav!

ROSMER HAVMAND.

KONNING Uller er sig i Hu saa mod,
han sidder ved Midienat.
Mens Maanen langsomt gaaer op i Blod
rinder paa Kinden hans Taare brat.
Vemodigt lyder hans Harpe i Lunden.
Elina, den Elskede, er forsvunden!

Min Roe er borte, en rasende Ild
har tændt sig dybt i min Barm.
Den ulmer og flammer saa vild saa vild!
Den spender til Vrede min matte Arm.
Jeg vil tumble som de oprørte Tanker,
giennem fraadende Hav, paa bristende Planker.

De reise paa Dækket den gyldne Mast,
 de spænde de Silkeseil ud.
 Nu ville vi alle staae Last og Brast,
 og roligt vente paa Skiebnens Bud.
 De brændende Hierter, som Kummer fordölge,
 kan kun indlulles blidt af den rasende Bølge.

Det er lutter unge behiortede Mænd,
 som misted den elskede Möe;
 som har intet at ønske paa Jorden igien
 uden Favn mod Favn med hinanden at döe.
 De hige, mens varslende Vinde larme,
 efter at styrte i Havgudens kiölende Arme.

Masten splintredes, Roret brak!
 Christ frels os, nu er det forbi!
 Masten styrtede, Skibet sprach!
 I vakkre Brödre! hist samles vi.
 Den skumklædte Bølge sig over dem lukker,
 Dybet de luende Hierter slukker!

Giennem dybe, klare Blaae
synker Kongen ned i Sandet.
Nattens blanke Stierne smaa
kan han skimte gennem Vandet.
Paa en Eng af Blomster fuld
sidder han paa grønne Tue.
Havet hæver sig saa huld,
som en sølvblaa Himmelbue.
Men et selsomt Trylleflor
slører dog den hele Scene,
dækker Himmel, Hav og Jord,
alting, kun ei ham allene.
I den milde Sommerdag
staaer Naturen klar og rolig.
Hist et guldudhamret Tag
hvælver om en stille Bolig.
Uller sagte gaaer derind
søde Toner kan han høre.
Rosen livnes paa hans Kind.
Sangen er bekendt hans Öre.
Dören svævende gaaer op.
Med uskyldig Englemine,
som en svulmet Rosenknop
smiler for hans Blik Eline.

Taus hun synker til hans Bryst,
taus hensvæve de i Dalen;
deres Hierters høie Lyst
tolkes kun af Nattergalen.
Ved den skyggefulde Hæk,
som bortvifter hede Straaler,
sætte de dem ved en Bæk,
mellem duftende Violer.
Om den runde, hvide Arm
slutter fine Silkesømme,
i den høie fulde Barm
ruller Issens gyldne Strømme.
Med den milde Rosenmund
hun sin Skiebne ham fortæller.
Taus tilhører stille Lund,
Almen lyttende sig hælder.

En Sommeraften, klar og huld,
da sad jeg ved den svale Strand.
I Silke vandt jeg pruden Guld,
mildt kruste sig det stille Vand.

Da dreied i det Sölverblaae
 sig Söen pludselig saa rund.
 Vidt bredte sig de Kredse smaae,
 det vifted stærkt fra Strand og Lund.

Da skildte Vandet sig til Bund,
 som fordums Tid det röde Hav;
 en Kiempe fra den vaade Grund
 steeg langsomt af sin dybe Grav.

Da hæved Stormen sig saa vild,
 da sortned Himmelen saa brat,
 kun Stiernen med sin Purpurild
 nedlued i den sorte Nat.

Jeg skimted ham saa bleg og hvid.
 Et Öie kun i Panden stod;
 han nærmede sig langsomt hid,
 hans Öie lödede med Blod.

Sin stærke Arm han om mig svang,
 saa sprang han i den salte Söe!
 Tæt luktes höie Bölgegang,
 Jeg troede sikkerlig at döe.

Da Elskte! blandte sig for dig
min Taare med det salte Hav.
Gud Fader udi Himmerig
lovpriset vær! du tog, du gav.

Den stærke Havmand som et Lyn
stak ned i Dybet paa en Hval.
Jeg studsed ved det sieldne Syn!
Han bragte mig til denne Sal.

Et Aar jeg er paa Havsens Bund,
og Rosmer trykker hver en Nat
eet isnet Kys kun paa min Mund,
og spørger: Har du mig forladt?

Og skiönt han er saa blid og mild
saa svarer jeg dog altid: Nei!
Da slukker sig hans Oies Ild,
han sukker dybt og gaaer sin Vei.

Jeg hörer ham da Harpen slaae.
Snart lyder den som Kildevæld;
snart som naar dybe Elve gaae
om Natten i det hule Field.

Kong Uller smiler glad,
 af Fryd Elina skielver.
 Da skilles Havet ad,
 som sig i Luften hvælver.

En Skye saa sort og stor
 Vandbuen giennembrød.
 Sin Arm Elina snoer
 om Uller i sin Nöd!

See Skyen vælter frem!
 Flye, Elskte! vær ei seen;
 thi kommer Rosmer hiem,
 han steger dig paa Teen.

Fra Græsset Uller sprang.
 Han paa sit Glavind slog:
 Det er ei förstegang
 at jeg en Kiempe vog!

Ak var din Arm en Storm
 og var dit Sværd et Field,
 den höie Rosmer Kong
 du slogst dog ei ihjel.

Ved skiön Elinas Ord
 Kong Uller undres saare.
 En Skræk ham giennemfoer,
 ved hendes salte Taare.

Ak hvis du skulde döe!
 Kom, Elskte! lad os gaae,
 Den bange Fæstemöe
 ham skiuler i en Vraa.

Da svulmer Hiertet ham.
 Sin Harm han ei kan dæmpe.
 Han siger: Det er Skam
 at vige for en Kiempe!

Da kommer Rosmer ind.
 Hans Fodtrin ryster Jord;
 hans Aande er en Vind,
 en Torden er hans Ord.

En Kratskov er hans Skieg,
 hans Skiold et Klippelag,
 hans Kölle er en Eeg,
 hans Hielm et gammelt Vrag.

Da tier Uller stil,
hans Kinder blier saa hvide;
han lytter sagte til,
ham lyster ei at stride.

Hvo monne til dig komme,
mens jeg var höit paa Strand?
Jeg lugter paa min Tomme
her er en christen Mand!

Der flöi en Fugl herind,
med Dödmands Been i Munde.
Jeg smed det ud igien,
det snarest jeg kunde.

Hun klapper ham saa snild,
hun sætter Mad paa Bord,
Den Havmand blier saa mild
ved skiön Elinas Ord.

Hun synger ham en Sang,
hun reder af hans Haar
det fæle Gruus og Tang,
hun det i Lokker slaaer.

Da bliver Rosmer fro
da det er jevnt og glat.
Saa lysteligt han loe
at Muren revned brat.

Og hör nu Rosmer kiere!
Nægt ei min ringe Bön.
Du ikke grum fortære
min Moders ældste Sön!

Ham Havet drev herved,
han sidder i en Vraa.
Han er i Nöd bestæd,
han tør ei for dig gaae.

Elina ei du græde!
Er Rosmer da saa slem?
Jeg skal ham ikke æde.
Lad ham kun komme frem!

Da fatter Uller Mod,
han triner af sit Læe.
Han staaer ved Rosmers Fod.
Han sætter ham paa Knæe.

/

Er du Elinas Broder?
Da mig velkommen vær!
Er du af samme Moder?
Da est du Rosmer kier!

Vær freidig kun i Sind!
Er du den ældste Søn?
Han klapper ham paa Kind,
den bliver guul og grøn.

Han sætter ham paa Kappe.
Min Haand er alt for stor,
til kielende at klappe
saa spædt et lille Noer.

Da blussed Uller rød.
Han drog sit Sværd i Harm.
Nu skal du faae din Död!
Det foer i Rosmers Barm.

Han rörer ei en Mine;
han sidder ganske tryg.
Luk Vinduet, Eline!
nu stak der mig en Myg!

Derpaa hun følger ham
mildtsmilende til Senge.
Det er en sølvklar Dam,
imellem Blomsterenge.

Ned i sin vaade Vugge
han stiger uden Harm.
De Elskte see ham dukke,
og synke Barm til Barm!

Et Aar forgaaer paa Havets Bunde
i Elskovs Lyst;
i altid grønne Myrthelunde,
Bryst imod Bryst.

Da sukker Uller tit af Længsel
ved Aaens Bred.
Ak hvad er i et evigt Fængsel
selv Kierlighed.

Den vaade Muur, vel hundred Favne,
 adskiller dem
 fra hver en Fryd de tungt maa savne,
 fra elskte Hiem!

O du som skienkte mig min Pige,
 saa huld igien!
 skienk mig mit stolte Kongerige,
 skienk mig min Ven!

Lad ikke her vort Liv hendaane,
 i Dæmringskier.
 Du røde Sol! Du hvide Maane!
 Ak var I her!

Elina ganger snild at stande
 for Rosmer ind.
 Stærkt higer op til hine Lande
 min Broders Sind.

Sin Længsel kan han ei fordölge.
 Du stærke Mand!
 Bring ham igiennem Havets Bølge,
 paa tørre Sand.

Giv ham en jernbeslagen Kiste
opfyldt med Guld.

For al den Godhed du ham viste
jeg blier dig huld.

Ak dersom du mig huld vil blive,
bestandig huld!
da skal jeg strax din Broder give
Friehed og Guld.

Elina med saa megen Liste
tog Guldet ud;
saa lagde hun sig selv i Kiste,
den skiønne Brud!

Höi Rosmer farer alt med Lempe,
han er saa tryg;
Han løfter op den unge Kiempe
paa brede Ryg.

Den tunge Kiste let han tager
i stærken Mund;
derpaa han med sin Byrde drager
fra Havsens Bund.

Nu har jeg hævet dig paa Landet,
 til Solen rød.

Nævn aldrig hvad du saae i Vandet,
 det blev din Död!

Saa sprang han atter ud i Havet.
 Det stod i Skye!

Af Bølgerne han blev begravet,
 i Morgengry.

Men da han ikke fandt Eline
 da blev han bleg,
 da malte Angest hver en Mine,
 og höit han skreg.

Dybt hörtes han i Havet larme
 med Arm og Been.
 Tilsidst han sprang af Qval og Harme
 til Flintesteen.

Lumsk dukker nu hans haarde Pande.
 Nu er hans Lyst
 at lade Havets Snekker strande,
 imod sit Bryst.

Men Uller og Elina henrykt staae
med Glædestaarer i hinandens Arme.
De höre Lundens Nattergale slaae,
kun fiernt de höre Havets Bølger larme.
De aande i det rene Ætherblaae,
de bade sig i Morgensolens Varme.
Letsvævende de iler op fra Lunden.
Alt synes dem en Dröm, som er forsvunden

B L A N D I N G E R.

NATUR-TEMPERAMENTER.

P H L E G M A.

ÖSTENS lange, blege Strimmel
breder ud sin hvide Fold.
Stiernen döer paa matte Himmel,
Luften er saa vaad og kold.
Perleduggens tætte Vrimmel
glindser fra den grønne Vold.
Langsamt følger Bonden Ploven,
velter fugtigtunge Jord.
Taus og sort sig hvælver Skoven,
uden Sange, uden Ord!
Fieldet staaer saa stump i Taagen.
Hisset Valmuebusken groer.

Nattens höitidsfulde Time
 hen i Evigheden foer.
 Ingen Kirkeklokker kime
 Dödninger af dunkle Jord.
 Træt af store Midnatscene
 sover mystiske Natur.
 Roligt muldne gamle Bene,
 hisset bag den gamle Muur.
 Mat og kold kun Vinden bölger
 hen i Dammens vaade Siv.
 Morgentaagefloret dölger
 hyllende Naturens Liv.

S A N G V I N I T E T.

Milde Saphirer paa Himmels Bue
 hæve den prægtige Hvælving med Ynde.
 Östkanten brænder med Rosernes Lue.
 Skovenes quiddrende Sange begynde.
 Tusind Karfunkler i Solen vi skue.
 Guldgule Bölger i Floden sig skynde.
 Blomsten udfolder forföriske Blade,
 boler med Solen i kiölige Bade.

Elskov! Elskov!

Venus Cypria!

Dit Altar staaer

i de svale Dale,

i de skiønne, grønne

duftende Hvælvinger,

hvor Philomela slaaer,

hvor den rislende Sölvbølge gaaer.

Vellysten blusser paa svulmende Læber,

Faunerne smile og Uskyld forsager.

Lokkende Skiersild! som pirrende dræber!

Helvedes Lue! som Æthren forjager!

Sielen forsvinder, den höiere Sands.

Dyret og Mennesket, Blomsten og Lövet

törres, forstokkes og nærmer sig Stövet,

svungen i Straalens ophidsende Dands!

Elskov! Elskov!

Venus Cypria!

Hvor den rislende Sölvbølge gaaer,

hvor Philomela slaaer,

i de duftende Hvælvinger,

i de skiønne, grønne

svale Dale

dit Altar staaer!

C O L O R .

Hvad sortner?

Det er Himlens Bue!

Hvad lysner?

Det er Heklas Lue!

Den stærkeste Kiempe i Nor,
den gamle *Thor*!

Der staaer han, forvandlet til et Field.
Hedder Hekla!

Med Iispandser om sit Bryst,
med Torden i sin Röst,
med gloende Tunge!

Harniskpladerne runge!

Paa hiin Side af det vilde Ocean
staaer hans Fostbroder *Vulkan*!
Hedder Etna!

Luende Blod paa den skielvende Jord
har de stænket i hinandens Spor.

Da det gamle Rige svandt
grumt de sig forbandt,
for pludselig eengang med Kiempevægt
at knuse den nyere Slægt,
som myldrer mellem begge
deres Flintevægge.

Nu raadslaae de sammen i den mørke Gang
 saa lang,
 under Europa.
 Frels os Jesus af Nazareth!
 Paa Engen hist to Roser stod,
 Fod ved Fod,
 i Ungdomsblod.
 See hvor de skilles ad ved en Kløft!
 ved en bundlös Grøft.
 Den evige Vrede
 har draget det flammede Sværd af sin Skede
 Hvi bliver I alle saa blege?

M E L A N C H O L I E .

Tordnen meer ei lyder.
 Maanen giennembryder
 Nattens brystne Skye,
 Spredt er Jordens Dampe
 Himlens hvide Lampe
 brænder klart paa nye.
 Intet Skrald
 og Klippefald.

Allevegne Taushed ruger,
Græsset Regnen suger.

Venligt Nattergalen
synger hist i Dalen
mellem Blomsterbed,
paa den Klippetinde
som for barske Vinde
nylig styrted ned.
Dybt til Krat
i dunkle Nat
böd et Öieblik den reise.
Secler saae den kneise!

Hist i Blomsterdække
Jordens lange Sprække
gaber sort og stor.
Mildt ved Maanens Straaler
duftende Violer
sig ad Randen snoer.
Snart en Broe
med freidig Roe,
Dalens Hyrder her vil bygge,
over Döden trygge!

Sorglöst Kildevældet
risler nu fra Fieldet,
i sin gamle Dands.
Klippens Roser vinke,
Himlens Stierne blinke
med fornyet Glands.
Skiønne Jord,
i Nattens Flor!
Dobbelt skiøn er Midnatslunden
efter Rædselstunden.

Naar den *sidste* kommer!
Naar den store Dommer
knuser eget Værk;
naar han Havet velter,
naar han Jorden ælter,
med sin Arm saa stærk,
skal en Nat
blandt Blomsterkrat,
mere klar, hvor ingen famle,
blidelig os samle!

DEN FREMBRYDENE VAAR.

ENGENE grönnes og Skovenes Kroner
nylig fremsprungne Smaragder bedække,
Ætheren lunes og Sangeren toner
i den beknoppede, brydende Hække.
Vinteren bort til de livløse Poler
flygter med Natten og Kulden og Taagen;
Flora paa Leiet af friske Violer
opslaaer sit Öie södtmilende vaagen.

Harpe! som hang paa de rimfrosne Grene,
hyllet i Snee og i rugende Mörke,
stum og forladt, medens Boreas ene
hyled en Liigsang i Vinterens Örke,

Harpe! din Iis har Apollo bortsmeltet,
 da han i Östen steeg frem i sin Lue.
 Straalende hænger du nu under Teltet,
 med den blaahvælvede, udstrakte Bue.

Kom og lad Flora, den unge Gudinde,
 stemme dig med sine sneehvide Hænder.
 Herligt bepurpres den kneisende Tinde
 hist af den hvirvlende Kugle, som brænder.
 Hen paa det bölgende Græs vil jeg stirre,
 som i den mørkeblaa Vov sig taber,
 Lærkernes Slag vil jeg høre at dirre,
 slaae dine Streng og prise min Skaber!

Straale! som brænder i smægtende Öie
 paa den uskyldige, elskende Pige,
 Straale! du Skiönhedens höieste Höie,
 ned i mit bævende Hierte du stige!
 Elskende To! som i Skyggerne vanke,
 indsmil mig Saligheds reneste Lue!
 Da skal min brændende, hellige Tanke
 tone, og hvirvle til Himmels Bue!

Da skal de smilende unge Hyrdinder
 nærme sig mig under skyggende Grene,
 henrykt ved Bækken, som perlende rinder
 over de hvide, sølvspraglede Stene;
 svævende de om min Harpe skal dandse,
 som deres Skiönhed at tolke kun stræber.
 Da skal jeg prydes med blomstrende Krands
 Da skal jeg kysses af blomstrende Læber!

Selve de sølvlokke Oldinger höre
 gierne min Sang, fra den mosgroede Hytte.
 Blidt skal de staae i de aabnede Døre,
 og til vemodige Tonefald lytte.
 I deres gamle uskyldige Siele
 Foraarets Fryd jeg med Kraft skal indsiunge,
 til de, fremkaldte af venlige Fiele,
 nyde et Foraar, evindeligt unge!

Hyrden min Sang skal gientage og smile,
 naar han om Aftenen med bögende Vrimmel
 skynder sig hjem til en qvægende Hvile,
 stirrende hen paa den glimtende Himmel.

Tit paa sit Rör skal han stræbe at ligne
 Strengenes Toner, som bævende vige.
 Da skal han føle Naturen, og signe
 Skønhedens Gud, og omfavne sin Pige!

Ak, men hvad haaber jeg, mægtig henrevet!
 salig indlullet i hellige Drømme?
 Blussende! freidig! af Indtrykket drevet!
 mens mine Tanker i Anelser svømme?
 Kan vel en Spurv, skiönt den saligt sig fryder,
 tolke sin Salighed som Philomele?
 Kan vel min Sang, skiönt i Vaaren den lyder
 male, Natur! dit fortryllende Hele?

Ak der var *Een!* Skiönt fortæret af Smerte
 skienkte ham Gud en udödelig Flamme,
 og for Naturen det aabneste Hierte,
 han kunde tolke hvad andre kan stamme!
 Rungsted! din lange og frugtbare Fure
 grønnes som forhen og spirer og pranger,
 mens ved de gamle og gothiske Mure
 Gravmuldet længst har omfavnet din Sanger

Hellige *Evald!* i Dannemarks Skove
siger min Siel at forklaret du svæver.
Bölgende over den krusede Vove
luttret din Aand giennem Roserne bæver.
Lad den opgiöde de frostige Strengel
Gyd i mit Bryst dine hellige Luer!
Da skal mit Hierte i Harpen sig trænge,
da skal jeg tolke hvad nu kun jeg skuer!

DEN FORLADTE.

NAAR Solen rød og langsom daler
bag Horizontens Biergerad,
naar Bonden glad fra Marken iler
og til sin stille Hytte smiler,
da Taaren i mit Öie taler
og siger: Han er ikke glad.

Paa Bænken hist, naar svale Vinde
hensuse i den höie Lind,
jeg stirrer sværmende imöde
den södthendöde Aftenröde,
de Roser, der saa brat forsvinde,
som Feberrosen paa min Kind.

Naar hist i Lunden vakkre Pige
mig spørger hvi jeg dandser ei?
og naar en Yngling fro mig byder

sin Brud, o da min Taare flyder!
 Held den, hvis Brud kan ikke svige,
 han gaaer ad Livets Blomstervei.

Ja! höit af Elskovs Lue stemte
 mit Hierte sig, som dit min Ven!
 Hun var saa skiön som Morgenröden;
 hun svor at elske mig til Döden.
 Sin skiönne Eed hun grusom glemte.
 Nu döer jeg langsomt, langsomt hen!

Hist hvor de höie Taarne rage
 forgyldte i det Himmelblaae,
 hvor Foden hyller sig i Taage,
 hvor Uskyld döer, hvor Laster vaage,
 did kunde Floras Datter drage,
 og lade mig tilbagestaae!

Saa sukker jeg, og vanker ene
 i Skoven ind og kaster mig
 i Græsset, hvor de svundne Dage
 lod Vemodsmindet staae tilbage,
 hvor der i Stammer og i Grene
 er skaaret: Stella elsker dig!

Naar da i lille grønne Kammer
Fuldmaanen titter blodigröd,
da tænker jeg: Her vil du træde
ved Midnat i dit hvide Klæde,
om disse kiere, elskte Stammer,
i næste Vaar, naar du er död!

Da blusser Kinden, Taaren rinder
jeg vakler hiem ad grønne Vang.
Kierminderne saa huldt sig böie,
men hvad er de mod Stellas Öie?
Hvad Rosen er mod Stellas Kinder
og Lærkens Slag mod Stellas Sang.

Jeg föler det, mit Hierte ulmer
ei meer saa stærkt ved hendes Navn!
Mat glimter Straalen i mit Öie.
I smaa nedsunkne Blomsterhöie!
Jeg föler det, min Smerte dulmer!
Snart synker jeg i Eders Favn!

DEN TILLIDSFULDE.

EFTER HORAZ.

DEN som er uden Synd og Last
og föler Elskovs Lyst,
han drager ei mod Ondskabs Vold
mistvivlende med Sværd og Skiold,
til Gud sin Lid han sætter fast,
og har et roligt Bryst.

Om han er i et Paradiis,
ved blomsterkiölne Bad,
om han er i en Örk af Sand,
hvor ei der er en Draabe Vand,
om han er paa et Field af Iis,
er han dog lige glad.

Jeg gik i Morgenrødens Skier
engang i dunkle Skov.
De kielne Nattergale slog,

min lille Guitar frem jeg tog
og sang min Fiordimonas Lov,
hun, som er mig saa kier!

Da sprang en Ulv saa græsselig,
saa stor fra Træets Rod.
Jeg frygted ikke for at döe,
men tænkte paa min elskte Möe,
som vilde lede efter mig —
og finde kun mit Blod!

En Taare i mit Öie kom,
den trilled paa min Kind.
Da standsed Ulven, saa paa mig,
og logrede og dreied sig,
og vendte ganske skamfuld om,
og jog i Skoven ind.

Og dog jeg tænkte vist at döe,
thi hungrig, gridsk den laae.
Men Ulven tænkte: Det var Skam,
ja Grusomhed at dræbe ham.
Han elskes af en deilig Möe!
Ham maa du lade gaae.

O sæt mig hen hvor ingen Sol
kan trylle Blomster frem,
hvor ingen klare Bølger lee,
hvor alt er stivt af Iis og Snee;
giv mig den kolde, hvide Pol
til et bestandigt Hiem.

Og sæt mig i den hede Örk
imellem Flyvesand;
hvor Jorden brister tör og heed,
hvor Straalen falder lodret ned,
hvor ingen Myrthe venlig mörk
mig svalt beskygge kan.

Jeg glemmer Straalens stærke Iil,
du isner ei mit Bryst!
Et Eden blier mig hvert et Sted
naar kun jeg har min Pige med.
Min Pige med de söde Smil
og med den söde Röst!

DEN BRUSTNE HARPE.

Du, som blandt Skovens Kroner
tolked saa helligt sørgelig,
med de bævende Toner
den Smerte som langsomt fortærer mig!

Grusom nu du tier:
hæver ei længer din hulde Röst!
Dine søde Melodier
gyder ei dulmende Veemod i mit Bryst.

Maanen skinner ei i Lunden.
Hen i dösige Taage kun döer min Sang.
Dens Straaler er forsvunden,
med din skiønne, din smeltende Klang.

O snart! snart er mit Hierte,
som blöder saa mat og saa nedtrykt nu,
overvældet af sin Smerte,
taust og brustent Harpe, som du!

HIMMEL-LYSENE.

JEG skued *Stella*, hun var saa mild,
som Stierne klart hendes Öie straalte,
Den Ild optændte en anden Ild.
Taalmodig længe min Qval jeg taalte,
En Stierne er smuk, det bekiender jeg gierne!
Men ak! man bliver dog kied af en Stierne.
Dens Ild er for kold, for blegnende mat;
og, naar man ei hörer blandt Astronomer,
hvo vilde da see paa de Phantomer
bestandig, i en bestandig Nat?

Jeg skued *Juno Heliona*!
Med Solens Kraft hendes Öie brændte.
Jeg vidste neppe hvor det kom fra
saa pludselig hun mit Hierte tændte.
En Sol skaber Held fra Pole til Pole.

Men ak! man blændes saa let af Sole!
Deres Ild er for heed, for luende rød;
og naar man ei er paa Jorden en Abe
hvo vilde da staae paa dem at gabe,
for selv at blive en udbrændt Glöd?

Jeg saae min *Luna*, saa huld og blid.
Saa sværmerisk sødt hendes Öie bæved,
saa helligskiönt hendes Blik sig hæved,
som Maanen, i yndige Skumringstid.
Med hverken for stærk eller döende Flamme,
hun vexled med Skiönhed, evig den samme!
Som naar i hellige Midnatstund
de lyse Bølger i Maanskin rinde,
saa salige nu mine Dage svinde.
Hvad tryller mig Livet saa sødt som hun?

WILHELM OG BLOMSTERNE.

WILHELM.

God Morgen I Skiönne!
 Hvor smukt i det Grönne
 bæver I, prydet med Dugperlens Glands.
 O kom lad mig binde
 min elskte Veninde
 en frisk, en duftende Blomsterkrands!

BLOMSTERNE.

Ak altid kommer du kun herhen
 for at plukke os Stakkler, saa gaaer du igien.
 Grusomme Wilhelm! kort er vort Liv;
 dog dræber du os til din Tidsfordriv!
 O skaan os! Lad os beskygges af Hækken,
 dufte i Dalen, smile i Bækken,
 aabne i Solen vor svulmende Barm,
 indtil vi synker i Dödens Arm!

WILHELM.

O hvorfor kan Eders Söstre dog ei,
 som visned i Lydas bölgende Haar,
 vende tilbage paa Livets Vei,
 og sige Eder det, som I ikke forstaaer!
 I vil hellere visne paa dette Sted,
 end flættes i en smilende Krands,
 som jeg vilde pryde Lyda med,
 naar med svævende Fied
 hun i Aften iler til muntre Dands?
 O Blomster! Blomster! O lad Eder sige!
 I veed vist ei
 hvor sødt det er at omslynge en Pige,
 men det veed jeg!

BLOMSTERNE.

En Pige mig hid
 og en Pige mig did!
 Nei kiere Wilhelm du skal have Tak!
 Du narrer os ikke med al din Snak!
 Du kan længe nok til din Pige gaae,
 men os Blomster skal du smukt lade staae!

WILHELM.

Hvor er I dog noget uvidende Kram!
 Det er sandelig næsten en Spot og Skam.

Jeg *skal* lade jer staae? Det Imperativ
 har jeg aldrig hørt Mage til i mit Liv.
 Dersom I kunde det ringeste Philosophie,
 saa maatte I vide: Kun den har Ret
 som er *Öiemed* selv, *Person*, og frie,
 som har *Fornuft* og *Autonomie*.
 Men det har I ikke. Seer I det!
 I er blotte *Midler*, I arme Skrog!
 Hvis I eengang imellem saae i en Bog,
 saa vidste I, inden en Uge var omme,
 at jeres Villie stak i min Lomme!

B L O M S T E R N E.

O fornuftige Wilhelm! bliv ikke vred;
 og træd os ei i din Harme ned!

W I L H E L M.

Jeg har *Ret* til at blive alvorlig vred!
 Jeg har *Ret* til at blive i Hovedet heed.
 En Skabning! En Pige som min Veninde!
 Der beskiemmer Flora, skiönt hun er Gudinde!
 som selv af de deiligste Blomster bestaaer,
 der smile saa huldt i en evig Vaar!
 Hendes Öine! De sande *Forglemmigeier*!
 Hvo eengang i deres Himmel seer
 han glemmer dem sandelig aldrig meer;

hvis ellers han noget erindre pleier.
 Hendes Kinder! O himmelske, salige Skier!
 En *Semperflorens* blusser paa hver,
 Og en *Lilliehob* saa hvælvende dölger
 det Hierte, som kielent og kierligt bölger.
 Forgieves det skiønneste *Purpur* stræber
 at rödme som hendes yndige Læber.
 Intet overgaaer de enkelte Dele
 uden det skiönne, harmoniske *Hele!*
 Intet er deiligt og södt som hun!
 Og I? *quos ego!!*

B L O M S T E R N E.

O pluk os kun!

Du slog os alt med din Philosophie,
 men mere endnu med din Poesie!

D R Ö M M E N E.

JEG drömte jeg var en *Demant* og sad
i hendes Lokker, saa blonde og blöde,
som mildt over Panden skilte sig ad
og bölged om Kinderne, friske og röde.
Og mangel Yngling saae hen paa mig,
for med det samme at see paa hende.
Da straalte mit Blik saa stoltelig.
Jeg tænkte: Den Glæde faaer aldrig Ende!
Men o jeg vaagned! Al Fryd forgaaer.
Langvarig Lykke kun haaber Fianter.
Svöbt laa jeg i Dyner og Pudevaar;
for *fattig* til at ligne Demanter!

Enandengang, siunken i Morfevs Arm,
jeg bildte mig ind en *Rose* at være,
som paa hendes fulde, sneehvide Barm
at sidde duftende havde den Ære.
Ak hvor jeg var paa et dejligt Sted!
En Gaasefier kan ei dets Ynde beskrive.

Jeg bölged saa svævende op og ned.
 Jeg tænkte: Den Glæde vil evig blive!
 Men o jeg vaagned! Al Fryd forgaaer.
 Tit giver os Skiebnens Vid en Skose.
 Svöbt laa jeg i Dyner og Pudevaar;
 ak alt for *bleg* til at ligne en Rose!

Man drömmer ofte paa denne Jord;
 det Sande maa for Ideer vige!
 Jeg drömmer oftere end man troer,
 thi kiert er mig Phantasiens Rige.
 Saaledes drömte jeg engang, tænk!
 at jeg bevokset med Floras Spæde
 var under Myrther en *grönnende Bænk*,
 som bar den Skiönne med henrykt Glæde.
 Men o jeg vaagned! Al Fryd forgaaer.
 Og vaagen kan man da sagtens tænke
 at siunken i Dyner og Pudevaar
 jeg havde kun lidt tilfælles med Bænke!

Enandengang var jeg en *Bølge blaa*.
 Ha Mindet endnu i mit Hierte brænder!
 Thi i min Arm den uskyldige laae,
 jeg spillede om hendes runde Lender.

Og over min blanke Flade hen
 glad Morgensolen sit Purpur smilte,
 i det den kneiste paa Himmelen,
 for at see hvor skiönt i min Favn hun hvilte.
 Men o jeg vaagned! Al Fryd forgaaer;
 hvad nytter det altsaa her at dölge
 at hyllet i Dyner og Pudevaar
 jeg var for *tör* til at ligne en Bølge!

Men skiönt jeg nu drömte saa tidt med Lyst,
 indlullet af Kierligheds Tryllerier,
 om mangel Fryd med blussende Bryst,
 hvorom, for Korthedens Skyld, jeg tier;
 saa skulde jeg dog taalmodig og öm
 mig i min mislige Skiebne funden,
 hvis ei min kiereste, *sidste Dröm*
 var som de andre saa reent forsvunden!
 Jeg drömte eengang lysvaagen at
 hun *elskede* mig! Men o bedragen
 jeg böder nu mangel sövnlös Nat,
 fordi jeg eengang har drömt om Dagen!

T I L R I M E R.

RIMER! du maa takke mig,
 hvad de Vise nægte dig
 jeg beviser at du har.
 Hör kun, Sagen er jo klar!

Först og fremmest selv du troer
 at du er en Digter stor!
 Kunde du slig Tanke havt
 uden stærk *Indbildningskraft*?

Du erindrer ganske klog
 hvad der staaer i andres Bog,
 sammensætter det med Flid —
 det er jo Bevis paa *Vid*!

Cithrens nysselige Klang,
 Lidenskabens vilde Sang
 synes Galskab dig og Luft —
 ergo har du jo *Fornuft*!

Fölelse blev og din Deel;
kaldes du en Sneglesiel
snærter det som du fik Riis.
Trænge vi til meer Bevis?

Fölelse, Vid, Phantasie,
og Fornuft — det er Genie!
Rimer, har du Mage seet?
Du fikst *Genialitet!*

OLDINGEN VED WERTHERS GRAV.

AFTENRÖDEN

farver din Grav!

De gamle Linde
omhvælve den.

Violerne

bølge i dens høie Græs!

Du slumrer

den roligste Slummer!

Dödens!

Skyggerne voxe.

Aftenröden svinder.

Kun et blegguult Skier
tegner hvor den svandt.

Skoven sortner.

Hist kommer en Flok
Karle og Piger
fra Marken.
De standse deres Sang,
og Pigerne
pege hid til Graven
med skielvende Hænder,
og gaae en Omvei,
af Frygt for Selvmorderen,
som spøger i Skoven.

Werther!
De frygte dig,
som hviler saa roligt
mellem Blomsterne.

Dig gav Skiebnen et Hierte
som fölte
Natur og Gud!
Det gav den faae.
Dig gav Skiebnen det Held
at finde et Hierte
som fölte med dit.
Det gav den færre.

Du var lykkelig!
thi du nød
Kierligheds Fryd.
Men jordiske Sammenstöd
hindrede Eders Siele
i at forene sig
uforstyrret,
i Guddoms-Harmonie
her!
Da kastede du din Jorddragt
i Graven,
og ventede hende
hisset!
Og fandt hende.
Nu frydes I!

Alderens Snee
dækker min Isse.
Mit Hierte döer
langsomt;
min Vaar svandt hen
unydt;
thi jeg fandt ingen paa min Vei
som fölte med mig.

Jeg nød ikke
Kierligheds Fryd.
Mig venter ingen
hisset,
jeg forlader ingen
her.

Naar mit Hierte er brustent
og Menneskesværmen
trænger sig forbi min Marmorkiste
i Capellet,
vil de sige:
Han var lykkelig.
Ak hvo var lykkeligst!
Du eller jeg?

R O S E N.

EFTER STEFFENS.

V_{ED} gamle Borg
i kolde Mose,
stod taus i Sorg
den röde Rose.
Den lumske Orm
vil Rosen nage.
O haarde Storm!
Den maa forsage.

Nys röd og sund
i Solens Bade
aad fæle Mund
de fine Blade.
Ved dunkle Lund
bepændt i Nöden,
i haarde Stund
den venter Döden.

Da Aanden bød
som Vinden ulmer,
og bittre Nød
saa sødt hendulmer,
og Rosen rød,
som mat sig ynker,
i Blomsterdød
for Vinden synker!

Bort fra min Kind
er Rosen veget,
mit siunkne Sind
til Gud er steget!
O Dödens Haand,
du søde, kolde!
riv bort de Baand,
som her mig holde.

T I L A P O L.

Du lange, laurbærkrandste Dreng!
som altid Lyren har i Hænde,
og klimprer paa den gyldne Streng,
fra Morgenens til Aftens Ende.

Hör hvad i Dödeliges Land
man pleier höit om dig at tale.
Der har man dog lidt meer Forstand,
end i Olympens Stadsesale.

Thi *Pallas* lever ikke meer
forklaret over Himlens Skyer;
localisert man hende seer
nu overalt i store Byer.

Sit Kiön hun snild forandret har,
men ei sin Mine kold og bister.
För hun en Amazone var,
nu er hun blevet en Magister.

Sit Spyd hun trylled til en Pen,
 for en Paryk maa Hielmen glide;
Imperativet kom igien,
 da hun bortslængte sin Ægide.

Og höit fra hendes lærde Boe
 man hörer hendes Sønner raabe:
 (hvis runde Tal er Legio,)
 Apol du est en ussel Taabe!

Du spiller artigt, det er sandt!
 men mangler reent Soliditeter,
 og fylder Jorden kun med Tant,
 med Fölelser og med Poeter!

Ifald, Apol! du er saa læg
 og veed ei hvad *solid* betyder,
 da er det det som skaffer Steeg.
 Det Skiönne skaffer törre Jyder!

Solidhed kaldes det fordi
 saalænge vi paa Jorden hinke,
 saalænge dependere vi
 af Gaasesteeg og Fleskeskinke.

Merkur, med Vinger paa tilforn,
 nu med en Pose fuld af Tutter,
 med *Overflödighedens Horn*
 i Panden, Kiöbmands Attributter!

Merkur udraaber: De har ret!
 Vor sande Svindsoet er Poeter.
 Kan man i Riim sig spise mæt?
 O ei engang i Hexameter.

Som dog til deres Profession
 er skikket bedst, skiönt tit det vanker,
 som Dyr af ringe Extraction,
 paa sex vel lave Puselanker.

Og al Europa barsk og suur,
 fra Iisland lige til Tyrkiet,
 har samme Mening som Merkur,
 den store Gud for — Tyveriet!

Hm! raaber *Ceres* stoltelig,
 skiönt ikke just med sølvklar Tone;
 hun her paa Jorden viser sig
 som en forædt Forpagterkone;

Mon man kan plöie Agerland
 med saadant Fias? Jo det har Hede!
 Mon det til Torvet bringes kan
 som Rug og Flesk, som Gies og Hvede?

Ja ganske sikkert! raaber ud
 en Flok som önsker dig beskiermet;
 hvis Hierter er ved Skiebnens Bud
 smukt flyttet hen paa Kioleærmet;

Paa Leipzigs Messe dette Fias,
 (ironice vi Navnet vælge,)

som Svinekiöd paa Uhlfeldsplads,
 som Rug paa Gammeltorv, vi sælge!

Og see en Latter hæver sig
 fra Lærd, fra Kiöbmand og Forpagter.
 Og hvad der vil forsvare dig
 gör at man dig kun meer foragter.

Kronion, som paa denne Jord
 man som en kold Despot kan kiende,
 om gudskeelov ei i vort Nord
 dog i Europas anden Ende;

Kronion siger: Pereat
 Apol med sine Idealer.
 De svare ikke til min Stat,
 de due ikke for en Daler.

Fortuna, uden Kapriol,
 paa Kuglen nu hun staaer ei gierne,
 men sidder i en Lænestol,
 med Slaaprok paa, med Baand og Stierne;

Fortuna gaber: Paa min Troe!
 Apollo er jeg ei forbunden.
 Han kan ei lade Folk i Roe.
 Den Næsviis bruger altid Munden!

Thi stands, Apol! dit Klimprerie.
 Din Daad foragtet er og luftig.
 Ei tryller meer din Melodie,
 dertil er Verden for fornuftig!

Lær noget, du har Tid endnu!
 og Hoved mangler dig just ikke;
 men smil ei mere, hörer du!
 til Sanggudindens fade Blikke.

Italiensk Bogholderie
 er noget hvortil du kan trænge.
 Dog tving dig ikke, du er frie.
 Vælg selv, lad bare Harpen hænge.

En Videnskab lidt mere *reen*
 maaskee dig bedre kunde smage.
 Velan, udgrund de Vises Steen!
 Bliv Philosoph paa gamle Dage.

Dog nei, den Vise blier bespist
 saa slet som du, thi uvilkaarligt
 kun Verden raaber: viist er viist
 og at det Daarlige er daarligt.

I sulte begge en Duet,
 I begge viist og dumt crepere.
 Nei vil du leve, lær da ret
 at *præke, dømme og curere!*

Dog raad dig selv. Bliv lav, bliv stor,
 naar hvad du *er* kun ei du bliver.
 Du trives ei paa denne Jord,
 hvis Lyren du ei sønderriver!

A N E L S E N.

W I L H E L M og L U D V I G paa Valpladsen.

W I L H E L M.

KAMMERAT! Kammerat! afsted, afsted!
 Hvor Faren er vil vi være med.
 Hist myldre de ind paa vor venstre Flöi.
 Hör de Saaredes Raab, hör Trompeternes Stöi.
 Afsted, afsted, giennem Ild og Blod,
 giennem Ægg' og Aad, slaae ned for Fod.
 Lad os vise Fienden at vi har Mod.

L U D V I G.

Gierne Faren jeg möder,
 men jeg mattes, jeg blöder.
 Jeg kan Sværdet ei svinge,
 jeg kan Smerten ei tvinge.
 Blodet styrter af min Skulder.
 Bring mig bort fra Kampens Bulder.

WILHELM.

Du mister lidt Blod, derfor er du bleg.
 Jeg bringer dig under den skyggefulde Eeg;
 der hviler du ud, jeg forbinder din Skramme,
 saa styrte vi atter i Damp og i Flamme.

EMILIA og STELLA i Balsalen.

EMILIA.

Strengene klinge!
 Ynglinger svinge
 muntert med svævende Piger sig om!
 See hvor de smile!
 See hvor de ile!
 Hvem vilde hvile?
 Söster, o kom!

STELLA.

Lad mig ene, lad mig vandre.
 Jeg er træt, mit Hierte skielver!
 See hvor mörk sig Himlen hvælver!
 Gaae du, gaae du til de andre.

Jeg vil ned i Haven ile,
i den friske Luft, hvor Bækken
risler venligt langs med Hækken,
glimtende ad Maanens Smile.

EMILIA.

Velan da! jeg følger dig med derhen;
snart ile vi atter til Dandsen igien.

LUDVIG *under Egen.*

Dækket falder. Rollen er forbi!
Skiönne Haab, fremledt ved Phantasie!
Er du *meer*? Er alting ei forbi?
Brister Lænken! Er jeg hisset frie?
O men glemmer jeg hvad her jeg leed!
Döer min Kummer og min Kierlighed?
Skal jeg hisset ei fortæres af
denne Ild, som viste mig min Grav?
O velkommen da, du skiönne Död!
som min Smerte at forsvinde böd!
Men — hvis dobbelt stærk jeg föler der,
hvad som Stöv kun svagt jeg fölte her —

o da synke jeg i evig Grav!
 I Forstyrrelsens bundløse Hav!
 Men om Stella hisset englehvid
 sank til dette Hierte huld og blid,
 ömtfortrydende —

W I L H E L M *kommer med Vand i sin Hat.*

Qvæg dig, min Broder! og fat saa Mod.
 Frisk Vand jeg bringer fra rullende Flod.

L U D V I G.

Fra rullende Flod? O jeg er mat!
 Jeg föler den kommer, den lange Nat!
 Dog vil jeg væde min blege Mund,
 för hen jeg segner i evigt Blund.
 Giv hid! Mit Venskab du har fortient.
 Det være mit sidste Sacrament!
 Disse klare Bölger af rullende Flod
 har rullet maaskee forbi hendes Fod!
 Giennem Haven, langs ad skyggende Hæk,
 der bugter den sig som en venlig Bæk.
 Maaskee hendes Taare sig blandte deri
 ved Mindet om Ludvig. — Det er forbi!

W I L H E L M.

Du elsker Stella, den skionne Möe?

L U D V I G.

Jeg elskte foragtet og gik at döe.
 Henrevet mit Hierte paa Læberne löd.
 Med Stolthed den Grumme mig tie böd.
 Jeg havde kun Hierte og Ære og Mod.
 Jeg taug og gik. Nu flyder mit Blod!

W I L H E L M.

Der er Redning endnu!
 Hvi blegner du?
 Jeg gaaer, jeg er rede,
 en Læge at oplede.
 Han skal dig helbrede.
 Og saa til din Pige!
 Hendes Stolthed skal vige.
 Hun i Taarer skal flyde,
 og sin Svaghed fortryde!
 Hun skal elske, hun skal haabe,
 hun skal Helten anraabe.
 Snart smiler din Skiebne som Morgenröden!

LUDVIG *reiser sig overende.*

Jeg föler Döden!
 Farvel Træer og Buske!
 Farvel Himmel og Jord!
 Farvel Wilhelm!
 Farvel Stella!

Han döer.

EMILIA og STELLA *i Haven.*

STELLA.

Seer du hist henne ved Bækken?
 Seer du det Hvide i Hækken?

EMILIA.

Intet jeg seer!

STELLA.

Seer du det Hvide og Röde?
 Seer du ei Aanden at blöde?

EMILIA.

Dröm dog ei meer!

STELLA.

Stille! Hans bristende Öie
stirrer fra mig i det Höie!

EMILIA.

Ængst mig ei saa!

STELLA.

Seer du hvor venligt han smiler?
Seer du hvor bleg han bortiler?

EMILIA.

Kom lad os gaae!

STELLA.

Det er Ludvig!

Hun synker i Afmagt.

BÖLGERNE til BUSKEN.

Hvorfor hvisler du saa underligt?

BUSKEN til BÖLGERNE.

Hvorfor risler I med Maaneblod?

NATTERGALEN slaaer!

DIGTEREN I LEIRE-LUNDEN.

PHANTASIE! hvi river du mig
 til skiønne Erindringer hen?
 Gierne, gierne fulgte jeg dig,
 men maa vende tilbage igien
 til den kolde Tid, da din skiønne Lue
 hvirvler ei længer mod Himlens Bue.

Hvi aflokker Harpe din Sölverklang,
 som bæver i Aften saa huld,
 den modlöse Sang endnu en Sang,
 mens Solen gaaer ned i sit Guld?
 Ak bedre du taus paa Egen hænger!
 Dine venlige Toner elskes ei længer.

Der *var* en Tid! ak længst den svandt!
 dens Minder dybt i mit Hierte gløde.
 Da agtedes Minnisang ei for Tant.
 Det var Jordens barnlige Morgenrøde!

Naar Skialden sang med begeistret Röst,
da blussede hvert nærværende Bryst.

Kongen var stolt af at være hans Ven,
skiönt han afslog Glimmer og Rang.
De skiønneste Piger stimlede hen
og kyssed ham naar han sang.
Der sad han henrykt. Hans skiønne Vinding
var den Krands de vandt om hans lokkede
Tinding!

Harald og Frode! I muldne i Leer.
Eders skiønne Tider forsvunde!
Sangen besieler ei Kiemper meer
om det herlige Tafelrunde!
See Ruinerne! hvor vemodigt de glöde,
i den sidste, glimtende Aftenröde.

Kom Harpe! Solen udslukkes brat,
dens sidste Straaler kun virke.
Kom! vi vil slutte os inde i Nat
i Roskildes gamle Kirke.
Der vil jeg ved din dæmpede Klang
i Choret synge min Svanesang.

Min Röst skal mane Skyggerne frem,
fra Jordens fugtige Volde.
Fra Gravens gamle ærværdige Hiem
skal de stige med Harnisk og Skiolde;
og de blege Piger i Maaneskin
skal atter smile med blussende Kind.

Saa har jeg dog siunget en eeneste Stund
paa en Tid det var *værd* at siunge.
Farvel du gamle, dunkle Lund!
Under Hvælvingen nu min Harpe skal runge.
Mellem Ridder og Hustru og Svend og Möe
vil jeg synge og blusse og blegne og döe!

C A N T A T E.

C H O R.

D_{ET} er Danmarks Høitidsdag!
 Dandser I Piger!
 Synger I Mænd!
 Toner I Harper!
 Blusser I Helte!
 Det er Danmarks Høitidsdag!

E E N S T E M M E.

I Retfærds Herredom, i Elskovs Arm,
 i Oliegrenens Skygge
 den Danske sad,
 mens rygende det vaade Blodflag veied,
 hen over Sydens lunkne Liig.
 Reen var vor Himmel!
 Reen og blaa!

Thi med sin Vinge vifted Fredens Engel
 al Røg og Damp fra milde Dyders Sphære.
 Da skuled Kampens blodbestænkte Søn
 til Dannerkongens Have;
 og gustne Avind laante ham sin Fakkell,
 der knittrede med Helveds Svovellue.
 Da flygted Fredens Genius og græd.

EN ANDEN STEMME.

Men sagte Tordner lød og Jorden bæved,
 og mosbegroete Bautastene rasled,
 og Oldtids siunkne Gravhöi hæved sig.
 Da traadde *Skiold* og *Frode*
 og *Svend* og *Knud* og *Waldemar*
 i Kobberbrynier op, og viste frem
 Rustpletterne af Blod paa Sværd og Skiold —
 og svunde!
 Og i de gothiskmørke Hvælvinger
 vildt flagred af sig selv det gamle Banner,
 som svæved over Heltens Been.
 Og Sværdet klirred höit og lydeligt
 fra *Christian den Fierdes* Kobberkiste.
 Og tæt ved *Tordenskiolds* Capel i Stranden
 lød vildt forvovne Havfrus Sang.

Og Stenen lösnedes om Gravene
 hvor *Fuuler* laae;
 og *Hvidtfeldt* svæved smilende forklaret,
 indhyllet i en giennemsigtig 'Taage,
 Favn imod Favn, med sine Heltebrødre
 paa Kongedybet!

C H O R.

Vi fölte dem virke, de elskte Maner!
 I Töihuset hvidsled de gamle Faner.
 En underlig Aand steeg fra Himmel til Jord
 og svæved over Nord!

E N S T E M M E.

Da vaagned *Thor*!
 og spendte om sin Lend det stærke Belte
 af Biörnesener.
 Med Broderaand han hærdede sit Skiold;
 med Tapperhed han hvæssede sit Glavind;
 med Jernet af sin Hammer rørte han
 hver Danskes og hver Normands Bryst,
 og giöd sin Helteild deri og smilte.

N O G L E S T E M M E R.

Og Danmark og Norge smilte!

STÆRKT CHOR.

Freidigt smilte
 det kiekke Nord!
 Til Vaaben vi ilte
 at glæde Thor!

PIGER.

Da runde vore Taarer stride,
 Da blegned vore Kinder hvide,
 da mangled vore Læber Ord
 til Gud, for Eder og for Nord!

KONER.

Og skielvende med ængstlig Smerte
 vi knælte ned, mens kiekt I stod
 bortrevne fra vort ömme Hierte,
 i Rög, i Damp, i Brödres Blod.

MANDE-CHOR.

Kierlighed kommer fra Gud!
 Kierlighed lovsunger Qvinde og Mand!
 Men Kierlighed viger for Ærens Bud.
 Alt offre vi Konge og Fædreland!

E N S T E M M E.

Hvad sang I raske Skarer?
 Gientager høit idag
 een af de simple, dierve Sange
 som lød paa Eders Læber, medens I
 koldt ventede Kampens Fare?

A L M I N D E L I G T C H O R.

Vi alle dig elske livsalige Fred! o. s. v.

S O L O.

Ja han kom som Nordhavets Bølge!
 Fraadende Fienden frembrød.
 Stolt af sin Vælde, tryg af sit Følge
 vilde han Heltenes Død.
 Men fra Danmarks gamle Vrag
 udbrød et græsseligt Vaabenbrag!
 Da styrted hans Mast,
 og hans Hierte brast!
 Og den Bølge der lignede hans stolte Mod
 blandte sig nu med hans Blod!

C H O R.

Det er Danmarks Høitidsdag!

Danser I Piger!
 Synger I Mænd!
 Toner i Harper!
 Blusser I Helte!
 Det er Danmarks Høitidsdag!

EN STEMME.

Men hvilke Suk og hvilke Sørgetoner
 indblande sig i Glædens Jubelchor?
 Ha stille! stille!
 En Skare hvide Piger nærme sig,
 med Lilliekrandse om de fagre Lokker,
 med tunge Taarer i de siunkne Blik.
 Den lyder svævende og dæmpet,
 den sørgelige Sang,
 ledsaget mildt af Harpetoner!

UNGE PIGER.

Elskovs Rosenkieder
 mildt sig om os vandt!
 Livets Saligheder
 smilende vi fandt.
 Favn mod Favn vi bæved,
 ved de Elsktes Bryst,

Maanen blid sig hæved,
for at see vor Lyst!

Danmarks Ære vinkte,
Söens Torden gialt.
Krigens Lynild blinkte —
Smilende de faldt!
Söd er Gravens Slummer!
Ingen Klagelyd.
Kort er Jordens Kummer,
evig Himlens Fryd!

PLUDSELIGT CHOR AF DE HENFARNES MANER,
OVENFRA.

Fra det himmelblaae, klare, usynlige Hiem
hörer vor Röst:
Ingen Glæder kan ligne dem
som fylde nu vort Bryst!
Elskte! blidt I ad Banen gaae,
og glemmer ei vort Minde.
Höit over Stiernernes hvalte Blaae
skal Kierligheds skionnere Sol oprinde.
Brödre! o det er södt at döe
for elskte Land og for elskte Möe.

Held os at vi udgiöd vort Blod!
Ved Thronens straalende Fod
lönner den retfærdige Jehovah
Kierlighed og Mod!
Fred være med Eder Halleluja!

DEN ELSKENDE BONDEKNÖS.

FÖR var jeg saa froe,
jeg spögte, sang og stöied og loe,
foer omkring paa Ager og Enge;
og hvor jeg kom hen
der fandt jeg en Ven,
thi jeg havde enhver
saa inderlig kier,
og saa lige kier,
men det vared ikke ret længe.

Endnu er jeg froe,
langt mere end i Fior, da jeg loe,
men nu kan jeg ei synge og stöie.
Jeg Gilderne skyer,
til Lunden jeg tyer,

hvor Blomsterne groe,
der søger jeg Roe
og der er jeg froe,
skiönt en Taare staaer i mit Öie.

Da Hanna jeg saae
i Aar til Confirmation at staae,
ak den Dag jeg vist aldrig skal glemme!
For Præsten hun stod,
saa yndig og god,
og læste saa klog
af sin Lærebog
og af Biblens Sprog,
med den søde, deilige Stemme.

Og da hun nu fik
Velsignelsen, da henflöd hendes Blik
i Taarer, saa rene og klare.
Hun lovede Gud
at holde hans Bud,
med bævende Bryst;
med skielvende Röst
og med sagte Röst
jeg den Hulde hørte at svare.

Da banked min Barm,
den aldrig har svulmet saa høi og varm,
da var Hanna min eneste Glæde.
Jeg vandrede om,
men hvor jeg end kom,
hvorhen jeg mon gaae,
i mørkeste Vraa,
i hvorhen jeg saae
var min Hanna altid tilstede.

I Lunden engang
jeg hørte hendes yndige Sang,
did henfløi jeg paa Kierligheds Vinge.
Jeg for hende stod,
saa rød som Blod.
Hun smilte saa mild,
min Barm var som Ild,
og den slog saa vild,
ei et Ord jeg kunde frembringe.

Og dog er hun min!
Hun selv har sagt: Jeg er evig din!
Hun har blusset af Kierligheds Varme!
Her tæt ved mit Bryst!

O himmelske Lyst!
Gud hvor hun er god!
Gör ingen imod.
O jeg gier mit Blod,
for at döe i de deilige Arme.

Det undrer mig ret,
at aldrig jeg kan engang blive træt
af at see i det smægtende Öie,
af at kysse den Mund
i rolige Lund,
naar Vagtelen slaaer,
og Solen nedgaaer,
og Maanen staaer
bag de kratbevoxede Höie.

Er Hanna der ei —
ak! skummel da og fæl er min Vei;
og da föler jeg slet ingen Glæde.
Da er jeg saa mörk,
vor Lund er en Örk,
og tungt er mit Fied,
jeg sætter mig ned

paa det elskte Sted,
og da er min Tröst kun at græde.

Og ofte jeg staaer
om Aften paa vores Kirkegaard;
ak! da har jeg saa sorgfulde Tanker.
Da tænker jeg paa:
Hvis Hanna her laae!
Da vakler min Fod,
da isner mit Blod
og jeg blier saa mod,
og mit Hierte skrækkeligt banker!

FÖDSELSDAGEN.

Jeg vaagnede ved Nattergalens Slag.
Naturen rødmed, Natten var forsvunden.
Med Harpen taus jeg traadde ud i Lunden.
Det var min kiere Piges Födselsdag!

Med Taarer hen i Solens Glands jeg saae.
Alt funkled mig saa broget, mildt imöde.
Kierminderne var dobbelt himmelblaae,
og Roserne var dobbelt purpurröde.

Og Lærken hisset, paa den grønne Vang,
steeg höit fra Græsset, under sølvblaa Sphære,
og qviddred, syntes mig, en Morgensang
paa Emmas Födselsdag til hendes Ære.

Da steeg saa vildt, saa underligt min Aand.
 Mit Hierte blussed og jeg famled længe,
 för, skielvende af Glæde, med min Haand,
 jeg kunde finde Harpens brune Streng.

Og da jeg nu ved Strengens sagte Lyd,
 midt i den skiønne Cirkel, vilde stræbe
 at synge om min Elskov og min Fryd —
 da var min Tunge stum og taus min Læbe.

Da lod jeg modlös Harpen synke ned,
 og spurgte med en Taare i mit Öie:
 Hvi nægter du mig grumt, du Evighöie!
 paa Emmas Dag at synge Kierlighed?

Men see da blev jeg vaer en fager Mand,
 med Pensel i sin Haand han længe skued
 mod Östen hen, hvor Morgenröden lued,
 mildt over Busken, i den gyldne Strand.

Og ofte saae jeg ham at male ned;
 men svage var hans Træk og uden Lykke.
 Da raabte han med Fryd: Hvad kan udtrykke,
 o evige Natur, din Herlighed!

Og over Field jeg hørte Echos Lyd:
Natur, dit sande Liv kan ingen male!
Og giennem Roser hörtes Zefir tale:
O mindre Elskovs höie, söde Fryd!

Da gav jeg Glæden i mit Hierte Rum;
da standsede min Taare med min Klage.
Til Emmas Bryst jeg vendte taus tilbage
og takked Gud, fordi jeg var saa stum!

BIERGMANDS-LIV.

EFTER NOVALIS.

DEN over Jorden byder,
som maaler Jordens Bund,
som ei Bekymring bryder,
dybt i den lune Grund.

Som tausindviet kiender
dens Kiempeledemod,
som til dens Værksted vender,
med ufortröden Fod.

Dens hemmeligste Kammer
sig aabner for hans Bud;
hans Hierte den opflammer,
som om den var hans Brud.

Han seer dem alle Dage
forelsket, dobbelt froe.
Han skyer ei Flid og Plage.
Den la'er ham ingen Roe.

De mægtigste Bedrivter,
fra længstforsvundne Tid,
den dybe Klippe skrifter
for ham saa aaben, blid.

Oldtidens Luft ombæver
hans Ansigt, helligmild!
I Grubens Mørke svæver
for ham en evig Ild.

Hvorhen sin Fod han flytter
saa velbekiendt han er.
Naturen understötter
hans Hænders Gierninger.

Til Hielp i höie Grotte
ham Vandet følger brat;
og alle Klippeslotte
ham aabne deres Skat.

Hen for sin Konges Throne
han bringer gyldne Skrin,
og sætter i hans Krone
den funklende Rubin.

Vel sandt! han Kongen byder
alt hvad han samled her,
dog det ham lidet bryder.
Hans Armod er ham kier.

Lad dem som Bödler hæрге
for Penge, Land og Slot.
Han blier i sine Bierge
den glade Jordens Drot!

H Æ D E R S Q V A D

TIL EN GAMMEL SKIALD.

VILDT skingre vor Röst over bredden Bord.
 Raaber höit i Frender tilsammen!
 Hele det gamle og trofaste Nord
 skal synge Herr Clemenz til Gammen.

Fyld Hornet til Rand med bruneste Miöd,
 og slaae saa paa bugede Skiolde,
 at Vaabengnye, mellem Hornenes Stöd,
 kan runge til Dannevirks Volde.

Herr Clemenz! det er din Hædersdag.
 Du est en saa drabelig Kiempe.
 For dig lyder Huien og Vaabenbrag;
 dog uden al Nid og Ulempe.

Herr Clemenz! det er din Hædersdag.
 Du est dig en Skiald saa spage.
 For dig lyder Qvad og Vaabenbrag,
 som naar Dansken i Leding mon drage.

Naar du slogst Harpen med liflig Klang
 da spæged du Kiemper saa gieve;
 da stode de af fra Berserkegang,
 da lysted dem heller at leve.

Naar Vrede blussed i jernhaarde Bryst
 og gnistrende Öie mon skule,
 da qvad du om Venskab med mandig Röst,
 som sielden er qvædet i Thule.

Og Kiemperne Vreden fare lod
 og grebe saa flux til Miöden,
 og stænkede i Fodspor hinandens Blod,
 og svore at følges i Döden!

Naar Gotherne droge i Ledingsfærd,
 mod Voldsmænd, som gramt vilde hæрге,
 da hærde det Drapa det blanke Sværd,
 og hvæssede det danske Væрге!

Men naarhelst du hviled paa Hynde blöd,
 og Möen dig Hornet mon bringe,
 da blev hende Kinden saa rosenröd,
 og da lodst du Harpen klinge.

Og naar du da priste de Öine blaae
 og Silkelokkerne gule,
 det hvælvede Bryst og de Hænder smaae —
 da blussed den mandlige Thule!

Da reed hver Ungersvend flux under Öe,
 saa brændende ved din Tale,
 og fæstede sig en guldhaaret Möe,
 som kunde hannem tröste og husvale.

Og inden det nye Aar frembröd
 da smilte de Söner saa spæde.
 De skulde, eengang naar vi er död,
 vort gamle Dannemark glæde.

Men Tak skyldes dig for den kommende Æt,
 Herr Clemenz! du skieggede Kiempe.
 Af at siunge din Priis jeg ei bliver træt.
 Kun Miöden min Röst kan dæmpe.

Hæver da Hornet høit over Bord
og siunger i Skye tilsammen.
Hele det gamle og trofaste Nord
skal drikke Herr Clemenz til Gammen!

AARSTIDERNE.

Du aldrig vil elske? Til Stella jeg taled,
en Morgen i Vaar, da jeg hos hende sad,
mens Solen steeg op over Hækken og maled
med Purpur i Duggen hvert skielvende Blad.
Nei, svarede hun, aldrig! Thi Elskov er Tant.
Som Duggen, som Morgenens Purpur den svinder;
og naar den er svundet den sørgligt minder
kun om at den svandt!

Du aldrig vil elske? Til Stella jeg taled
en Middag i Sommer, da trætte vi sad,
i kiølige Grotte, mens Ildkuglen praled
paa Himlen og brændte hvert visnende Blad.
Du aldrig vil elske? Skal Kierlighed da
liig Solen fortære et Hierte som brænder?
Hun rødmed og stammed og vred sine Hænder
og sukkede: Ja!

Du aldrig vil elske? Til Stella jeg taled,
 en Aften ved Hytten, i guldfagre Höst,
 mens Solen saa rød under Bølgerne daled
 og smilte til Stellas ömtbölgende Bryst.
 Fortryller Naturens Velgierning dig ei?
 Og dog du dens herligste Frugter forskyder.
 O fryd dig ved det, som utallige fryder!
 Hun sukkede: Nei!

Du aldrig vil elske? Til Stella jeg taled,
 en Midnat i Vinter, mens ene vi sad
 saa taus ved Kaminen, da Maanen opmaled
 i Vinduet Rimens udfoldede Blad.
 Du nægter mig altsaa den hellige Lyst
 at henvandre Livet med dig ved min Side,
 til Alderens Snee farver Lokkerne hvide?
 Hun sank til mit Bryst.

SKÖITELÖBEREN.

FRA Træet Rimens Blade
faldt ned for sagte Vind;
over den glatte Flade
sig spredte Maanens Skin.
Den ranke Yngling rendte
paa tynde, glatte Jern;
saae paa det Lys som brændte
i Borgen hist, saa fiern!

Endnu hun sidder oppe!
See Straalen skimter mild,
giennem de hvide Toppe
til Isens Maaneild.

Endnu hun ikke sover!
 Ak tænker hun paa mig?
 Hen ad de frosne Vover
 han henrykt skyder sig.

Södtblussende han svæver
 ud paa den glatte Vei.
 Det Lys som hisset bæver
 hans Öie slipper ei.
 Hans Barm det giennemflammer.
 Han föler ei til Kuld.
 "Der sidder hun i sit Kammer,
 og flætter det lyse Guld!"

Ak mens hans Hierte luer
 da pöndser lumske Död.
 De brast, de tynde Buer.
 Han sank i Havets Skiöd!
 Medynksom Bölgen hæver
 det blege Hoved op.
 Lyset saa roligt bæver
 endnu fra Skovens Top.

O Emma! hörer du ikke
mit Dödsuk i Nattens Vind?
Med matte, brustne Blikke
han stirrer i Lysets Skin.
Derpaa han langsomt dukker.
Over Issen Bölgen slaaer.
Sig Lyset i Borgen slukker,
en Skye for Maanen staaer!

SANCT HANSAFTEN-SPIL.

*En Vandringsmand triner op paa en gammel
Gravhöi, der staaer ved Veien, og siger som
Prologus:*

VELKOMMEN! i den röde Morgenstund,
Enhver som tidlig nu har samlet sig,
for snart med ufortrödne, raske Fied
at følge os fra Byens dorske Taage
til Skoven hist, som grøn og sval sig hvælder.
Her seer I Veien! Fra den lille Höi
kan I den næsten ganske overskue.
Fra lumre Gader, hen igiennem Marken,
hvor Græsset bölger i den friske Luft,
vi ile jublende, med lette Skridt,
igiennem Veiens Stöv og Solens Straaler,

for destolænger at opholde os
 i Skovens gamle, svale Bøgelunde.
 I seer en Sværm af Gamle og af Unge,
 af Overgivne og Alvorlige,
 af Fattige og Rige sammenblandet;
 den muntre Teltecirkel stolt omringet
 af Vaarens høie, lysegrønne Telte,
 hvor taus Naturen straalere i sin Glands.
 Saa lad det Eder heller ei fortryde
 at lytte til et sammenblandet Chor,
 hvor Overgivenhed og Skiemt og Glæde
 afvexler med en dybere Natur.
 Jeg er en gammel Gubbe. Digteren
 har bedet mig at træde frem og tale.
 Han troer mit Sölvhaar og min svage Stemme
 kan mildne Eders Hierter, aabne dem
 og stemme Eder for det lette Spil,
 som flygtig Phantasie har sammenföiet.
 Betragter denne skiönne Foraarsmorgen!
 Naturen taler varmere end jeg.
 See! hisset nærmer sig en Spillemand.
 Omringet af de blomsterklædte Sletter
 vil jeg ved Strengens simple, svage Klang
 paa Höien synge jer en Morgensang!

Du skiønne Blaae!

Du hvælver saa huldt om de grønne Straae,
 med Dugperlerne paa,
 hvor Lærkerne slaae,
 hvor Bølgerne gaae,
 hvor de spraglede Kornblomster venligt staae!

Du lave Höi!

Din Hvælving fierer fra Lys og Stöi.
 Din Urne staaer
 fra Oldtids Aar,
 af Aske fuld
 i det dybe Muld.
 Ubevægelig den staaer,
 til eengang den store Klokke slaaer.

O lyse Glands!

Naturens funklende Straaledands!

Gyd i mit Bryst
 din liflige Glæde, din varme Lyst.
 Snart er det forbi.
 Snart synker jeg i
 det kolde Muld;
 og skuer ei længer dit luende Guld.

Ak Livets Lyst!
 kun stakket du flammer i det svage Bryst.
 Din luende Drik
 indsuger saa kort kun det matte Blik.
 Det brister saa brat,
 i den dunkle, den dunkle Nat.

Arme Menneskestöv!
 Visne Löv!
 I den kolde Urne maa du hvile der,
 mens det er saa varmt og saa lyst og saa herligt her.

O du evige Natur!
 inden jeg favnes af den sorte Muur,
 lad mig skue dig!
 Du oplue mig!
 Din uendelige Harpe saa huld,
 med de liflige Streng,
 af Havets Sölv og af Solens Guld
 i mit Hierte trænge,
 med sin Harmonie,
 med sin söde Sympathie!

Flora! evigunge Möe,
 huld du kommer og forsvinder.
 Roserne paa dine Kinder
 livner Skov og Mark og Söe.

Flora! evigunge Möe,
 tryk mig huldt i dine Arme,
 lad mig favne dig med Varme,
 favne dig med Kraft og döe!

Prologus gaaer.

*Harlekin kommer styrtende op ad Höien og
 er færdig at snuble:*

De Gravhöie skulde Fanden flytte!
 De staae her og giör ikke den mindste Nytte.

Gnider sit Been.

Det er en Levning af Barbariet;
 jeg troer jeg skal klage for Politiet.

*Kommer frem og bukker meget ydmyg for Pub-
 likum.*

Mine Herrer og Damer, jeg har rendt som en Hest.
 Bryd jer ikke om den gamle Kiellingepreäst.
 Jeg er den *rigtige Prologus*, jeg!

Forfatteren bad mig löbe min Vei,
 og krybe op paa denne Höi
 og fortælle jer under megen Stöi
 at nu skulde Stykket strax gaae an.
 Det hørte den gamle, enfoldige Mand.
 Saa skyndte han sig med lange Skridt,
 mens i Vibenshuus jeg bedede lidt;
 og mens jeg i Lundehuset fik mig en Dram
 kom han i Forveien. Det er Skam!
 Hans Snak skal I ikke bryde jer om.
 Den gamle Nar gaaer I Barndom.
 Han førte vel en lang Conferents
 om Composition og en höi Tendents.
 En höi Tendents i et Dyrehavespil!!
 I hans Pande det aldrig gaaer rigtig til.
 Det skal være paa sin *shakespearisk*.
 En Skik som hos os er reent barbarisk.
 For Guds Skyld lad Eder ikke smitte
 af denne uvidende, excentriske Britte,
 som gör Theseus til *Hertug* i Grækenland
 og troer at Böhmen er omflydt af Vand.
 Nei, mine Herrer! Med Galskabens Rangle
 Eders ærede Bifaldssmil at angle —
 derpaa Forfatteren ene vil pönske,

det er hans höieste, fromme Önske.
Bliver han undertiden lidt tör,
humant I overbære bör.

Du lille Kunstdommer, som saa net
betragter mig giennem din Lorgnet,
vær derfor ikke altfor severus.

Interdum dormitat bonus Homerus!

Nu har jeg opremset min hele Lexe.
Nu skal I see at jeg ogsaa kan hexe.

*Han slaaer i Jorden med sin Brix. Skuepladsen
forvandles til et Værelse i Byen.*

Nu ere vi alle til Staden draget.
Stykkets *Eenhed* er just ei iagttaget;
men de som ei lider Changement
kan blive naar vi flytte næste Gang.
Her er vi i Huus hos en Borgermand.
Men hillemænd! see der kommer han.
Jeg faaer da vel at vige for Personen,
for ei at forstyrre Illusionen.

Gaaer.

E N M A N D *triner frem og siger:*

D E T er i Dag et deiligt Væ'r.
 Vinden vifter i Voldens Træer.
 Der er ei en Skye paa Himlen at see.
 I Vinduet mine Blomster lee.
 Det er dog saa tungt med en Urtegaard,
 som indsluttes kun af et Potteskaar.
 Om Sommeren er man kun lidet glad
 ved at sidde midt i den lumre Stad.
 Naar Öiet standser paa snevre Muur
 da længes man efter den vide Natur.
 Grönt overalt og Fuglesang,
 hoppende Vildt og Valdhornklang,
 viden Udfigt og svale Vind —
 det gör et let og fornöiet Sind!
 Jeg troer vi gjorde ej saa ilde
 om vi kiörte idag til Kirstens Kilde.
 Saa mored vi ogsaa Frökenen lidt.
 Det stakkels Barn, hun græder saa tit.
 Hun blev forliebt i en smuk, ung Mand!
 Fordi han var over hendes Stand
 blev Moderen ganske angest og bange
 og holdt den stakkels Pige som Fange.

Troede endelig hun skulde glemme sin Ruus,
 naar hun kom her, i et eenligt Huus.
 Et Aar hun nu har været hos mig.
 Det gör mig ondt! thi hun græmmer sig.
 Hendes Elsker er draget i Verden ud,
 om han eengang kommer igien, veed Gud!
 Fornøiet jeg vil hende gierne see.
 Idag beqvemt det kunde skee.
 Der kommer min Kone; vil høre hendes Mening.
 Ægtefolk maa giøre alt i Forening.

K O N E N *kommer.*

Min kiere Mand! bliv ikke suur.
 Jeg hørte alt, thi jeg stod paa Luur.
 Du vil kiøre os ud i Skoven idag!

M A N D.

Hvad siger du da til denne Sag.

K O N E N *kysser ham.*

At du dog er ret en god lille Mand!
 Fornöier os altid med hvad du kan.
 Det glæder mig ellers for Frökenen meer
 end for mig selv, som vel du indseer.
 Hendes Öine som græder og er saa kiönne
 have godt af at komme ud i det Grönne.

M A N D.

Der er hun! Lav os da alting til.
 Mine Sager imens jeg ordne vil.

Gaaer.

M A R I A

kommer ind. Hun sætter sig ved Klaveret og synger:

Dybt Skoven bruser og Skyen gaaer.
 Ved Strandens Blomsterbred Pigen staaer.
 Höit opskyller Bölgen saa brat, saa brat;
 og hun synger ud i den dæmrende Nat,
 af trösteslös Kummer henrevet.

Ak Hiertet er dödt og hvorhen hun seer
 er intet, intet at ønske sig meer.
 Du Hellige! kald da dit Barn til dit Bryst
 Mig har jo alt henrykt den jordiske Lyst.
 Jeg har jo alt elsket og levet!

K O N E N.

Deres Stemme har dog en herlig Klang.
 Hvad hedder den Arie?

M A R I A.

Teklas Sang.

Den er oversat efter tydsk Poesie

til *Weyses* deilige Melodie.

K O N E N.

Den er mig alt for melancolsk.
Jeg kunde blive i Hovdet catholsk,
hvis længe jeg hørte slige Sange.
Af de Muntre er der dog ogsaa mange!

M A R I A *sukker.*

K O N E N.

Vær nu en lille, fornuftig Pige.
Vær munter og lad Sorgerne vige.
Min Mand har besluttet til Skoven at tage.
Vi skulde saa derud i disse Dage,
og idag er Veiret saa klart og net.

M A R I A *pludselig oprømt.*

Deri har De sandelig ganske Ret.

K O N E N.

Stakkels Pige! maa være saa meget inde.
Nu ja! Deri maa vi os finde.
Det er hverken min Mand eller mig som vil
holde Dem. Hvad skal man sige dertil!
Deres Moder —

M A R I A.

Tal ikke om denne Sag.

K O N E N.

Saa kiöre vi da til Skoven idag.
 Ifald De Cathrine sende vil
 til Kudsken, skal jeg lave alting til
 i Kiökkenet.

M A R I A.

Ja, det vil jeg gierne.

K O N E N.

Man skal have saa mange Ting i sin Hierne.

Gaaer.

M A R I A *sætter sig og skriver
 en lille Seddel, kalder saa paa Pigen:*

Skynd dig til Hyrekudsken hen.

Vi skal i Skoven. Kom snart igien, —
 thi vi har travelt. Men först et Ord —
 bring denne Seddel — du veed hvor han boer —

C A T H R I N E.

Den smukke —

M A R I A.

Tys!

C A T H R I N E.

Ih, Fröken Marie!

De veed dog vel sagtens at jeg kan tie.

M A R I A.

Mine gamle Örenringe skal du faae.

C A T H R I N E.

For dem jeg kunde i Ilden gaae.

M A R I A.

Er det for Ringene, eller for mig?

C A T H R I N E.

Hvor kan De nu spørge saa underlig.

M A R I A *gaaer.*

C A T H R I N E.

Saa skal vi i Skoven? En herlig Sag!

Skovtouren er min bedste Dag.

Det er den eneste Dag jeg maa gaae

for min Madamme med Solhat paa.

Ellers siger baade Hun og Han:

Cathrine! klæd dig efter din Stand.

Naar dette Brev jeg nu bringer hen

saa gier den unge Greve mig Penge igien.

Det er i Sandhed en herlig Fyr!

Saa seer jeg igien disse rare Dyr,

disse nysselige Abekatter og Hyæner.

Derude de Folk dog meget fortiener.

De trækker os Pengene ud af Landet,

siger min Hosbond. Det er forbandet!

Ja, du gode Gud, hvad skal man sige?
 Det morer dog altid en stakkels Pige.

Gaacr.

M A R I A,

paa sit Kammer; med Ludvigs Billede i sin Haand.

Da jeg imorges aabnede mit Öie
 da hopped Spurven glad paa tørre Tage,
 som glimted rödere i Morgenröde.
 Den qviddrede og kaldte paa sin Mage;
 og sölvblaae Buen hvaltes i det Höie
 og Lærkens Slag fra Voldens Kroner löde.
 De bæved mig imöde,
 og toned: Du idag din Ven skal skue!
 Da sprang jeg op og stirred over Byen,
 henrykt i Sölverskyen,
 mens Solen steeg ud af sin Rosenlue.
 Og Lærken slog igien fra Voldens Kroner,
 og Elskov bæved i dens Trylletoner.

En stor, en hellig Aand usynlig vanker
 i al Naturens vidtudstrakte Egne
 og vækker Anelser om Livets Glæde.
 Ak! Længsel lærte disse Kinder blegne,

adskilt fra den for hvem mit Hierte banker,
 for hvem jeg kun kan sukke ömt og græde.
 Hvi fyldte stille Glæde
 mit Bryst idag, da Solen rød sig velted?
 Det gjorde han, den Helligaand, som bringer,
 paa lette Zephyrvinger
 de Fölelser, som har mit Hierte smeltet.
 Det gjorde han, den uskyldsrene Due,
 som svæver over os paa Himlens Bue.

En grusom Skiebne kold sit Jerngitter
 imellem tvende unge Hierter trænger,
 som Himlens Harmonier sammenslynger.
 Kun sielden sig det drukne Öie hænger
 paa elskte Gienstand; ved den svage Cither
 kun fiernt han mig sin höie Længsel synger.
 Idag Naturen slynger
 sin Rosenkrands hen paa vor mørke Bane.
 I Skovens Tempel skal jeg Ludvig skue,
 ved Maanens Altarlue.
 Det lærte Elskovs Aand mig tidlig ane.
 Naar Tumlens Glædeskrig sig hisset hæve
 skal taust i Lunden tvende Hierter bæve.

DE KIÖRENDE.

Fra qvalmfulde Mure!
 Til Marken saa huld!
 Der plöiede Fure
 har ydet sit Guld.
 Saa friske, saa sunde
 de Bönder vi see.
 Ved kiölige Lunde
 de hvæsse den blinkende Lee.

See Blomsterne virke
 et Teppe, som gaaer
 om gothiske Kirke,
 hvor Korsene staaer.
 Saa bruun den sig reiser
 i lysgrønne Dag.
 See hvor Storken kneiser,
 paa det gamle, mosgroete Tag.

Huulveien mod Havet
 nedluder saa brat,

med Skygge begavet,
 med Træer besat.
 Her risle saa milde
 de Bølger fra Land,
 fra venlige Kilde,
 langt ud i den himmelblaae Strand.

Saa langsomt i Sandet
 vi glide afsted;
 imens ruller Vandet
 ved Hestenes Fied.
 Den flagrende Maage
 flyer hen over Söe.
 Hist see vi i Taage
 Thyco Brahes kneisende Öe.

Her Bögenes Kroner
 sig om os har hvalt.
 De spögende Toner
 vi höre jo alt.
 See Teltene hvide!
 See hvirvlende Rög!
 Vi kiöre, vi ride,
 vi ile til Latter og Spög.

DYREHAVEN.

MÖDENDE CHOR AF ALT.

ALLONS! Allons! Courage! Courage! Courage!
Skiönne Rariteter, Löier og Spas!
Dyr fra Asia, Africa,
Europa, Nyeholland, America.
Subtile Kunster!
Magiske Dunster!
Smukke Damer! I komme tilpas.
Som I spinde Hör, saa spinde vi Glas.
Som I dandse paa den brede Jord,
saa dandse vi paa den smalle Snor.
Smagfulde Pantomimer!
Peer Döver og Kirsten Kimer!
Valdhorn og Violiner!
Bajatser og Harlekiner!
Kager og Abelsiner.
Insekter og Prospector!
Comedier og Tragedier!

Nye Hegler og Karter!
 Tobaksdaaser med Bonaparter!
 Fuglebure og Voxfigurer!
 Cartoucher og Destoucher!
 Frederik af Preusen i egen Person!
 Pidskebaandsjöden og Mendelsohn.
 Af Drikkevare
 en utallig Skare,
 Skynder Jer bare!
 Skiönne Rariteter, Löier og Spas!
 Allons! Allons! Courage! Courage! Courage!

SPADSEREGANG.

EN DAME.

Ih hillemænd, skal vi træffes her?

EN ANDEN.

Velkommen i det Grønne. Det er et deiligt Vær!

De gaae hinanden forbi.

EN BORGER.

Er du kommen herud, din gamle Biörn!

EN ANDEN.

Hvad gör man ikke for Kone og Börn.

Jeg selv lider ikke det Narrerie.

F Ö R S T E.

Kan dog godt lide Folk saadan gaaer forbi,
med ordentlige, smukke Klæder paa;
og nogle er gar pyntet fra Top til Taae!

A N D E N.

Er det solid tænkt?

Gaaer rystende med Hovedet.

F Ö R S T E.

Han er nu saa klog.
Den Bogbinder taler altid som en Bog.

E N U N G P I G E.

God Dag, min Bedste! Det er lummert! Hah!
Hvordan lever Papa og Mama?

E N A N D E N.

Der gaae de Begge. Jeg maa skynde mig.
Farvel! Jeg skal snart besøge dig.

M A R I A.

Hvem taler saa meget med Deres Mand?

K O N E N.

Det er en ung Herre fra Langeland.
Han fortæller min Mand om sin Slægt og Venner,
som boer der ovre og som han kiender.

M A N D E N kommer med et ungt Menneske

Min Herre! Hvis De ei vil forsmaae

med os lidt om at spadsere gaae
og siden spise med i Græsset hist,
saa glæder det os.

M A R I A *sagte.*

O! hvilken List.

Det er Ludvig!

M A N D.

See, her seer De min Kone.

Den smukke Pige, med Egelövskrone
om Haaret, det er en Fröken vi har
i Kost.

L U D V I G.

Deres Budskab jeg glad modtaer!

De gaae videre.

E T U N G T M E N N E S K E.

O hvilken deilig Pige der gik.

Hvilken tryllende Væxt! Hvilket smægtende Blik!

Jeg maa see hende engang endnu!

D E A N D R E.

Wilhelm! bliv hos os! hörer du!

E E N.

Han er alt flöiten! Det er Fanden til Knös;
han löber efter hver deilig Tös.

Lad os tömme en Flaske midlertid.

Den Fornöielse er mere solid.

De gaae.

DANDSEREN PAA VOLTIGERLINIEN.

I Cirkelbue,
 uden at grue,
 paa den smalle Snor,
 höit fra Jord.
 Kommer hid og seer herpaa!
 Nu hænger jeg i Snoren kun ved en Taae.
 Det veed jeg nok at hvis jeg slap,
 slap jeg med Halsen knap!
 Synes Jer ikke der er noget i
 at narres med Döden?
 Han snuser om mig, som Katten om Gröden,
 paa sin lumske Viis;
 men fikst du Pæren Zachariis?
 Det er ikke Löier,
 som Jer fornöier.
 Det er Mod,
 stærke Muskler, luende Blod,
 Dristighed og Foragt!
 Heisa! Hopsa! Uforsagt.
 Du rynker Panden, du satte Flok!
Gavner jeg ikke nok?
 Heisa! Hopsa! Höit i Skye!
 Lad dem knye!

Mit Liv er Sving
 og Dödningsespring.
 Som ingenting
 jeg sveier omkring,
 til jeg gör det allersidste Spring.
 Og spør saa St. Peder: Hvad godt har du gjort?
 svarer jeg Schweitseren: Ikke stort!
 Men hvad har de andre Bengler da gjort?

EN KANCELLIERAAD.

Den Knekt falder lidt impertinent.

EN OFFICER.

En Dragt Prygl han havde fortient.

ET UNGT MENNESKE.

Det er Skade han svæver dem for høit!

EN BORGER.

Af mig skal han ikke faae en Döit.

FOLKENE BAG TELTET.

Her har vi gravet i Jorden et Hul.

Det er fyldt med Kul.

Mellem Græsset Luen slaaer op.

Rögen vifter i Bögens Top.

Det er artig nok.

Hvem troer her har været en Kok,

naar Teltet ei længer her staaer,

naar Folk ei meer at spadsere gaaer.
 Naar Hiorten og Hinden
 piler af i Vinden,
 med lette Fied;
 naar Stövet og Lövet
 dækker Hullet til,
 hvem vil
 da sige saa lige:
 Her har været et luunt lille Arnested!

NOGLE PIGER.

Hvorfor blæser de i Trompeten der?

NOGLE ANDRE.

Nu begynder nok deres Comedier.

EN JÖDEDRENG.

Deilige Pidskebaand, röde og blaae,
 gule, grønne, violette og graae.
 Lad mig nu ikke for længe löbe!
 Kommer at kiöbe, kommer at kiöbe!
 Röde, gule, grønne og blaa i Fleng!
 Jeg er en god lille Jödedreng!

Min Moder er syg, min Söster er död;
 hun fortiente til mig og min Moder Bröd.
 Jeg tiggede sammen et Par Markes Penge,

saa kiöbte jeg Baand og löb saa længe,
for at sælge dem her til got Folk i Fleng.
Jeg er en god lille Jödedreng!

Kommer at kiöbe! Kommer at kiöbe!
Lad mig nu ikke for længe löbe.
De Penge jeg vinder her, som jeg haaber,
for dem jeg kiöber min Moder Draaber,
saa reiser hun sig igien af sin Seng.
Jeg er en god lille Jödedreng!

EN KONE.

Ih! see god Dag, min söde Madame.
Der har De jo faaet en smuk, frisk Amme.

EN ANDEN.

Hvad synes Dem om min Glut?

DEN FÖRSTE.

Paa min Ære!

Hun ligner virkelig sin *cher pere*.

MANDEN MED HUNDEN.

Vor Herre, mine Herrer, har lagt et stort Pund,
som De vel alle ved, i en Hund.
Dog denne de andre overgaaer.
De sieldneste Kunster den forstaaer.

Den kan sige uden Puncterebog
 hvem af mine Herrer der er dum eller klog.
 Den kan sige uden ringeste Varsel
 hvem af mine Damer der laver til Barsel.
 Kommer nu hid og seer herpaa. —
 Min Gud hvorfor mon de fleeste gaae?

FIELLEBOEMAND.

Speilecabinet!
 Nok saa net!
 Kommer hid og leer.
 Paa Hodet I seer
 alleting!
 Alt vendes omkring.
 Kommer hid i Gallop.
 Det Nederste vender op.
 Egens Rod!
 Pigens Fod!
 Speilecabinet!
 Nok saa net!

MAND.

Ved Comediehuset sig samler en Flok.
 Skal vi gaae derind?

KONE.

Som du vil, ja nok!

LUDVIG.

Maa jeg byde Frökenen min Arm?

KONEN *til Maria.*

Forkiöl Dem ikke, De er saa varm!

MARIONETSPILLEREN *triner frem og siger:*

Höistærede Publikum! her vil
vi före op et Skuespil.

Et herligt Skuespil, som knap
vil mangle de fornödne Klap;
thi Stykket er et Liggendefæe
og Skuespillerne er af Træe.

At gavne medens vi fornöie
har vi bestandig havt for Öie,
da det er Kunstens Hovedsag,
som I skal faae at see idag.

Her seer I intet *Sværmerie*.

Med sligt har vi ingen Maskepie
og endnu mindre Sympathie.

Akkurat som det i Livet gaaer
til Eders Fryd I skue faaer.

Det er det rene, gedigne Guld.

Af Moraler Stykket er pære fuld.

Humanitet, og Dyd og Gavn

og frem for alt *Poesiens Savn*,

kort alt hvormed en ærlig Mand
 vor oplyste Tidsalder glæde kan.
 Her seer I nu en borgerlig Stue.
 Vi efterligne *Iffland* og *Kotzebue*.
 Hvor huslig og net dog alting staaer!
 Nu begynder vi alt. Det er bedst jeg gaaer!

*Dækket gaaer op. Skuepladsen forestiller et an-
 stændigt möbleret Værelse, med Stole paa
 Gulvet, Ruder i Vinduerne o. s. v. Alt er
 simpelt, men reenligt*

VERTINDEN.

Den Skiebne er dog grumme tung
 at være Enke naar man er ung.
 Vel sandt, min brave, elskte Mand
 jeg aldrig, aldrig glemme kan.
 Det var en sanddrue Officeer.
 Saadan en Mand faaer jeg aldrig meer!
 Han havde en Hat, mens han var i Live,
 saa forskudt med Kugler at den ligned en Skive.
 Var altid i Fred til Krig parat,
 som det sig sömmer en brav Soldat.
 Om han i Krig var parat til Fred
 er noget som jeg ikke veed.

Han var ret af det gamle, ærlige Præg.
 Med egen Haand han tog af sit Skieg;
 loe aldrig, men var stædse but;
 kaldte mig dog sin søde Snut.
 Ak, du uforglemmelige Mand!
 Jeg kunde græde en heel Spand Vand.

Hun græder.

Han døde! — O hvis nu jeg stod
 for en stor Forsamling, med dristigt Mod,
 uden sand eller falsk Undseelse
 jeg skulde mig meget viist betee
 og sige til Publikum: Kiød er Høe!
 Som min salig Mand skal I alle døde.
 Förer Eder derfor dydigt op!
 Livets Hest pidsker af i fuld Gallop
 og inden I veed et Ord deraf
 har den smittet Jer i den sorte Grav!
 Ha ha! hvor jeg dog er grumme vittig.

Griber sin Rok.

Et Menneske bør være flittig.

*Spytter paa Fingeren, nyrer en moralsk Spin-
 devise, falder i Tanker, sukker og siger
 endelig igjen:*

Den Skiebne er dog grumme tung
 at være Enke naar man er ung!

Det banker.

Hvem banker der? Luk op! Kom ind!

FRIEREN *kommer.*

Jeg ilte hid som Vestenvind,
naar den til Rosen sig vil skynde.
Saa hurtig löber ingen Mynde.

VERTINDEN *sagte.*

Ak! hvilken smuk indtagende Mand.
Jeg elsker ham allerede alt hvad jeg kan.

Höit.

Min Herre! De er jo en Digter.

FRIEREN.

Den Tid jeg levner fra mine Pligter
den offerer jeg de hellige Ni.

VERTINDEN.

De vil nok sige de hellige *Fem!*

FRIEREN.

Bliv ikke vred for jeg modsiger Dem.
Jeg vilde sige de hellige *Ni.*
Jeg ilte Deres Dör forbi
og saae et Glimt af Deres Stierne,
som ganske forrykkede min Hierne.

VERTINDEN *skielmsk.*

Et Krudttaarn Hiernen er, min Herre!
Troe mig, der er sandelig intet værre.

end naar man den ei vel forskandser,
mod alle Glimt, med Fornuftens Pandser.

FRIEREN.

Fornuftens Pandser, skiönt haardt det er,
modstaaer dog ikke Kierligheds Sværd!

VERTINDEN.

Elskov er et Barn, som i sin Haand
kun svinger en Nyrrenberger Høvlespaan.

FRIEREN.

Til Jordens Lys blev os Elskov fød,
en Høvlespaan i Lyset bebuder Död.

VERTINDEN.

Elskovs Sværd er et Einheriasværd,
man reiser sig snart til en anden Færd.

FRIEREN.

De forraader Kundskab og Lektüre.
Jeg skal besynge Dem ved min Lyre.

VERTINDEN.

Af Stolthed kunde mit Hierte stige,
hvis De mente hvad De behager at sige.

FRIEREN.

Min Naadige! Jeg er en Lirendreier,
men derfor er jeg ingen Lurendreier!

VERTINDEN *efter en kort Pause:*

Hvad koster en Skinke paa Torvet idag?

FRIEREN.

Bring ikke paa Bane denne Sag.

Taarerne staae mig i mit Öie.

Priserne blive alt mere höie.

Luxus stiger alt meer og meer.

Ingen Sparsomhed blandt Folk man seer.

Alle skal have Kaffe og Thee,
fornemme Giester og Assemblée.

I min Tid spiste man Öllebröd
og Bergefisk, som var lagt i Blöd,
men nu er Folk slet ikke moralske.

VERTINDEN.

Nei nu er de ganske kamschadalske!

FRIEREN.

For alting rör ei ved den Byld.

Kamschatka er en sand Idyl!

VERTINDEN.

Taler De maaskee lignelsesviis,
fordi den er fuld af Vand og Iis?

FRIEREN.

For Kulden bruger man Foderskind,
hvori de Store svöbes ind.

VERTINDEN.

Lyster Dem ikke en Priis Tobak?

FRIEREN.

Fruen skal have saa mange Tak.

I det han vil tage Tobakken rører han ved hendes Haand. Hun rødmer og taber Daasen. Han seer paa hende, hun seer paa ham. De slaer Öinene ned, de slaer Öinene op.

FRIEREN *enthousiastisk:*

O! hvilken Taler, nok saa klog,
 kan tolke Hierternes stumme Sprog?
 Den som sin Fryd med Ord kan male —
 han er arm paa Fryd, eller ogsaa paa Tale!
 Den sande Glade er stum, som en Hund;
 Glæden slaer Begplaster paa hans Mund!
 Hans höie Begeistrings Himmelev
 gaaer meget betænksom i sig selv.
 Rigtignok skulde man troe *Poesie*
 ved slige Leiligheder Folk stod bi.
Shakespeare, naar han er begeistret, taler,
 og *Göthe*, men det duer ei for en Daler.
 De følger ikke den rigtige Regel,
 roses desuden af *Tieck* og *Schlegel*.
 Jeg læser i den spildte Urt

dit hele Hierte saa reent og puurt.
 Det slaaer for mig, for mig, for mig!

VERTINDEN *styrter i hans Arme:*

Ja, Elskte! ja det slaaer for dig.

FRIEREN.

Du gode Gud! hvi staae vi ene?
 Denne skionne Expositionsscene
 fortiente nok at sees af fleer.
 Saa salig blier jeg aldrig meer!

VERTINDEN.

Du skal blive salig saa tit du vil!
 For dig lukkes aldrig mit Hierte til.

Almindeligt Klap og Bravoraab.

MARIONETSPILLEREN

kommer frem og tørrer Sveden af Panden.

Ihr Herren! Det var den første Akt.
 Er det ikke som jeg har sagt?
 Den anden er ikke fuldt færdig til Enden.
 Det skal spilles saa varmt, som det kommer af
 Pennen!

Gaaer.

FÖRSTE KUNSTDOMMER.

Det Stykke er fuldt af sandt Genie!

ANDEN.

Den pure, klare *Livsphilosophie!*

TREDIE.

Som er og bliver dog den bedste.
De maa sige hvad de vil, de Heste!

FIERDE.

Vertindens Rolle er meget naiv.

FEMTE.

Havde hun kun lidt tyndere Liv.

SIETTE.

Akteurerne gör saamænd alt hvad de kan.
Saa De hvordan Frieren greb sig an?

SYVENDE.

De er kun af Træe, men det er det samme.
De gör mange Levende tilskamme.

LUDVIG *sagte til Maria:*

Tag denne glödende Abelsin.
Hvor dine Kinder har södt Karmin!

MARIA *trykker hans Haand,
Dækket gaaer op. Frieren kommer ind med en
stor Potte, som han sætter paa Bordet.*

FRIEREN.

Nu er jeg da endelig Vert i Huset.
I Tönden er Viin, jeg har skyllet Kruset.
Min Kone sidder varmt inden Döre.
Derfor tog jeg hende. Hvad skulde jeg göre

Jeg havde længe stövet omkring,
 var en Dosmer, kunde ingenting! —
 Det er dog galt, naar jeg ret betænker.
 Min ömme Samvittighed det krænker.
 O Gud! hvor kunde jeg handle saa slet?
 Bagefter kommer tyndt Öl, nu angrer jeg det!

*Staaer sig for Panden og spanker op og ned ad
 Gulvet, med lange Skridt.*

Ha! hvor vi Mennesker dog er smaae. —
 Men tys — jeg hörer nogen gaae!
 Det er nok Een som vil smage min Viin,
 Den er for Maven en sand Medicin.
 Verter maa ei være sluddervurne.
 Det sömmer dem ei at gaae paa Cothurne.
 Dem blev ei givet dette Pund;
 höist gaae de paa Sokker af Hiertens Grund.
 Men hvad kommer der ud af min tragiske Klage?
 I den *virkelige Verden* jeg vender tilbage.

*Hun visker Stövet af Stolene, skyller Glassene
 og sætter dem paa Bordet.*

Nu gavner jeg Verden med min Flid.
 Saaledes bör man anvende sin Tid!

FÖRSTE KUNSTDOMMER.

Hvilken Overgang fra varmt til koldt.

ANDEN.

Hvor Karakteren er vedligeholdet.

TREDIE.

En Digter er dog et stort Genie!

FIERDE.

Især naar han kiender sin *Psychologie*!

*Det banker paa Døren. Verten lukker op. En
Laps kommer ind.*

LAPSEN.

Herr Vert! lad mig faae et Glas Æggepuns,
som jeg kan hælde i mit Spuns.

VERTEN.

Gierne min *humoristiske* Herre!

LAPSEN sætter sig paa Bordet og flöiter.

Gid han kun ikke kaldte mig værre!

EN TILSKUER.

Hvad er *Humor*?

EN ANDEN.

Ikke andet
end Vædske! Nemlig hvad der er vandet!

EN TREDIE.

Seer I vel Faer! Det er paa sin *engelsk*!

FÖRSTE.

Mig synes för det er paa sin bengelsk.

VERTEN *kommer ind.*

Her er Æggepuns, som kan Ganen glæde.
Men lyster Dem ikke et bedre Sæde?
De smudser til deres nye Kiol. *Med Vægt.*
En fornuftig Mand bör sidde paa Stoel!

EN STOLEMAGER *blandt Tilskuerne.*
Den Hib var god!

EN SKRÆDDER.

Kun som De troer.
En fornuftig Mand sidder tit paa Bord.

LAPSEN.

Meer Punsch, Herr Vert! Töv ei for længe.
Verten henter meer. Lapsen drikker og tager i Dören.
Adieu Herr Vert! Jeg har ingen Penge.

VERTEN.

Hvad Knegt? Og dog er du impertinent?

LAPSEN.

Jeg har Kræfter, det er enhver bekiendt!
Giör ellers ikke for meget Spektakel.
I kiender min Fader, den rige Jakel!

VERTEN.

Snik, Snak! Jeg kiender din Fader ei!
Du kiender ham maaskee saa lidt som jeg.
De slaaes. Verten faaer Prygl. Lapsen gaaer.

VERTEN

*kommer tilbage. Han gaaer længe med Armene over-
kors op og ned ad Gulvet. Forventningen er spendt.
Endelig giver han sig bitterlig til at græde.*

O gudskeelov at jeg fik Luft!
Nu kom jeg igien til min Fornuft.
Der er Öieblik da den bliver knækket.
Jeg kan ordentlig blive ganske forskrækket.
Men hvad kommer der ud af al min Talen?
Jeg glemmer jo reent at sige Moralen!

*Han maaler Midten af Theatret med tragiske
Skridt, stiller sig derpaa mod Tilskuerne
strækker Armene ud og bröler:*

Ak! Verden fordrer saa mangt et Suk.
Jeg skulde havt Penge — og fik kun Hug!
Det skadte mig ikke! Det skeede med Rette.
Hvorfor indbildte jeg Frue Lisette
min Kierlighed, ved den spildte Priis?
Nu kommer bagefter Tugtens Riis!
O Menneske! Du reent er Beet,
hvis du slipper din Dyd og din Moralitet.
Speil dig derfor i mit Exemplar
og hold paa dem begge, mens du dem har!

Tilskuerne svømmer i Taarer.

MARIONETSPILLEREN *med Pengetallerkenen.*

Ihr Herren! behager at tilgive.
For dennegang maa det derved blive.
En Skielm giver mere end han har.
For dennegang intet mere færdigt var.
Slige Stykker meget beqvemme ere,
man kan holde op hvor det skal være.
At ellers Planen er lagt med Flid,
det seer enhver, som besidder Vid.
Den förste Akt af Ömhed og Graad
og Fölelse næsten var ganske vaad.
Den anden var tragisk, saa munter igien
og atter tragisk til Beslutningen.
Det er Skade den tredie ikke er færdig.
Den bliver fuldkommen de andre værdig.
I den bliver Helten desperat
og giver sig til at være Soldat.
Faaer mange Hug, ömmer sig saare.
Det kan ikke beskrives, uden Taarer.
I Morgen spille vi atter her,
ifald det kun bliver Opholdsvær.
Over Vær og Vind ej Mennesket hersker.
Binder Munden nu ei paa Oxen, som tærsker.
Kaster I min Hat paa den glade Dag.

Standspersoner betale efter Behag.

EN MAND *giver ham en Toskillling.*

Min kiere Ven! Kom hid! See der!

Det Stykke er ærligt de Penge værd.

Folk gaaer bort.

MANDEN MED VOGNEN.

Laaner Öre! Laaner Öre!

Her kan I kiöre,

allersombedst,

uden Hest.

I kan selv være Hest.

Indretningen er huul.

I dreier et Hiul,

saa kiörer I til,

saa meget I vil.

Det er for Penge at spare,

i denne Tid,

da Hestene er rare.

Kommer hid! Kommer hid!

Mekanisk Kunst;

hvis det morer Jer ei

maa I kiöre omsonst.

MANDEN VED KILDEN.

Det er saa lummert og saa tungt,
det brænder stærkt deroppe.
Her skygger Lövet grönt og ungt,
fra Vaarens lyse Toppe.
Her springer langt fra Qvalm og Larm
ved Sang af Nattergalen,
den tykke Straale, som en Arm,
fra Höien ud i Dalen.

I sorten Mulm, i dyben Jord
de klare Bølger rinde.
En ukiendt Vei de langsomt snoer
sig ligesom i Blinde.
De risle giennem Jordens Bryst,
i Dybets mørke Huler,
og skue sikkert der, med Lyst,
hvad Overfladen skiuler.

Den Verden som vi ane hist,
dybt under Havets Bunde,
den har de giennemtumlet vist,
og bölget i dens Lunde.
Den runde, tykke Sölverarm,

som risler her forvildet,
 har kysset Ellepigens Barm
 og drukket hendes Billed.

I gamle, længst forsvundne Tid
 der var en deilig Pige;
 hun var saa god, hun var saa blid,
 hun var saa from tillige.
 Et Crucifix i Hytten stod,
 for det hun altid knælte,
 naar Maanen med sit Aftenblod
 paa Crucifixet dvælte.

Engang hun gik i denne Skov
 og fæstede sit Öie,
 imens hun sang sin Frelzers Lov,
 paa Stiernen i det Höie.
 Da foer hun vild paa spæde Fod
 og Törsten hende plaged.
 Tilsidst blev stakkels Pige mod,
 hun græd og sig beklaged.

Ak Gud! hvorledes kommer jeg
 i Aften til min Hytte?

Jeg reent forfeilet har min Vei,
jeg kan ei Foden flytte.
Jeg er saa tørstig og her er
ei allermindste Draabe.
Kun vilde Dyr og Spögelser!
Ak Gud! hvad kan jeg haabe?

Og see — Hver den som troer paa Gud
den hjælper han i Nöden! —
Hvor Taaren faldt et Væld sprang ud,
og loe i Aftenröden.
Da drak hun af det klare Vand
og fulgte Bölgen rolig.
Den ledte med sin Blomsterstrand
til Kirstens lille Bolig.

Sanct Kirsten hviler södt i Blund,
i Gravens Arme milde,
dog kommer hun hver Midnatstund
og stirrer paa sin Kilde.
Som hendes Öie den er blaae,
som hendes Blik den blinker.
Kom I! som gaae derovenpaa.
See, liden Kirsten vinker.

Ludvig henter Maria et Glas Vand. Hun drikker.

LUDVIG.

Söde Farveharmonie!
 Flydende Sölv
 i klare Krystal,
 som den hvide Finger
 i Æthren bringer.
 Sölvbølgen kysser
 den Purpurcoral,
 som Læben omringer!

MARIA.

Smiger, Smiger!

LUDVIG.

O I söde Piger!

MARIA.

De Gamle vente!

LUDVIG.

Vi dem snart indhente.

EN FEED KONE.

Jeg önsked at vi var vel kommen hjem.
 Her blier jo saa fuldt at man ei kommer frem.

ET UNGT MENNESKE.

Jeg har altid Længsel
 efter saadan en Trængsel.

Saa kommer man de kiere Piger saa nær,
de smukke især!

Rörer ved deres Hænder,
skuer i deres Öine, som tænder,
indsuger med sit Blik
Elskovsdrik.

Söde Gudinde!

Du kommer for at svinde.

Hvilket Öie! Hvilken Arm!

Hvilken Vext! Hvilken Barm!

Jeg har altid Længsel
efter saadan en Trængsel.

EN UNG PIGE.

Saae du den smukke Fyr som gik,
med det brændende Blik?

EN ANDEN.

Det brændte paa dig.

DEN FÖRSTE.

Du vil nok narre mig!

JÖDERNE UNDER TRÆET.

Es war ein alter Mann,
der nahm ein junges Weibchen,

gar schön und zart von Leibchen.
Da ging das Wesen an.
Er lächelte, er schmeichelt's.
Er küßt' es und er streichelt's.
Allein das war sein Ziel —
und das war doch nicht viel!

Er lebt ein ganzes Jahr
mit seinem jungen Weibchen.
Das zarte, feine Leibchen
blieb immer wie es war.
Wie ich gesagt: Er schmeichelt's,
er küßt' es, und er streichelt's.
Allein — das war sein Ziel.
Und das war gar nicht viel.

Einmahl er sagte: Heut'
muß ich dich flux verlassen.
Mein Kind, du mußt nicht spasen
mit fremde Männerleut.
Nicht deine Treu vergessen,
verbothne Speis' nicht essen,
sonst krieg ich armer Mann
ein Stirn, mit Hörner dran.

Das Weibchen sagte: Ei!
 Eh' will ich treu dir bleiben,
 wenn solche Zeitvertreiben
 dir giebt ein solch Geweih.
 Der Mann gießt Freudetränen.
 Er ging. Da kam mit Sehnen
 ein junger Herr fürbas —
 und alles sie vergass.

Als nun der Alte kam
 gar spat und müd' zu Hause,
 zum lieben Abendschmause
 und hübsch sein Hut abnahm,
 rief sie: Wie kannst du lügen,
 und mich so arg betrügen?
 Du böser, alter Mann!
 Hast ja nicht Hörner an!

*Folk, som har omringet Jöderne, opslaae en stor
 Skoggerlatter.*

HARLEKIN

uden for en Fielleboe, meget alvorlig og vigtig.

Mens Pöbelen hisset vildt sig fryder,
 over Smudsigheder og Næstens Lyder,

indbyde vi her til Subskription,
 for den af Publicum mere fine Portion.
 Her finde vi en dannet Digter,
 som synger kun om Fornuft og Pligter.
 En *Poppedreng* vel af Födsel han er,
 men hans Talenter har svungen ham höit i Vær.
 Mange Aars Flid har lært ham Smör
 heel snildt at forene med en Dör.
 Hans store Plan, mens han hopper herneden,
 er den: *at forædle Menneskeheden!*
 Mine Herrer og Damer, behage De?

DEN FINE PORTION.

Ja det forstaaer sig, ham maa vi see.

*De gaaer ind i Fiellehytten. En stor, grøn Poppe
 sidder paa en Forhöining.*

HARLEKIN *bukker ærbødig for Poppe.*

Opmærksom det samlede Folk nu tier,
 for at höre paa Deres Poesier.
 Begynd med det De gjorde forleden!

POPPE *rödmende.*

Harlekin, du veed jeg er saa beskeden.

HARLEKIN.

Det veed jeg nok, jeg har stedse funden
 Dem med Beskedenhed i Munden.

Dog veed jeg nok De læser gierne
de smukke Produkter af Deres Hierne.

Sagte:

De kan jo sige jeg bad Dem ad.
Giör en Fortale! Bær Dem fornuftig ad.

POPPE *römmende sig:*

Giennemtrængt af den Overbevisning
at man med Folks moralske Bespisning
maa være meget samvittighedsfuld,
og ikke sælge dem Blye for Guld,
skulde jeg ikke vovet at lade
for Lyset komme disse Blade,
hvis ikke Venner, hvis kritiske Dom
jeg bryder mig grumme meget om,
alle havde givet mig Mod
og bedet mig dog at være saa god.
At jeg har anvendt megen Flid
og brugt en grumme Hoben Tid
för et Ord slap ud af min Digterelv —
er en Erklæring jeg skylder mig selv.
En Kleinsmed bruger sin Fiil med Forstand,
en Riimsmed er ligesaa klein som han.
Det er saa en Sag med Geniets Ild.
Den udbryder ofte alt for vild.

Jeg priser Betænksomhedens Vand.
 Paa hvert et Vers har jeg hældet en Spand.
 Thi vil jeg slutte med et Claudatur
 og Mottoet *nonum in annum prematur*,
 i det jeg med et ærbødigt Sind
 for Lyset bringer disse sexten Bind!

TUTTI *af fuld Hals:*

De er en ung, beskeden Mand!
 Vi bede Dem, syng alt hvad De kan.

HARLEKIN.

Lad Hymnen til *Middelmaadighed* tone.
 Den skaffed Dem jo Deres Digterkrone.

POPPE *declamerer:*

Du ædle Middelmaadighed!
 Stig fra din høie Zone ned,
 til Een, som kalder dig med Smerte,
 af ganske — ganske — ganske Hierte.

Hvis Du vil høste Livets Frugt
 da gaae ad Middelveien smukt.
 Den Sætning mig saa vel behager
 at ei engang jeg Vers undtager.

Hvis galt, excentrisk Sværmerie
 skal kunne kaldes Poesie,
 da troer jeg vi bör efterstræbe
 den allermindste Gnist at dræbe.

Og uden just at prale stort
 saa troer jeg vi har alt det giort.
 Paa senest Tid heel klogt vi skalter
 med vore gode Brandanstalter.

I ret fornuftig Poesie
 bör aldrig spores Phantasie.
 Hvad Dievlen rager Phantasien
 den mindste Smule Poesien?

I gamle Dage gik det an.
 Den Tid i Mörke famled man;
 men nu i de oplyste Tider
 sligt Barberie man ikke lider.

Hvi skriver *nu* en sand Poet?
 Af Iver for Humanitet,
 for vor Moral at understötte,
 i Korthed: For at giöre *Nytte!*

Naar Folk vil gaae paa Svier i Kroe
 han drager dem til stille Roe;
 hvad ei de gidder hørt i Prosa
 det siger han dem snildt *sub rosa*.

Det nemlig: At det sömmer sig
 for dem at være skikkelig.
 At kun det er de Skikkelige
 som komme ind i Himmerige.

Hvor stort for en moralsk Poet
 at tolke blid Humanitet;
 om sveden Gröd og svegne Pligter —
 hvor skiönt, hvor saligt for en Digter!

Du ædle Middelmaadighed!
 Jeg elsker Dig med stort Besked.
 Din Deilighed giort haver mig til Træl
 og indtaget mig med Storm, det svær jeg
 paa min Siel.

EN TILSKUER.

Poppe hedder han, *Pope* burde han hedde.

EN ANDEN.

Efter saadan en Karl skal man længe lede.

EN KRITIKER *tager Poppe for-*
troelig under Armen og gaaer hen med ham i en Krog.
 Med Forlov, min Herre! Det Digt gjør Dem
 Hæder.

Der stødte mig kun et Par enkelte Steder.
 I første Vers kom *ganske* lidt
 (efter min individuelle Mening) for tidt.

POPPE *troehiertig.*

Det var for at faae de fire fornødne Födder!

KRITIKER.

Man maa ofte knække haarde Nödder.
 Men en Mand, der spiller saa færdigt paa Lire,
 kan det aldrig genere at gaae paa Fire.
 Saa var der ogsaa et andet Sted
 i Digtet, en Smule længer ned,
 nemlig: *Det nemlig!* See det er værre!
 Det er ikke poetisk nok min Herre!
 Forresten ønsker jeg Dem til Lykke,
 thi Digtet er min Salighed et Mesterstykke.

POPPE.

Siden De bander saa høit derpaa
 saa troer jeg selv det maa være saa.
 Jeg takker for Deres fine Anmærkning.
 Man trænger ofte til Forstærkning.

Jeg bliver sandelig aldrig vred,
 naar man retter mig med Beskedenhed.
 Tvertimod er det höist profitabelt for Aanden,
 naar Kritik og Genie gier hinanden Haanden.

De gier hinanden Hænder, og gaae.

HARLEKIN

kommer frem og siger til Tilskuerne:

Föler I Jer nu ikke anderledes stemt?
 Er Smaahedsaanden ei reent forglemt?
 En Rixort har I givet os, men
 fik I ikke Forædling nok for den?
 Det er skiönt at höre to store Mænd tale,
 som de Tvende nylig, uden at prale.
 Skilles nu ad foruden Kiv
 og anvender Jer Forædling i det praktiske Liv.

Folk gaaer.

PIGERNE INDE I SKOVEN.

I Skyggen vi vanke,
 blandt lysgrønne Straae.
 Sanct Hans Urt vi sanke,
 hvor Blomsterne staae.
 Pæne lille Urt
 staaer saa reent og puurt,
 staaer saa frisk og grøn,
 uformærkt i Lön.

Bag Kiökkenets Række
 vi hensætte den,
 fra Træelistens Sprække
 den snoer sig da hen.
 Hvis den fæster Rod
 blier vor Skiebne god.
 Döer den paa sit Sted,
 ak da döe vi med.

Da ikke vi kommer,
 saa glade, saa froe,
 her fölgende Sommer,
 naar Blomsterne groe.
 Hist hvor Korset staaer,
 hist paa Kirkegaard,
 blege ligge vi.
 Da er det forbi!

Sanct Hans Urt vi sanke,
 hvor Blomsterne staae,
 blandt Stammer saa ranke,
 blandt lysgrönne Straae.
 Pene lille Urt
 staaer saa reent og puurt,

staaer saa frisk og grön,
uformærkt i Lön.

MANDEN.

Nu skulde vi snart vel udpakke vor Mad.

LUDVIG.

Folk begynder endnu ikke at skilles ad.

KONEN *til Maria:*

Alle Mandfolk betragte Dem med et Suk.

EN GALNING *som gaaer forbi:*

Det kommer af det hun er saa smuk!

MARIA.

Hist sidder en gammel Mand, som er blind,
med nedböiet Hoved, med nedböiet Sind.
Han synger saa rörende, lad os ei gaae.
Lad os blive lidt og höre derpaa.

DEN BLINDE.

Giver den gamle, blinde Mand lidt,
som her under Egen sidder og synger.
Hans Röst er saa svag, hans Haar saa hvidt,
Kummer hans matte Hierte nedtynger.

Alt Gravens Taage sig tungt har lagt
 omkring hans döde, udslukte Blikke.
 Han trylles ei meer ved Naturens Pragt.
 Han hörer kun Fryd, han föler den ikke.

Han havde en Hustrue, saa from og blid,
 ak! ogsaa hende skulde han miste.
 Han hörte hun ralled i Dödens Strid,
 men kunde ei see hendes Öie briste.

Fiolen var hans eneste Tröst,
 den havde en Ven ham i Döden givet.
 Naar Mulmet han giennembröd, med sin Röst,
 da kaldtes han som tilbage i Livet.

Men ak! i Vinter, i yderste Nöd,
 da ingen ændsed hans Sang og Klage,
 da solgte han sin Fiol for Bröd.
 Nu har han intet mere tilbage.

Snart trænger min Siel af det döde Leer,
 som, liig en Snegl, den maa med sig slæbe.
 Snart er jeg ingen til Byrde meer;
 snart tier min kolde, min hvide Læbe.

Skaffer mig min Fiol igien,
 at jeg kan tolke min stumme Smerte.
 Det var min eneste, sidste Ven.
 Skaffer mig min Fiol igien!
 ellers brister mit fulde Hierte.

MARIA

lader sin lille Pengepung synke i hans Hat.

LUDVIG.

Söde Pige!

MARIA.

Mod den gamle Mand er vi lykkelige!

EN HERRE.

See hvor Folk staaer hist om Teltet i Klynger.
 Det er nogle unge Folk, som synger.
 Deres Stemme har en ganske behagelig Klang.
 Skal vi ogsaa lytte til deres Sang?

DET ÖVRIGE SELSKAB.

Aa ja!

SANG FRA TELTET.

Da Oldtids gamle Guder döde
 af Alderdom,
 da for den friske Morgenröde
 vor Middag kom,

Da höit Oplysningssol sig reiste,
saa tit paakaldt,
og da dens Straaler, mens den kneiste
oplyste *alt*;

Og da dens stærke Ild afbrændte
hver Blomst saa net,
at der, hvor man sit Öie vendte,
stod et Skelet,

Da kom en lille Gud tilbage,
medynksom, god,
som lindred de Profanes Klage,
med Drueblod.

Viinranken bredte ud sin Skygge,
saa sval og mörk,
at selv man sad for Solen trygge
i hedest Örk.

Ton höit vor Tak mod Himmelbuen,
til ham, hvis Kraft
har qvæget os saa huldt i Luen,
med Druesaft.

I denne brogetskiönne Vrimmel,
 blandt Spög og Tant,
 vi tænker os den gamle Himmel,
 ak! som forsvandt.

HERREN.

En ganske behagelig Melodie;
 men Ordene nymodens Sværmerie!

GLASPUSTEREN.

Glaspusterie!
 Naturlig Magie!
 Her kan I lære
 hvordan der af en Blære,
 flydende og blöd
 kan blive en Flaske,
 som kan stikkes i Taske,
 med Viin saa rød.
 Glaspusterie!
 Naturlig Magie.

EN FULD MAND

trænger sig giennem Mængden.

Det maa jeg sku see!
 Kan I bare Jer for at lee?
 Jeg har nu drukket saa tit,
 Gud være lovet!

som der er Haar paa mit Hoved;
 og dog veed jeg ikke —
 Den fordömte Hikke! —
 Og dog veed jeg ikke
 hvordan Flasker de lave,
 som smage min Mave
 saa rart.
 Det er klart!
 det maa jeg vide.
 Gaaer lidt tilside.

Eftertænkksom.

Det er dog underligt, naar man er fuld
 saa er man saa genegen til at falde omkuld.
 Det kommer af Druesaften;
 og af Cen-tre-pedalkraften —
 og af det jeg har drukket for meget i Aften!

EN GAMMEL MAND *med en Perspektivkasse.*

I kiere Venner! kommer hid.
 Her kan I for en ringe Hvid
 faae mange smukke Ting at see,
 igiennem disse Huller tree.
 En lille Verden underlig
 i Kassen jeg har samlet mig.

Naar kun jeg trækker i en Snor
 bevæger jeg den hele Jord,
 og bringer Folk og Stæder frem
 og atter strax forjager dem.
 I kiere Venner! kommer hid.
 Det koster kun en ringe Hvid.

Man samler sig om Kassen.

Her seer I nu en Klippetop,
 hvoraf en Vandrers stiger op.
 Paa Klippen staaer en rød Ruin,
 paa Porten skrevet staaer Latin,
 langt borte, Skrivten er kun fin.
 Det er en gammel Ridderborg.
 Saa taus den synker hen i Sorg
 og skuer underlig og blid
 tilbage i den svundne Tid,
 da Riddere med Brynier blaae
 og skiønne Möer den om sig saae.
 Et Hul i Taarnet hist I seer.
 Nu er der intet Vindve meer.
 Der sad engang en Pige blid,
 i Aftenrödens dunkle Tid,
 og stirred taus ad Veien hen,
 og ventet længselfuld sin Ven.

Ak Tiden kommer, Tiden gaaer.
 En Kirke i det Fierne staaer.
 Ved Altret er en Marmelsteen,
 den ruger paa de Elsktes Been.
 Seer kun hvor langsomt, sorgelig,
 den trætte Vandrers nærmer sig,
 mens Solen bag den røde Muur
 gaaer ned i hellige Natur.

Skifter om.

Her seer I tvende Hære staae.
 Med Kiempekraft de begge slaae.
 I seer ei Rög, der blier ei skudt.
 Den Tid var endnu intet Krudt.
 Da gieldte det i Herrefærd
 at trænge giennem Spyd og Sværd.
 De synge höien Heltesang
 og vil hinandens Undergang.
 Naturen bliver ofte harm
 og dræber sig med egen Arm.
 Da velter Bierget Flammer op,
 da skielver Jordens Kiempekrop,
 da lyner det i höie Blaae
 og Dybets Bølger vældigt slaae,
 da spænde Mandens Muskler sig

og fordre Vaabenbrag og Krig.
 Saa vexler det til sidste Led
 imellem Had og Kierlighed.

Skifter om.

Lidt mørkt og sort det falder her.
 Vi meer ei over Jorden er.
 Vi stige ned i dunkle Field,
 omsuust af kolde Kildevæld.
 Seer I hvor rigt det röde Guld
 sig slynger bag det kolde Muld,
 i haarde Steen? Som modne Halm
 de meie bort det rige Malm.
 Men seer I hist en Skye saa hvid,
 som langsom, stolt sig vælter hid?
 Den favner Biergets store Aand,
 som bringer Döden i sin Haand.
 Hvis ikke ned de kasted sig,
 da dræbte han dem sikkerlig,
 thi han er i sin Hu saa vred,
 fordi de bryde hans Rolighed,
 fordi de rane bort hans Skat
 og lyser op hans mørke Nat.
 Han hedder *Kobolt* og er hvid
 og er bekiendt fra gammel Tid.

Skifter om.

Tilbage vi i Tiden gaaer,
 om I saa synes nogle hundrede Aar.
 Her seer I nu et gothisk Kammer,
 det svage Lys i Natten flammer;
 ved Bordet sidder en geistlig Mand,
 med Haand under Kinden grubler han.
 Pergamenter af Alder graae,
 gamle Skiolde med Skrivter paa,
 Træebark med halvudslukte Ciffer,
 Stene med Runer og Hieroglypher,
 Ting af mere Værd end I troer,
 ligger rundt omkring paa det store Bord.
 Han stirrer ud i den vide Natur,
 giennem Vindvet, paa den tykke Muur.
 Naar man sidder i mørke Midnatstund
 og stirrer ud i den dunkle Lund
 og Maanen med sine blege Miner
 kneiser over de gamle Ruiner,
 da bliver man saa underlig,
 det *Svundne* og det *Kommende* hæver sig
 det *Nærværende* ubemærket döer,
 i Ubetydelighedens Slör.
 Han skuer dybt i Naturens Höie,
 den ædle Mand, med sit skarpe Öie,

og stirrer til den straalende Top,
 hvorfra vi er siunken og atter skal op.
 Saa griber han Pennen i sin Haand,
 for at indgyde Nutid Oldtids Aand.
 De adspredte Sange han forvandler
 til et gothisk Epos, som lever og handler.
 Tak være den gamle *Canonicus!*
 han hedder *Saxo Grammaticus*.

Skifter om.

En aaben Mark her for Jer staaer.
 Et Vindpust over Sæden gaaer.
 Det er saa tyst. Slet ingen Stöi!
 See midt paa Marken staaer en Höi.
 Paa Höien staaer en Runesteen,
 derunder hvile gamle Been.
 Den Höi staaer der fra Arilds Tid
 nu plöies den med megen Flid
 tilgrunde, af sin Eiermand,
 at den kan blive Agerland.
 Alt ofte har han prøvet paa
 de store Stene bort at faae,
 fordi de fyldte op hans Jord,
 men denne var ham altfor stor.
 See! Maanen giennem Skyens Rift

nedstirrer paa den gamle Skrift.
 Imens den Döde vandred her
 den stirred i hans Taareskier.
 Thi Maanen er en gammel Mand,
 en Trolld, som ei begribes kan.
 Han smiler lige huld og blid,
 i höitidsfulde Midnatstid,
 til Elskovs helligsagte Fied
 og til det skumle Rettersted.
 See! hvor paa Runerne han seer,
 i det han iler bort og leer.
 De sieldne Tegn han vist forstaaer,
 hvis Mening svandt med svundne Aar;
 og hvis han tale var istand
 fortalte os den gamle Mand
 vist mange underlige Ting,
 som der er skeet paa Jordens Ring.
 Men da nu kun hans matte Blik
 kan tolke hvad han skue fik,
 saa vækker han, vemodig, blid,
 blot *Anelser* om dunkle Tid.

*Alle stirre henrykte paa Maleriet. Den Gamle
 lader Laaget synke. Valdhornene blæse un-
 der Egetræet, ved Gyngen.*

GYNGESANG.

Op og ned!
Ned og op!
Ved Blomsterbed!
Over Egens Top!

Under Spil og Klang
vore Stole gaae,
med Timernes Gang,
hinanden bagefter,
af alle Kræfter,
uden at naae.

Op og ned!
Ned og op!
Ved Blomsterbed!
Over Egens Top!

Som lynsnar Piil
fald ned, min Krands!
med behændig lil,
paa den Lok, som sig slynger
om Pigen, som gynger
i Cirkeldands.

Op og ned!
Ned og op!
Ved Blomsterbed!
Over Egens Top!

Lyd, kielne Luth!
Nu hæver hun sig.
Den söde Glut!
Hendes funklende Öie,
som en Stierne i det Höie,
skuer ned paa mig.

Op og ned!
Ned og op!
Ved Blomsterbed!
Over Egens Top!

Jeg kysser dig, Luft!
Her aanded hendes Mund
Blomsterduft,
for en liden Stund.
Livsalige Sted!
Men Klokken ringer!
Ak! ud hun springer.

Jeg springer med.

Ei længer ned!

Ei længer op!

Jeg følger dit Fied,

dit svævende Fied,

du Rosenknop!

I D Y L.

Her, under Egenes Lye, hvor Vinden vifter saa
kiöligt,

ville vi sætte os ned om det simple, landlige
Træbord,

som af to Pæle bestaaer og tvende hövlede Bræder,
meget behændigt af Snedkren med Fiirtomme-
Söm sammenföiet,

paa den rolige Bænk, som ogsaa bestaaer af to
Pæle,

men kun et eeneste Bræt, et Bræt altsaa mindre end Bordet.

Mikkel! du herlige Kudsk, som styrer de væ-
lige Heste,

gier dem med Pidsken et Rap, og siger: Hyp!

Hyp! Vil I löbe!

derimod klappende dem saa broderligt, naar

de har udtient,

mens den kleiede Skofte du stikker i fraadende

Munde,

Mikkel! stieg op paa Hiulet, det rullende, hæv

dig paa Vognen.

Tag os en Skinke, vor Lax, vort Senop, vort

Bröd og vort Saltkar.

Glem ei vor Kalvesteeg, du! og vor Sösterkage,

bestövet

med det hvideste Sukker, der kiöbtes hos Rafi-

nadeuren,

af Cathrina, den troe, den huslige Pige, som

tiente

för hos en Skrædder, men nu til sidste Skifte-

tid skifted,

og af os blev modtaget formedelst sit herlige

Skudsmaal.

Saadan talede du, ærværdige Husfader Mor-

ten!

Trak saa dit Vær, og tog af Lommen en Rix-

dalerseddel,

hvorpaa med yndige Træk stod meget zirligen
skrevet.

Naar forlanges betaler den hafniensiske
Banqve

Een Rixdaler, skriver en Rixdaler mod denne
Seddel;

midlertid validerer Sedlen, mens den existerer,
uden videre Paategning eller Endossementer,
for ovenmeldte Rixdaler, Valuta i Banqven
annammet.

Sagde saa: Mikkell! gaa hen og byt den i klin-
gende Mynter.

Her kan ei giöres et Skridt, naar ikke man gri-
ber i Lommen.

Og den ærlige Mikkell tog Sedlen i barkhaarde
Næve,

saae hvad i Randen der stod om Ære og Liv
og Formue,

gyste i det han gik bort, og tænkte: Vor Herre
bevares!

Midlertid den geskiaeftige Hustrue dækkede
Bordet.

Skienkte sin Husbond en Dram, i den lille søl-
verne Tumling,

som af sin Moster hun fik til Brudegave om
 Morgnen,
 for i dens Dyb at drukne de ægteskablige Sorger.
 Derpaa spiste de alt hvad de kunde (o troe mig
 Fremtid!)
 Brugte saa Lommetörklædet for ikke at smudske
 Salveten —
 drak saa atter igien, og spiste saa atter og
 drak saa,
 mens den eenöiede Spillemand gned paa Fio-
 len som havde
 ikkun af Strengene, thi de andre var sprung-
 ne for Manden.
 Men de agted det ei, thi det ufordærvede Hierte
 bryder sig ei om en Streng, seer ikke paa saa-
 danne Smaating!

MELLEM TRÆERNE VED BOMMEN.

EN UNG FYR *til en anden.*

Der har De jo faaet en prægtig Hest.

DEN ANDEN.

Rid med til Bellevue og vær min Giest.

FÖRSTE.

Ih ja gu vel! Tak den som byder.

Slige Tilbud jeg aldrig forskyder.

EN KUDSK *til en anden:*

Lad mig först komme frem. Hold lidt! stop!

EN HERRE *til en smuk Pige:*

Maa jeg hielpe Frökenen op?

PIGEN.

Jeg takker for deres Artighed.

MODEREN *i Vognen.*

Du skal altid hielpes op og ned.

Kan du ikke hielpe dig selv, min Pige?

MAND.

Naa kiere Kone, hvad vil det sige?

FOLK *til hinanden.*

Adieu, adieu! Denne Dag var smuk.

FIELLEBOEMANDEN *til sin Dreng.*

Sluk Lysene ud og Dören luk!

DEN vilde Stöi nu lyder ikke længer.
 Den store Sværm fremtrænger ei i Stövet.
 Ei længer under Lövet Kredsen sidder.
 Kun sagte Fugleqvadder sine Toner
 saa södt i Skovens Kroner sammensmelter.
 Den tunge Bølge velter sig mod Sandet,
 mens Purpurskier i Vandet venligt glimter
 og medens Lyset skimter hist i Hytten.
 I Skovens Dybde Skytten og hans Hunde
 gaaer giennem dunkle Lunde; Maanen titter
 bag Egers Stammegitter i sin Lue.
 Ad blege Himmelbue Kragen svæver
 og Harpelyd sig dybt i Lunden hæver.

LUDVIG.

Mat og ene, bleg og ene
 sidder jeg blandt Skovens Kroner.
 Ene, paa de kolde Stene,
 toner Harpen Veemodstoner.

Dysses ikke hen i Slummer,
 kielne Sangersker, som rørte

nys den blege Mand, hvis Kummer
dulmed da han Eder hørte.

Kunde disse dunkle Lunde
lettere mit Hierte hæve,
o da skulde Harpen bæve
Glædeslyd som Eders Munde.

Men det blöder og forsöder
i sin Smerte sødt sin Smerte,
möder Anelser og föder
svage Haab, det arme Hierte!

Hvad er Nattens Stiernehimmel,
naar ei Elskovs skionne Stierne
blinker venligt i det Fierne,
fra den lyse Stiernevrimmel?

Hvad er Livet, naar ei Livet
lifligt hen i Elskov rinder?
Hvad er Livet, naar ei Livet
sødt i Favnetag forsvinder?

Aftenvind! i Aftenröden,

du, som Nattens Taushed bryder,
for mit Öre tungt du lyder,
som det sidste Suk i Döden.

M A R I A *kommer.*

Skyggerne voxe i Lunden,
den lyse Dag er forsvunden;
mildt skyller de mørke Vover.
Naturen blideligt sover.

Mens Pigen hurtig heniler,
den bleggule Maane smiler;
bag sorte Stammer, i Taage,
de lumske Røvere vaage.

Hvor underligt Espen skielver!
Som en Kirke sig Skoven hvælver!
som en Kirke ved Midnatstide.
Hist svæve Dödninger hvide!

Hvi skielver ei frygtsomme Pige,
mens Morderne lumske sig snige?
Hvi springer hun kiek og forvoven,
giennem sorteste Buske i Skoven?

Hun frygter ei for de Döde,
 hun gierne for Dolken vil blöde,
 naar hun i sin sidste Smerte
 kan synke til Ludvigs Hierte.

Hun synker til hans Bryst.

H Y M N E.

Tryllende Harmonie!
 i midnatsdunkle Jord.
 Salige Sympathie!
 Hellige Poesie!
 uden Ord.
 Samsmeltning af Lund og Söe
 og Stierne og omslynget Yngling og Möe.
 Favn mod Favn
 tolker hele Naturen Kierligheds Navn.

E N G A M M E L E E G.

Her har jeg staaet i hundrede Aar;
 om Vintren med Snee paa mit Bryst;
 mellem Blomster i grønne Vaar,
 mellem egne Löv i den brune Höst.
 Min stolte Top har jeg reist
 og kneist

ud over den vide Natur,
som omslynger Træernes tætte Muur.
Da blev jeg saa mod.
Jeg kunde ei flytte min Fod.
Stille maatte jeg staae
og vilde saa gierne, saa gierne gaae.
Engang de fældte min Broder her,
som hæved sig rank over Stubben der!
Han er lykkelig!
Som en Planke i Skibet tumler han sig,
som en Slange han sig giennem Bølgerne snoer
om den hele Jord.
Jeg staaer hvor jeg blev fød,
til min Död!
För var jeg for stolt til at klage,
man bliver blöd paa de gamle Dage.
Derfor suser
nu Vemod i mit Löv, naar Stormen bruser.
Denne Nat er söd!
Toner löd
ved min gamle Fod;
og paa min Rod
sidder Elskende to
i kierlig Roe.

Saadan en Vaar
har jeg ikke oplevet i hundrede Aar!

SANCT HANS-ORMEN *under Egen.*

Du er hundrede Aar!
Jeg kun en Dag.
Dit Liv er langsomt,
koldt, stærkt.
Mit er hurtigt,
brændende, begeistret!
Lutter Glöd,
levende, bevægelig Glöd!
Et Öieblik mellem Födsel og Död.
Jeg bytter ikke med dig!

DÖDEN

*stiger over den fjerne Kirkemuur og gaaer forbi
Skoven, giennem Marken, til en Bondebye,
med sin Lee paa Nakken, i det han synger:*

Een, to, tree!
I ranglende Dands!
I dangelde Dands!
Med skimtende Lee,
i Maaneglands!

Een, to, tree!
Med ringlende Been,
med dinglende Been!
Jeg har hvæset min Lee,
paa Gravens Steen.

Een, to, tree!
Fra den sorte Grav!
Med blinkende Lee
maa jeg meie dem af,
mens Maanen leer.
Jeg kommer tilpas!
Du rinder ei meer,
mit Timeglas!

Afsted, afsted,
med hurtige Fied,
i Taage mellem Snoge,
over Engen hen,
mellem Lygtemænd.

Een, to, tree!
I ranglende Dands!
I danglende Dands!

Med skimtende Lee,
i Maaneglands!

SANCT KIRSTEN

*gaaer uformærkt forbi de Elskende, hen igiennem
Skoven, til sin Kilde. Hun stirrer en tid-
lang i det klare Væld. Derpaa raaber hun:*

Ellepige! Ellepige!

ELLEPIGEN *stiger op af Vældet.*

Hvad har du at sige?

SANCT KIRSTEN.

Tag vare, tag vare
paa Bølgerne klare,
at ingen fordunkle
de Perler som funkle,
at aldrig de nøle
i bælmørke Gange,
at de fremspringe kiøle,
milde og mange!

ELLEPIGEN.

Jeg skal dem bevare;
men du maa dem klare!

SANCT KIRSTEN

*læser sit Paternoster, lader en Taare falde i Væl-
det og forsvinder.*

BÖLGERNE.

Dobbelt lyst vi nu rinde.

Farvel, vor Veninde!

Klokken slaaer tolv.

LUDVIG.

Hist i Taarnet alt Klokken slaaer.

Stiernen blinker!

Elskte Maria! du fra mig gaaer.

Himlen vinker!

MARIA.

Underligt bange mit Hierte slaaer.

Stiernen blinker!

O hvad dog Kierlighed formaaer!

Himlen vinker.

LUDVIG.

Deiligt bølger dit lange Haar.

Stiernen blinker!

Til Himlen dit klare Öie du slaaer.

Himlen vinker.

MARIA.

Pleieforældre med sølvgraae Haar —

Stiernen blinker!

I ledende nu i Skoven gaaer.

Skiebne vinker.

LUDVIG.

Jeg forbittret dine Ungdoms Aar!

Stiernen blinker.

Gid jeg laae paa den sorte Baar.

Himlen vinker.

MARIA.

Hisset tælle vi ingen Aar,

hvor Stiernen blinker.

Hist vi evig paa Roser gaaer,

naar Himlen vinker!

De vil skilles ad.

KIERLIGHEDS GENIE

*triner pludselig ud af Buskene med en Glorie om
sit Hoved.*

Hvor Bølgen ruller hvidslende, fortrolig,
ved Stranden hist, hvor Svanen hvid sig dukker,
der staaer i høie Siv, ukiendt og rolig,
en lille Baad, som Sølverbølgen vugger.

Den bringer Eder til en fiernet Bolig,
hvis Eier kun af hellig Længsel sukker.

Jeg saae fra Himlen Eders Taare rinde
og ilte hid paa Nattens Blomstervinde.

Den Gamle Eders Hierter skal forbinde
og dele froe med jer sin lille Hytte.

En Mark, en Have dyrket I skal finde,
 som for al jordisk Trang vil huldt beskytte.
 I Elskovs Fryd skal Eders Dage svinde.
 Med ingen her paa Jorden vil I bytte.
 Lad Eders Frænder angre, lad dem græde.
 De dræbte længe nok den søde Glæde.

See Natten vinker! Aldrig skal I savne
 mit Venskab, jeg usynlig Eder følger.
 Uskyldig Kierlighed, til fierne Havne,
 beskyttende skal mildne Havets Bølger.
 Glem fordums Kummer ved hinandens Favne,
 den er forbi, ei længer den forfølger.
 Fat Mod Maria! Jeg har dræbt din Smerte.
 Du vinkte mig fra Himlen med dit Hierte.

Hun forsvinder. De Elskende følge hendes Vink.

EN JÆGER

kommer gaaende giennem Skoven med sin Hund.

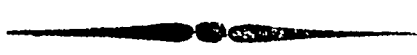
Det er mig kiert de stöier ei meer.
 Den brogede Sværm ei gierne jeg seer.
 Det gör mig ondt for min gode Skov
 at til det Væsen de skal have Lov.
 Jeg vanker helst mellem tause Stammer;

sigter og skyder og Hiorten rammer.
 Jeg gider kun levet med mig selv.
 Naar i Natten suser den kolde Elv
 sætter jeg mig ved Træets Rod,
 med min Trofast liggende ved min Fod,
 og stirrer hen i den blege Stierne,
 som glimter saa underligt i det Fierne.
 Og naar da ligesom den luer i mit Bryst,
 saa faaer jeg til at blæse Lyst,
 saa griber jeg om den krumme Luur
 og blæser ud i den vilde Natur!
 Og naar da Skraldet runger over Jord og Hav
 tænker jeg paa min Död og min Grav.
 Her sad nylig forelskede To.
 Jeg lider ei Kierligheds kielne Roe.
 Den hele Natur er *min* Elskerinde.
 Gid jeg som de hvinende Vinde
 kunde styrte höit fra Skyerne ned
 og favne *alt!* *Det* var Kierlighed!

Blæser i sit Horn og gaaer bort.

SLUTNINGS-CHOR.

I Maaneskin titter
vi Fugle saa smaae,
bag Grenenes Gitter
til hinanden og slaae.
Gudskelov vi er ene,
paa vore smaa Grene.
Naar kun vi har Roe
til at hoppe frit,
o da er vi saa froe!
saa froe! saa froe!
Qvirilit! Qvirilit!

Enhver Dansk kender Fortællingen om, at den unge Adam Øhlenschläger en Sommerdag i 1802 opsøgte Henrik Steffens i hans ensomme Bolig, at de to unge Mænd ikke kunde skilles ad, men talte sammen i seksten Timer, og at Øhlenschläger den næste Morgen skrev »Guldhornene«.

Øhlenschläger havde allerede før Mødet med Steffens sluttet Akkord med en Boghandler om Udgivelsen af et Bind Digte, men disse kasserede han. »Min Boghandler kendte ikke«, siger han, »Samlingens Indhold. Jeg satte mig altsaa hen og skrev i største Hurtighed *en ny Samling*, som jeg leverede ham i rette Tid, istedetfor den forkastede, uden at sige ham et Ord derom.« Saa udkom da i December 1802 det lille Bind Digte, hvormed det rigeste Tidsrum i den danske Litteratur begynder.

Det er denne Bog, som nu efter hundrede Aars Forløb optrykkes i en Skikkelse, der nærmer sig Originalen saa meget som muligt.

Selve Bogen saavel som et Eftertryk, der blev taget straks efter dens Fremkomst, er forlængst forsvunden af Boghandelen, og det er nu vanskeligt at opdrive et Eksempplar af den. Vel er hele dens Indhold optrykt, men spredt paa forskellige Steder. Og netop samlet til et Hele har den en egen Værdi. Ikke blot Affektionsværdi — »denne lille Bog har for mig noget mystisk, noget hemmelighedsfuldt, noget helligt,

og jeg berører og aabner den kun med Bæven og Andagt», siger P. L. Møller — den er tillige et uundværligt litteraturhistorisk Aktstykke. Saadan som den er, i sin Forening af nyt og gammelt, i sin Skrøbelighed og sin Ypperlighed giver den det fyldigste Billede af hint mærkelige Gennembrud ved forrige Aarhundredskifte; vi ser paa een Gang, hvad det var, der gik til Grunde og hvad det var, der blomstrede frem, ser det ikke gennem udenforstaaendes Beskrivelse, men alt genspejlet i den unge Mands Sjæl, som blev Øjeblikkets mægtigste Redskab.

At det stod fattigt til med dansk Litteratur ved Udgangen af det 18. Aarhundrede, var alle Tidens unge enige om, men det var ikke, fordi der ikke digtedes og rimedes nok. Man efterlignede de gamle klassiske Digtere, og man efterlignede de forskellige ny Retninger, der viste sig i den europæiske, særlig den tyske Litteratur, men lige tarveligt var det altsammen. Ogsaa Øhlenschläger havde ofret til Tidsaanden, baade med snaksomme skullet-være-vittige Fortællinger i Wessel-Baggesensk Stil og dydig moralsk Lyrik som

O Skönhed! Dødeliges korte Fryd,
du visner brat som Rosen og forglemmes;
men aldrig, aldrig du forglemmes,
guddommelige, evig skönne Dyd!

Men der var andre, nyere Retninger i Tidens Litteratur, som mere havde talt til den unge Digters Hjerter, og af dem ser vi Spor i Digtene 1803. Thi vel hævder Forfatteren med spærret Skrift i Forerindringen, at det er et Bind nye Digte, der har deres Udspring af senere Forsøg, men nogle af sine forrige Digte har han ikke nænnet at tilintetgøre. Det

første af disse, vi støder paa, Sivald og Thora, er et godt Eksempel paa det, man dengang kaldte Romancer eller Ballader, og som repræsenterer Tidens Begreb om folkelig Digtning. Efterat Percy og Herder havde vakt Sansen for den primitive, folkelige Poesi i Modsætning til den stive Konstdigtning, var man begyndt at efterligne Folkeviserne, men som sædvanlig ved en Renaissancebevægelse var det den yngste Del af det gamle, man først fik Smag for. Det var Tidens egen Almuedigtning, man kastede sit Blik paa, og dens Særpræg fandt man i de voldsomme Virkemidler, det raa og rædselsfulde. Mord, Selvmord, Vanvid, Kirkegaarde ved Midnatstide med aabne Grave og Genfærd, Rettersted og Benrade var uundværlige i denne Digtart. — Almuevisen yndede særlig Forbryderhistorier,

Saasnart en Syndere paa Retterstedet stilles,
Saa er en Vise om hans Synd og Straf paa Fod,

siger allerede Sorterup, og blandt de mest yndede Emner var den forførte Kvinde, der, forladt af sin Elsker, myrder sit Barn og lider en eller anden gyselig Straf. Bürger havde behandlet Emnet i »Des Pfarrers Tochter von Taubenheim«, Schiller i »Die Kindesmörderin«. At dette Stof kan faa en Behandling, der ligger indenfor Skønhedslinien, viste Goethe i »Faust«, men for Øhlenschläger er det saavist ikke lykkedes. Han opnaar ikke engang den tilsigtede Rædselsvirkning; vi gyser aldeles ikke over denne Graver, der »kasted Knogler op, skönt han var ene«, og de obligate Effektmidler, der er opdynget i Linierne:

Tre varme Draaber faldt paa Thoras Been!
Dybt Kirkeklokken slog! og Hanen galte!

aflokker os kun et Smil. Det kan synes underligt, at Digteren efter sit poetiske Gennembrud ikke havde Øje for Digtets Umulighed, men Øhlenschläger havde

i sig den ægte Faderfølelse, der er mest öm over de mindst heldige Börn. Hans Kærlighed til »Freias Alter« er bekendt; ogsaa »Sivald og Thora« elskede han, forsøgte senere ved en Omarbejdelse at gøre det mere tillokkende for sit Publikum, men lige skrækkeligt blev det. Mer eller mindre i samme Stil, oftest med mere Tilsætning af Sentimentalitet er *Skattegraveren*, *Jura-bjerget*, *Spillemanden*, *Sköjteløberen*, *Violsamlere*. Spørger man, hvorfor i Alverden den unge Mand i sidstnævnte Digt gaar ud at spasere med sin elskede — i hvid Silkekjole — naar det er saa mørkt, at kun Genfærdenes hvide Ben lyser lidt op, og det stormer saaledes, at Kirkespiret snoes til en Proptrækker, og hvorfor de just spaserer paa Kirkegaarden, er Svaret simpelthen, at det var Tidens Smag — forhaabentlig dog kun i Litteraturen.

Der var en anden Bevægelse i Tiden, som var mere frugtbar for Øhlenschlägers Geni; det var Retningen mod det nordiske. Det var Evald, Øhlenschlägers elskede Læremester i Digtekunst, der havde været Banebryderen her, men hans Arbejde havde i hans egen Levetid ikke fundet synderlig Paaskønnelse eller Fortsættelse. Dertil var det for lidt overensstemmende med Tidens Hovedretning mod det almennyttige, det til Borgerheld sigtende, og dens Begejstring for Oplysning. Alligevel var der hos mange af Tidens bedste Mænd en oprigtig Forkærlighed for den nationale Fortid, og det er ret morsomt at se, hvorledes de med mere eller mindre Held søger at forlige deres Kærlighed til Oplysningen med Beundring for deres mildest talt uoplyste Forfædre. Hos Øhlenschläger selv træffer vi f. Eks. følgende Mundfuld, hvor Voltaires og Rousseaus Ideer har indgaaet en skön Forening: »Der er vel næppe nogen Tvivl om, at Menneskene i det hele have været meget bedre i Oldtiden, end de nu ere, at uagtet det

afskyelige Barbari, Uoplysning avler, deres Sjæle dog have været stærkere, friere, ædlere end vore.« Saa snart Øhlenschläger ved Steffens's Paavirkning bliver »sig selv«, er han ikke i Tvivl om, at han har Ret til at elske Nordens Oldtid. *Harald i Offerlunden* er hans Svar til dem, der vil afskrække ham derfra, og med det følger en Række Digte, der hører til de for den unge Øhlenschläger mest karakteristiske. »Hakon Jarls Død« har vel en Del af de tyskromantiske Rabaldermidler (Dødninger, der danser i Kreds om Kirken o. desl.), men er dog et pragtfuldt Forbud om, hvad han senere skulde bringe. »Bjergtrolden« er i Evalds Stil med de korte Rytmer og musikalsk virkende Gentagelser, men ægte Øhlenschlägersk er den *Ro og Sikkerhed*, hvormed den unge Mand griber og bruger Thors Hammer. Og i *Guldhornene* er Øhlenschläger helt Øhlenschläger og ingen anden; i dette uforlignelige Digt naar han en Højde, han aldrig mere skulde naa.

For de tyske Romantikere var Germaniens graa Oldtid mindre tillokkende, hvorimod den brogede Middelalder var deres Yndlingsfelt. Det var da rimeligt, at Øhlenschläger ogsaa søgte derhen. Og i vore egne Folkeviser, som han fra Barndommen af var fortrolig med gennem Peder Syvs Visebog og Tjenestepigernes Sang i hans Hjem, fandt han Stof nok. Men det var kun det livfulde, fantastiske Stof, han tog, ikke Formen. Allerede for Romantikens Tid havde man gjort Strejftog ind i Eventyrets brogede Land. Om det saa var Rationalismens Fanebærer, Boghandler Nicolai i Berlin, havde han udgivet Eventyr (ved Musæus). Men hvorledes et saadant Stof efter den Tids Mening burde behandles, det faar vi et Begreb om ved følgende Recept, der fremkom i en tysk Bog faa Aar for Øhlenschlägers Digte.

»Naar en sand Digter vil bearbejde et saadant Stof, som Folkesangerne i en barbarisk Tidsalder har opfundet,

efter den skønne Kunsts Regler, der afsliber den raa, eller rettere den misforstaaede og forfalskede Naturs Kanter, saa maa han vel beholde Hovedstoffet, nemlig en eventyr-vidunderlig Kendsgerning; men ved sin Behandling, ved den halv alvorlige, halv lystige Tone, ved Overdrivelse af selve de fortalte Ting, ved smaa naive Vink osv. tillige vise, at han ikke holder den for andet end hvad den er, lidt urimeligt Sniksnak, en Leg af Fantasien, og at, naar han udsmykker den med sit Vid, er det kun for at gøre sine Læsere en kort Fornøjelse, for i en alvorlig-leende Tone at minde dem om mangan en nyttig Sandhed, men ikke for blot eet Öjeblik at overtale dem til at tro paa dens Sandhed. Thi det vilde i vor oplyste Tidsalder være en Fornærmelse mod den sunde Menneskeforstand, ja kunde endog stifte væsentlig Skade.«

Saaledes havde Baggesen behandlet f. Eks. Sagnet om Suttungsmjöden. Öhlenschläger gaar den stik modsatte Vej. Han forholder sig naivt troende til det som Barnet til Eventyret; han tager intet fra og lægger intet til; men ved sin Fantasis Tryllekraft giver han det en Anskuelighed saa levende, at man for et Öjeblik glemmer, at den prosaiske Verden omkring en er til. Og det er det, han vil. Hvorledes det har moret ham ved denne barnlig stærke Fantasi at tumle sine Tilhørere, viser han os selv i det andet *Naturtemperament*, Udmalingen af Jordskælvets Rædsel, der ender med det pludselige drengagtig-kaade: Hvi bliver I alle saa blege? *Valravnen, Ellehöjen, Rosmer Havmand, Fuglefænger* — alle har den samme Eventyrstemning, som man maa give sig hen til. Kun Valravnen har faaet et filosofisk Element med i »den lange Skæbnens Kæde« — og dog er ogsaa den spundet ud af et enkelt Udtryk, Öhlenschläger fandt i sin Kilde, Vedels Vise (»Hver skal nyde Skæbnen sin«). Af alle Digtene

af denne Art var det da ogsaa det eneste, der vandt den gamle Kritiks Bifald.

Disse Digte betegner for vor Litteratur en Fantasiens Emancipation af ikke ringere Værd end den Følelsens Emancipation, det forrige Tidsrum havde bragt; men den førte aldrig hos Øhl., som hos de tyske Romantikere, til en langvarig og usund Forherligelse af Middelalderen. I Digtene 1803 staar de i Grunden som det eneste Vidnesbyrd om Middelalderbeundringen; i St. Hansaften-Spil er der jo saa godt som ingen Middelalder, da baade Kirsten Pil og Anders Vedel hører hjemme i 16. Aarh. Og derefter vender Øhl. sig jo mere og mere til den nordiske Oldtid, hvor han hos Snorre, hos Saxo og i Sagaerne fandt langt klarere og fastere Skikkelser, end Middelalderens romantiske Halvmørke kunde give ham.

Paafaldende er det, at han til disse Digte ikke bruger Folkevisens egen Form. For denne havde han, skönt han af og til har benyttet den og da med stort Mesterskab, vist egentlig ikke meget tilovers; den har maaske været for let og ligetil for hans mægtigt frembrydende Formevne. I Stedet for den har han — og heri følger han tyske Forbilleder, især A. W. Schlegel — benyttet forskellige sydlandske, i den danske Litteratur dengang ukendte Former: Terzinen, Ottaven foruden andre friere Rhytmer, alle föjende sig paa den yndefuldeste Maade om Indholdet og alle behandlede genialt om ikke korrekt (saaledes er Rimslyngningen i *Ellehöjen* temmelig vilkaarlig). At Norden skal give Stof og Syden Form, fremsætter han senere som Theori; her har han øvet det i Praksis. Ogsaa til Lyriken har han benyttet fremmede (spanske) Former, saaledes til Marias förste Sang i St. Hansaften Spil (Canzone) og til de elskendes Sange ved Stævnemødet samt til Stykket: »Den vilde Støj nu

lyder ikke længer« — et Par smaa Kunstværker, som Øhl. selv var saa glad over, at han, straks da han havde fuldført dem, afskrev dem og sendte dem til sin Brud.

Den Bedrift, Øhlenschläger øvede, da han med eet Slag frigjorde vor Litteratur for de snævre klassiske og psevdoklassiske Baand, kan næppe vurderes højt nok. Hvor der før herskede den graa Fattigdom, blev der nu en straalende Rigdom, saa stor, at næppe nogen anden Litteratur overgaar den. Øhlenschlägers Evne til at lokke Sprogets skjulte Skönhed frem var, som vi her ser, ikke noget, han langsomt erhvervede sig, den brød frem pludselig og med en Kraft, som Steffens, det første Vidne til den, siger, næsten forfærdede ham. Aldrig havde det danske Sprog lydt med en saadan Tonerigdom som f. Ex. i de vidunderlige Indgangsstrofer til *Løveridderen* og *Valravnen*. Man kan ikke lade være at tænke paa Steffens's Skildring af Geniet som »Guddommens egen Straale, der glansfuld bryder frem af Mulmet«. —

Endnu er der en Række Digte, der har særlig Interesse for os ved mere direkte at vise Øhlenschlägers Stilling til de gamle og de ny Digtere.

Hvad der især greb ham hos Steffens, siger han, var den Ærbødighed, hvormed han talte om Digteren og hans Opgave. Der var vel heller ikke noget Omraade, hvor Steffens's Ord om sit Forhold til Øhlenschläger: »Jeg gav ham ham selv«, passer bedre; thi dybt i den unge Mands Hjerte slumrede en Følelse af, at det at være Digter var en langt større Livsopgave end alt andet, de gamle henviste ham til. *Til Apol* giver os vist et typisk Billede af de faderlige Raad, den unge »Mand med de skjulte Talenter« jævnlig har maattet høre paa (»Lær noget, du har Tid endnu, og Hoved mangler dig just ikke« osv.). Det var dette

Digt, der efter Øhlenschlägers Mening »ikke er uden Salt«, Steffens havde læst, för han traf Digteren selv, og det havde for hans Fantasi malet ham som en gammel Jeronimus med Haarpung — mærkeligt, at Steffens ikke havde forstaaet Ironien deri! Men ogsaa i denne Række Digte ser vi, at den gamle Surdej endnu ikke er udrenset. For ikke at tale om Oversættelsen efter Horats findes her ligefremme Studier efter de ældre Digtere som *Aarstiderne* og *Himmellysene* efter Baggesen, *Fødselsdagen*, hvor der prækes en af Tidens Yndlingsmaksimer, at det højeste, Digteren kan drive det til, er at *mangle Ord*, noget, som Øhlenschläger i St. Hansaften Spil gör sig lystig over. Han havde da ogsaa den Tort, at hans Kritiker fandt, det var et dejligt Stykke! Til Gengæld slaar han dygtig løs paa »*Rimeren*«, og i *Harpespilleren* klynker han lidt sentimentalt over, hvor sørgelig Digterens Lod er i vore Dage (»Ak, hvi forenes ej Dyd med Guld!«) og hvor ganske anderledes den var i det gamle Norden (*Digteren i Lejrelunden*). Alligevel er det ikke de nordiske eller skotske Barder, han, som i sin Prisafhandling af 1800, vil tage som Mønster. Det er *Evald*, hans Barndoms Kærlighed, hvem han, saa længe han levede, hang ved med en elskelig Taknemlighed (*Den frembrydende Vaar*), og saa de store, tyske Digtere. Først og fremmest Goethe, hvis »*Fischer*« og »*König in Thule*« han oversætter, og over hvis *Werther* han fantaserer i »*Oldingen ved Werthers Grav*«; ogsaa i St. Hansaften-Spil har han for en Del Goethe til Mønster. Ved Siden af ham kommer saa de tyske Romantikere, Tieck, hvis Satirer har paavirket St. Hansaften-Spil, og *Novalis*; Øhlenschläger elskede *Heinrich v. Ofterdingen*, hvorfra »*Bjergmandsliv*« er oversat. Naar Øhlenschläger endelig ved Digtet »*Rosen*« noterer, at det er »efter Steffens«, staar man lidt usikker, thi

Steffens har, saavidt vides, aldrig skrevet Poesi — mulig er det da et af de aandfulde Indfald, Steffens strøede om sig med rund Haand, der af hans poetiske Ven er bragt i bunden Form. Endelig findes i St. Hansaften-Spil oversat Schillers »Theklas Sang« (af »Wallenstein«). Dette er værd at lægge Mærke til. Thi ligesaa meget som de tyske Romantikere beundrede Goethe, ligesaa uvillige var de til at anerkende Schiller. At Øhlenschläger sætter et Digt af Schiller ind i selve den ny Skoles Programdigt, vil da sige, at han allerede her har Mod til at gaa sin egen Vej, hvor den skiller sig ud fra »Skolen«.

Og saa er vi endelig naaet til Samlingens Hovedstykke, det egentlige Programdigt: St. Hansaften-Spil.

Som nærmeste Forbillede for St. Hansaften-Spil plejer man at nævne Goethes Dukkespil »Markedet i Plundersweiler«, hvor det brogede Markedsliv er benyttet til en lystig Karikatur af Tiden. Men Øhlenschlägers Stykke giver mere. Den aarlige Dyrehavstur var hans Barndoms og Ungdoms herligste Glæde, men han nøjedes ikke med Larmen og Lystigheden paa Bakken; han gik ind under de brede Bøge, hvor han følte sig »hensat i Friggas Helligdom og anede hendes dybeste Hemmeligheder«. »At Spøg, Folkevrimmel og fremmede Gøglere blandte sig i denne store Natur, at Öjeblikkets Tant gjorde det eviguforgængelige et kort Besøg og forstærkede det alvorlige, høje, ved at stille det i Modsætning til det lystige, overgivne, ja endogsaa lave, — virkede stærkt paa Digterdrengens Fantasi. Men naar jeg havde leet over Mester Jakel og Harlekin, der aad Blaar, gik jeg ind i den dybe Skov og forvildede mig lidt paa egen Haand.«

Dyrehavslivet bliver for Øhlenschläger da Symbol baade paa det støjende men overfladiske Nutidsliv og

det herlige Fremtidsliv, som Ungdommen endnu kun ser som i en Dröm, i en dunkel Tale. Og hans Skær-sommerbillede, St. Hansaften-Spil, bærer saaledes et Janus-hoved. Paa den ene Side er det en kaad Spot med alt det gamle, paa den anden Side er det ikke blot et Program for det ny, men tillige den skönneste Virkeliggørelse deraf. Hvor mange Litteraturer kan gøre sig til af et saadant Værk?

Straks i Begyndelsen angiver de to Prologer disse to Retninger i Dramaet. Den gamle Mand — Øhlenschläger holder af, i Følelsen af den Ro og Sikkerhed, hvormed han øjeblikkelig fandt sit ny Stade, at udtale sine Meninger gennem en Oldings Mund — repræsenterer Stykkets positive Side, den ny Tid; fra Kæmpehøjens Top synger han i de fri Rytmer, som Klopstock og Goethe havde lært Øhlenschläger Velklangen af, en Hymne til Livet og Skönheden — mod Slutningen slaar han ganske vist over i regelmæssige Vers, og Naturen bliver ligesom paavirket deraf og klæder sig i klassisk Klædebon som »Flora«.

Saa kommer den gamle Tid, repræsenteret af den brogede Harlekin, der prædiker alle Tidens Yndlingsideer: Nyttighedssværmeriet, Had til »Barbariet«, Sansen for Samfundsreformer, der nu er snævret ind til at klage til Politiet, og dens æstetiske Principer: ingen Sammenblanding af Digtarterne, Advarsel mod de slette Mønstre som den uoplyste Shakespeare o. desl.

Saa tager det egentlige Stykke fat: et ungt, elskende Par kæmper, omgivet af Spidsborgere, for sin Kærlighed. Modsætningen mellem de romantiske Aander og Spidsborgerne var et yndet Thema for de tyske Romantikere, der da pisker Filistrene med Satirens skarpeste Svøber; Øhlenschläger ser anderledes godmodig paa den jævne Borgermand, der for ham vel er gammeldags men naiv-trohjertig og god. De

to unge er kun skildrede gennem deres Elskov; vi møder her for første Gang i vor Litteratur den Forherligelse af Elskovsfølelsen, som bliver et af de mest karakteristiske Træk i det 19. Aarhundredes Romantik. I det foregaaende Aarhundrede havde endog Evald været altfor ortodoks-luthersk til ikke at hylde Ægteskabet (»det Baand, som Dyd og Klogskab spandt«) paa Elskovens Bekostning, men Øhlenschläger tager Skridtet fuldt ud: Elskoven er for ham Guddommen selv, Helligaanden, Duen, der daler ned fra Himlen. Naar, som det synes, Datiden ikke tog Forargelse af dette, laa det mindre i, at man var enig med Digteren i hans Forgudelse af Elskoven, end deri, at Helligaanden for Tidens officielle Kristendom hørte til det »mystiske«, som man helst vilde tie ihjel; i den autoriserede Evangelisk-kristelige Psalmebog af 1798 findes som bekendt ingen Psalmer til den Helligaand.

Gennem det friske Digt, »de kørende«, hvor alt er Flugt og Fart, saa vi kun faar et flygtigt Indtryk af Landskabsbilledet, naas saa Dyrehaven, hvor det sammenblandede Chor af alt lyder fra Dyrehavsbakken og markskrigende forkynnder dens Herligheder. Der er Menageri, Trolderi, Glasspinderi, Linedans, Pantominer, mekaniske Kunstværker, Vokskabinet og Butiker for alt muligt og lidt mere! I Begyndelsen kan vi i det øredøvende Spetakel ikke skelne det ene fra det andet, men snart er vi selv midt i Vrimlen, og da hører vi et Par Ord her, en Stump af en Samtale der, ser hist en Bekendt, og midt i Trængslen mødes de to unge elskende, Ludvig og Marie, og det lille Dramas Traad er atter knyttet. Med stort Mesterskab, har Digteren gengivet Indtrykket af en larmende Menne-skevrimmel, som man først hører udenfra og kort efter selv er midt i; men helt original er han ikke. Det

er atter Goethe, der i *Spaziergang vor dem Thore i Faust* har afgivet Forbilledet.

I *Danseren paa Voltigerlinien* møder vi nu det første direkte Angreb. Det er her Tiden i sin Helhed, den flade Nyttighedsbegejstring, det gaar ud over. Roman-tiken møder med en Omvurdering af alle Værdier, der var nærved at tage Vejret fra dens Samtid. »En Luftspringer, der vil indbilde sig at gavne ligesaa meget som den virksomme Statens Borger!« udbryder Kritikeren Pavels forarget. I fire smaa raske Repliker skildrer Digteren os Tidens Modtagelse af det ny: Bureaukraten forarges over den impertinente Knægt, Officeren griber straks til sit Universalmiddel, Stokken, mens Borgeren knapper til for Lommen, det, véd han, er dog det virksomste Middel mod den Slags Samfundsomstyrtere; det vilde have set galt ud for det ny, om ikke der blandt Publikum ogsaa var unge Mennesker, der satte sit Haab til, at det ny dog var saa højt, at ikke alt Folket kunde naa det. Hvor godt Øhlenschläger ramte, ses bedst deraf, at hans Kritiker, Pavels, der selv var Embedsmand, ganske naivt erklærede, at han var ganske af Cancelliraadens Mening.

Efter den hvasse Satire følger en lille Idyl, Folkene, der bag Teltet laver deres hyggelige Maaltid til, og saa kommer Jødedrengens Sang. Hvor godmodigt Øhlenschlägers Greb i Tingene var, ses bedst af, at dette Digt i lang Tid var et yndet rørende Stykke i Versebøgerne, og Slægtled efter Slægtled har udgydt Taarer over den lille Drengs sørgelige Skæbne, hvad nok aldrig har været Øhlenschlägers Hensigt.

Efter at have kastet et flygtigt Blik paa forskellige Kunstnere standser Digteren foran Marionetspillerens Bod (er det en tysk romantisk Paavirkning, at Holbergs danske »Dukkegøgler« er bleven til den tyske

Marionetspiller?), og vi faar det andet store Angreb, der er rettet mod Tidens Drama.

Det forrige Slægtled havde været Vidne til Wessels lystige Gennemhegling af to af Tidens dramatiske Yndlingsdigtarter, den franske Tragedie og den italienske Opera; en tredje, det borgerlige Drama — en Digtart, som det attende Aarhundrede havde opfundet og i høj Grad lagt Elsk paa — kommer for Tur her i St. Hans-aften-Spil.

Det er Mester Jakels Skueplads og Figurer, vi ser, men det er Kotzebue (og Iffland) paa den danske Nationalscene, han vil ramme, og Kotzebues vandede Aandrigheder i ABC-Stil og hans Heltinder, der er rede til at kaste sig om Halsen paa den første Mand, de møder, er ret godt taget paa Kornet. Alligevel er det dog nok en anden, der taler gennem Øhlenschlægers Mund. Kotzebue var netop da de tyske Romantikeres Prügelknabe, og A. W. Schlegel havde særlig slaaet sig til Ridder paa hans Drama »Graf Benjowsky oder die Verschwörung auf Kamschatka«. Det maa være, fordi Øhl. har ønsket udtrykkelig at markere sin Stilling som Schlegelernes Kampfælle, at han just har valgt dette Stykke til Skive; det har aldrig været opført her. Til det sigter Omtalen af Kamschatka som »en sand Idyl« og flere Hentydninger. Men Øhlenschlæger benytter Lejligheden til at snærte adskillige af sine egne Landsmænd. Den kamschadalske Idyl minder ham om et Par Idyller af Fr. Høegh-Guldberg, »Jubelaarsmorgen« og »Aarhundredets anden Nyaarsmorgen«, der unægtelig var »fulde af Vand og Is«. Dernæst faar Thaarups dramatiske Idyller adskillige Rap. Værtindens forlorne: »O, hvis jeg nu stod for en stor Forsamling . . .« svarer til Slutningssangen af Høstgildet: O, hvis jeg nu for Fredrik stod, til ham jeg frejdigt skulde sige osv. Da

Stykket var skrevet til Kronprins Fredriks Bryllup, sad han selvfølgelig i Kongelogen og hørte paa de *frejdige* Ord. I en bekendt Sang i *Peters Bryllup* forekommer det Udtryk: »Den, som sin Fryd med Ord kan male, hans Sjæl er arm paa Fryd«. Øhl. har anvendt det og har saa villet give det en lille munter Tilføjelse, formodentlig: »eller rig paa Tale«, men en skælmssk Nisse har sørget for, at der i alle Udgaver af St. Hansaften-Spil staar det meningsløse »eller ogsaa paa Tale«. Skildringen af Værtindens Mand som »altid i Fred til Krig parat« stammer ogsaa fra *Peters Bryllup*, hvor det hedder: »Være i Fred til Krig parat, det bör den danske Landsoldat«. — »Den højere Begejstrings Himmelev henrinder uden Sprudlen i sig selv« er et Udtryk af Baggesen, hvortil Øhl. blot har føjet »meget betænksomt«! I øvrigt slap Øhl. ikke for at høre af sin Kritiker, at han jo i *Fødselsdagen* selv havde erklæret Tavsheden for Begejstringens højeste Ytringsform.

Efter Stykkets Slutning kan Marionetspilleren rolig pege paa, at Stykket er gjort efter de bedste Regler og fuldt ud opfylder Kravet til et ægte Digterværk »at gavne og fornøje«, og hans Publikum er ganske enig med ham i, at Stykket er to Skilling værd — men ikke mere.

Hvad det er for en Forløber for vor Tids Automobil, vi nu møder, har man ikke kunnet oplyse, men Problemet: en Vogn, der kan køre uden Heste, har allerede langt tilbage været forsøgt løst, og en af disse Løsninger har altsaa ogsaa været at se paa Dyrehavsbakken. —

Men nu fører Digteren os ned til »den hellige Kilde«, der saa ofte havde sat hans Fantasi i Bevægelse. Det gør den ogsaa nu; den ægte katolske Le-

gende, som Kildemanden synger, er helt Øhlenschlægers egen Digtning; han kendte rimeligvis ikke andet til Kildens Oprindelse, end hvad Indskriften siger:

Det Kilde Veeld som her sit udløb haver taget,
Er af Kirstine Piil först fundet og opdaget. Ao. 1583.

og hvem den Kirsten Pil var, vides den Dag i Dag ikke.

Mens det synes sikkert, at Kildesangen helt tilhører Øhlenschlæger, saa er det et Spørgsmaal, hvem Jødesangernes tyske Vise maa tilskrives. Æmnet er fra Boccaccios »Decameron«, men er det Øhlenschlæger selv, der har sat den paa Vers? Det tyske er daarligt nok til det; men da han selv nævner sin Sang til Steffens og hans Trolovede fra 1803 som sit første tyske Digt, er dette vel ikke af ham. Skulde det muligvis være en af den gamle Øhlenschlægers Viser?

Nu har Digteren imidlertid haft nok af uskyldig Munterhed; han griber atter sin Pisk, og denne Gang kommer Læredigtet for Tur. Det var en Digtart, der ret passede for Tiden, og der var da heller ingen Ende paa Læredigte. Lige fra *Skabningens Ypperlighed i Henseende til de skabte Tings Orden og Sammenhæng* til den moralske Spindevis, som Fru Lisette synger, og som sandsynligvis har handlet om *Skrive- og Regnekunstens Nytte*, fra *Skibsfartens Oprindelse og Virkninger* til den bedste Maade at lave Æblemost paa. Naar nu en ung Digter tilmed er saa lykkelig at bære et Navn, der minder om den store Læredigter Pope, kan han da gøre noget bedre end at træde i hans Fodspor og skrive det ene Bind Læredigte efter det andet? Efter en *beskeden* Fortale, der ikke i mindste Maade overdriver Parodien — den minder baade om Baggesen og om Fr. Höegh-Guldberg, i Fortalen til den sidstes Digte hedder det: »Jeg er mig bevidst at have anvendt den strængeste Flid i at bruge Filen« —

synger han saa *Hymnen til Middelmaadighed*. Det er den hvasseste Satire i hele St. Hansaften-Spil, men den er fortjent. Man kan gribe paa Maa og Faa i Datidens Litteratur og finde Ting, der ikke er bedre. Naar f. Eks. Biskop Hjort havde skrevet et Digt om Køkkenhavedyrkningen, bliver han for denne Bedrift hyldet af en anden Digter med disse Ord:

Den Mand fortjener Digternavn,
som med Forstand sit Vid regerer,
som skønner Almues sande Gavn
og Lyst til Borgerdyd formerer;
thi Gud velsigner saadan Sang,
men aldrig tomme Bjelders Klang.
Du Sanger derfor tænke maa,
vel ogsaa føle — men til Maade!
Du maa Fornuftens Brug forstaa,
at ej din Fantasi skal raade . . .

osv.

og Forfatteren er ingen anden end — Baggesen. Poppes Ode vakte selvfølgelig megen Harme. »Det er ingen Sag at gøre alting latterlig«, skrev Pavels fornærmeth. — Naar ogsaa den velvillige Kritiker her faar en lille Snert, kan man ikke værge sig for den Tanke, at selv Rahbek maa holde for, og ved Harlekins Udregning af, at Oden nok har indeholdt for rigelig en Rigsort (3: 50 Øre) Forbedring, minder det lidt om Pram, der var bidt af en gal Statistiker og bl. a. havde regnet ud, hvor mange Timers Fornøjelse Holbergs Komedier indeholdt.

Som sædvanlig naar Digteren har været rigtig skarp, søger han efter blidere Indtryk; vi ser Pigerne plukke St. Hansurter med Tankerne henvendt paa Elskov og Død, og vi hører den gamle blinde Mands rørende Sang.

Imidlertid lyder fra et af Teltene en helt anden Sang, en Drikkeviser — hvor skulde det være muligt at

være i et dansk Lag og ikke høre dens Toner? I Drikkevisen havde Tiden jo virkelig ud af de klassiske Mønstre skabt noget nyt og ejendommeligt, af hele Tidens Digtning det, som har bevaret mest Friskhed for os. Men en Drikkevise som den, de unge Mænd synger her paa Dyrehavsbakken, havde næppe lydt ved noget dansk Drikkebord.

Var der i Slutningen af det attende Aarhundrede noget Spørgsmaal, som satte de unges Hjerter i Bevægelse, saa var det dette: Hvorfor er Poesien forsvunden af Verden? Overalt i den gotisk-germanske Verden hører vi dem drøfte det — som ved Ørsteds Doktor-gilde — og den unge Tyranbekæmper Schiller havde givet sit Svar i *Die Götter Griechenlands*: Det er Jehovas Skyld, det er Kristendommens Skyld. Derfor ned med alt, hvad der ikke er græsk!

Schillers Svar var ikke sandt; har Kristendommen og Poesien end til sine Tider bekæmpet hinanden, har de visselig til andre Tider arbejdet Haand i Haand. Schillers unge Landsmænd havde da heller ikke fulgt ham og Goethe paa deres Pilgrimsgang til Grækenlands Helligdomme, tværtimod havde flere af dem med næsten katolsk Andagt vendt sig til Middelalderens naive Tro og Overtro. — Øhlenschläger lader de unge danske Mænd i Teltet give et andet Svar: Det er den højt priste Oplysning, der har gjort Poesiens Have til en Ørken; men han viser tillige, at der dog er Trøst at faa i Vinrankens Skygge. For saa vidt Svaret gælder »Oplysningen« i Øhlenschlägers egen Samtid, rammer det godt nok, og hvad Trøsten angaar, saa var alle, baade gamle og unge, kun altfor villige til at drikke af dens Bæger. Det trøstede dem baade for Tidens Pinagtighed og for deres egen Uformuenhed. Tænk paa hvad der fortælles i Pavels's Dagbøger om Sammenkomsten i Hørsholm paa Gustav IV.s Tron-

bestigelsesdag, da Pavels og Rahbek mødtes med den landflygtige Malte Brun og Kongemorderen Grev Horn. »Brun tog sin Stambog frem, i hvilken der fandtes en Tegning, hvor Krone, Scepter og alle Despotismens Symboler vare dyngede sammen paa et Baal for at betegne den forestaaende Guldalder, da alt dette skulde afskaffes og Friheden og Fornuften enevældigen regere. Rahbek lagde Bogen med dette Blad opslaaet paa Bordet, og med den Højtidelighed, han saa ganske havde i sin Magt, greb han sit Glas, stødte an mod vore og sagde med Øjnene hæftede paa Bladet, kun det ene Ord: Skaal!« — Hvad der derefter skete? Intet. De fire Mænd drak, og dermed var det Oprør færdigt.

Nu har Digteren saa længe slaaet løs paa den gamle Tid, at det er paa Tide for ham at svare paa det Spørgsmaal: hvad vil du da sætte i Stedet? Da kommer den gamle Mand med sin Perspektivkasse og lader os kaste et Blik ud i den Fremtid, Digterynglingen drømte om.

Hvad vil saa den ny Litteratur?

Den vil vende sig fra sin travle, filistrøse Samtid til den skønne, poetiske *Fortid*. Den vil fordybe sig i Riddertiden, de blide og varme Følelsers Tid, og i Oldtiden, de stærke Lidenskabers og de store Heltebedrifter Tid (1ste og 2det Billede). Og som den vil bringe en *historisk Poesi*, vil den ogsaa bringe en *poetisk Historieskrivning*. Ikke Undersøgelser om de gamle Grækernes Sko og Tøfler, ikke Kritikens smaalige Fnugpilleri, men et Helhedssyn paa Menneskelivets Udvikling (4de Billede).

Og dernæst vil den gaa til *Naturen*. Mark og Skov, som vi ser dem om os, i Sollys — men dog helst i Maaneskin, de dulgte Strenges i Menneskebrystet, som Naturen bringer til at vibrere, de underlige Anel-

ser, den vækker, det er den ny Tids Æmner. Og end mere: Digteren vil stige ned i Jordens Indre, lægge Øret til sin Moder Jordens Hjerter og lytte til hvad der bevæger det (5. og 3. Billede).

»Alle stirre henrykte paa Billederne«, siger Digteren. Og nu, hundrede Aar efter, ser vi paa dem med en Betagethed, der er af en anden Art, men ikke mindre end de første Tilskuers. Thi vi ser, hvad de ikke saa: hvor forunderligt den unge Poesis Løfter er gaaet i Opfyldelse. Det varede jo ikke længe, før Øhlenschläger i sine nordiske Tragedier manede Oldtidens Heltebedrifter lyslevende frem, før Ingemann i sine Romaner gjorde Riddertidens Skikkelser levende for det store Folk. Og Historieskrivningen? Om det fjerde Billede passer bedst paa Saxo eller paa den, hvem det først skal have afbildet, Anders Sørensen Vedel, kan der strides om, men ingen kan tage fejl af, at det maler os Grundtvig, som han sad syslende med Oldtidsskrønikernes Gengivelse og stirrende paa »Tidernes Sammenhæng og Kristus i deres Midte«. Og nu Naturdigtningen — Staffeldt, Blicher, Chr. Winther og den hele Række af Mænd, der aabnede vore Øjne for, at vi havde et Fædreland, der var skønt! Hvem vil klage over, at det mere blev Solen end Maanen, der bestraaledet det danske Landskab? Øhlenschläger vistnok sidst af alle. — Det Billede, der mindst er blevet Virkelighed, er Bjergmandsbilledet, de gaadefulde Naturkræfters Poesi. Staffeldt, Hauch, stort flere er der vel ikke, der forsøgte at forene Naturvidenskab og Poesi. Men mon det egentlig var noget Tab?

Selv Datidens Kritik var greben af Perspektivbilledernes Skønhed og fandt blot, at Gyngesangen faldt lidt flov efter dem. Den er dog ret fin og graciøs. —

Men nu trænger Skovgæsterne til mere solide Nydelser, og Mådkurven pakkes ud.

Idyllen, som nu følger, skal jo ogsaa være en Parodi. Der vrimlede Idyller frem dengang. De vilde Liden-skabsstorme, der rasede paa Verdenshistoriens Skueplads, gav *Idyllen* den bevægede Baggrund, som den behøver for ikke at blive sødladen. Her i Danmark, hvor Livet selv var en Idyl, kunde den digtede Idyl let blive lidt kvalmende. Vil man have en Prøve paa dansk Idyldigtning, kan man f. Eks. tage den lille Julebog »Siofna«, som udkom Aaret før St. Hansaften-Spil, og slaa op paa »Juleaftenen, en Idyl«. Det er Mørknings-timen i en Præstegaard, hvor Moderen har travlt:

Der skal stødes Kanel til Julegrøden, og Gaasen
er endnu ikke stegt nok, Æbler og Nødder skal Morten
hente paa Loftskammeret.

Hun beder sin Datter og hendes Bejler i Vente-tiden syngte Schillers Hymne til Glæden; og de unge

sang det herlige Kvad og følte sig nærmere Himlen.
Og da de rørte tav, stod alting færdig paa Bordet.

Denne Blanding af Rörelse og Risengrød virker langt mere parodisk end de københavnske Smaaborgeres Sommermaaltid under Egen, men Forfatteren er dog ingen anden end — Adam Øhlenschläger. Det er saaledes nærmest sin egen Poesi, Digteren slaar sig til Ridder paa. Og *Idyllen* i St. Hansaften-Spil betegner et stort Fremskridt i hans Kunst, ikke blot i den skælmske Humor, hvormed Æmnet er behandlet, men i Versbygningen; lige saa tarvelige som Hexametrene er i *Siofna*, lige saa klangfulde er de her.

Men nu begynder Mørket at falde paa, Folk siger hinanden Farvel, Bommen lukkes, og Lyset slukkes.

Dagens Larm er ophørt, og i Modsætning til det uharmoniske »Kor af alt«, hvormed den begyndte, lyder

nu det ejendommelig klingende lille Stykke, hvor Bladesus, Fuglekvidder og Bølgebrus danner et Kor af en hel anden Art, og hvor »Rimene, ligesom for at betegne Tusmørket, forvilder sig ind i Midten af Linierne.«

Og nu kommer de elskendes Tid. I Dagens Løb har de maattet nøjes med at mødes nu og da med et Blik og et Haandtryk, nu er de ene med den, der forstaar dem — den store, stille Natur. Den er Vidne til deres Favntag, fra den lyder til Elskovens Pris en tusindstemmig Hymne, over hvilken det gamle Egetræs dybe Stemme lyder, mens St. Hansormen gnistrer ved dens Fod, og Døden glider forbi som det Suk, der kan gaa igennem Sjælen, naar Følelsen af Lykke er paa sit højeste.

Havde vi nu været paa tysk Grund, da var sikkert hele Heksesabathen med sine kaade Löjer og sin groteske Uhygge rykket frem, men i denne danske St. Hans Nat kommer kun »Ellepigen fra Folkevisen« og mødes med St. Kirsten.

Men hvad er dette? Pludselig er det hele en Theaterdekoration: et Alter med et Par brændende Hjerter, og en Genius med Glorie om Hovedet, der træder frem og fører de elskende i en Gondol ud til en Ø, hvor en Eremit i en Tankehytte er beredt til at vie dem, og hvor Ludvig utvivlsomt skal leve som »Urtegaardsmand« — Idealet af et Levebrød efter det 18. Aarhundredes Mening.

Heldigvis forsvinder dette Glimt af det gamle Aarhundrede og den gamle Adam lige saa hurtigt, som det kom. Vi er atter i Dyrehaven, lytter efter Jægerens Valdhornstoner, til de forstummer — saa efter Fuglenes Kvidder i Buskene, men ogsaa de tier — et enkelt Kvivit endnu, og alt er Tavshed og Fred. —

Ja, Fred, det er det Indtryk, som denne Digtning efterlader, skønt Krigsbasunen har lydt i den, lydt med

en saadan Kraft, at Jerikos Mure faldt med det samme, det gamle blev paa eet Øjeblik forbigangent, og alt blev nyt. —

Der er her væsentlig kun fremdraget det polemiske Element i St. Hansaften-Spil men Stykket har altsaa tillige et rent poetisk. Det samme har de Tieckske Satirer, Prinz Zerbino o.s.v., og Øhlenschläger har, skønt han ikke nævner det, været paavirket af disse. Men i begge Retninger skiller han sig ud fra Tieck. Hos Tieck er Satiren over den gamle Skole og Filisteriet ganske anderledes indgroet; som han i hele sit Liv egentlig aldrig blev færdig med den, saaledes er den i hans Ungdomsskrifter ofte hvas og bitter. Hos Øhlenschläger laa den mere paa Overfladen; efter St. Hansaften-Spil og det lille Føjedigt mod Pavels, der fulgte efter, tager han Afsked med den, og allerede nu er den ofte saa godmodig, at man har ondt ved at finde Snerten i den. Han foretrækker at bekrige det gamle paa en anden Maade. »Jeg har sat mig for herefter aldrig at polemisere negativt«, skriver han ikke længe efter. »Jeg vil ikke sige: *I skriver skidt*, men jeg vil *skrive godt* og deraf lade dem selv drage Conclusioner af mine Præmisser«. Derfor er der ingen Theoretiseringen i St. Hansaften-Spil, ingen Doktriner; kun Perspektivbillederne er en Slags Program, og hvilken fin og yndig Poesi er det ikke?

Men saa Naturlyriken i St. Hansaften-Spil. Ja, hvad kan der siges om den? At den er uendelig meget skønnere end Tiecks, er kun lidt sagt. Skulde det være nødvendigt at komme med lyriske Udgydelser over den? Kan man ikke have Lov til med den unge Mand i »Fødselsdagen« at tie og »takke Gud, fordi man er saa stum«. Ingen, der læser St. Hansaften-

Spil, er i Tvivl om, at det giver et Billede af dansk Naturs og danske Menneskers Sommerliv, hvis Ynde og Ægthed er uforlignelig, og hvis Kunst er saa stor at dets Farver ikke er blegnede i hundrede Aar.

Paa Titelbladet har Øhlenschläger sat et Motto, der lover, at den lille Bog skal bringe Frugten af det, han har *lidt og levet*. Vidnesbyrd om Liv og Lidelser vil man dog forgæves søge i Digtene, af den simple Grund, at Øhl. hverken havde levet eller lidt synderligt, da han skrev dem, skönt han vel som andre Tyveaaringer troede, at han havde gennemlevet uendelig meget. Hans største Oplevelse var Mødet med Steffens, og det *blev* hans Livs store Begivenhed. Han blev aldrig en Goethe, aldrig engang en Evald.

Men var hans personlige Liv ikke rigt, fik han dog Lykke til at øve en af de største Bedrifter i dansk Aandsliv; han *brød Vej* til et Skönhedsrige, ingen havde drömt om. Og af dette hans Banebryderarbejde giver Digtene af 1803 os et levende Billede, af dets Famlen og Fejlgreb, dets dristige Stræben og dets lykkelige Fund. »*Hvad han fejled, hvad han stræbte*« — det passer. Han kunde have føjet til: hvad han *naaede*. Øhlenschläger har aldrig været længere nede, men han har heller aldrig naaet højere end her.

Det har sin Interesse at se, hvorledes den mærkelige lille Bog blev modtaget af Samtiden. »Øhlenschlägers første Digte ænsedes af faa og yndedes af færre,« siger Grundtvig, og det er ikke mange Udtalelser om den, vi har. Som Prøve meddeles her den første Anmeldelse, der fremkom i de to første Nr. af »Dagen«, Jan. 1803. Forfatteren kendes ikke.

»En synderlig blandet Følelse opstod hos Recensenten ved at læse disse Digte. Ligesaa meget som »han glædede sig over det Gode, der findes i dem, »ligesaa misfornøjet blev han over det slette, der staaer »ved Siden af det og vansirer det.

»Samlingen begynder med Romanzer, hvoraf der »findes 18. Nogle af dem ere virkelig skjønne, f. Ex. »*Skattegraveren* og *Sivald* og *Thora*. Men naar Hr. Öhlenslæger i *Ellehöjen* fortæller os, hvorlunde han om »Natten paa en Bakke mödte en smuk Pige, der »stænkede Vand paa ham og truede at udsuge hans »Hjerteblood varmt, hvis han ikke fulgte med hende, og »naar han af den hele Affaire faaer denne Moral ud: »»Vogt unge Kjempe dig for slige Höje, den lumske »Död der Blomsterne beklæder, og Trollden suger Blodet »af dit Öje«; naar han i *Rosmer Haymand* skildrer os »en Kæmpe med et Öje i Panden, der löder af Blod »og et Sind saa bistert, at han steger Folk paa Teen, »naar han i *Fuglefænger* fremstiller os en Elsker, der »for at fange en Fugl til sin Pige, i Mangel af anden »Lokkemad, af sit eget Bryst hugger Kjöd, som Fuglen »da (en synderlig Fugl at forære bort til en Pige) »hopper glad imöde og nipper og bider i; naar han i »*Bjergtrollden* beskriver os, hvorlunde Elleqvinder uden »Been i Ryg væve en Brudekjole af Mennesketarme, »da fristes man til at ønske Forfatteren menneskeligere »Phantasie.

»I den følgende Afdeling, betitlet: *Blandinger* findes

»adskillige gode Stykker, f. Ex. *den frembrydende Vaar*,
 »*Wilhelm blandt Blomsterne* og fleer; men ogsaa her er
 »Forfatteren sig selv troe ved at fremkomme med fra-
 »stödende Underligheder. I Romanzerne bragte han os
 »i Bekjendtskab med cannibalske Trolde; i Blandin-
 »gerne fortæller han os Side 139, hvorledes den store
 »Dommer, naar han i den sidste Time *knuser* sit eget
 »Værk, *ælder Jorden med sin Arm saa stærk*. I Roman-
 »zerne truede en smuk Pige ham med at suge hans
 »Hjerteblod ud; i Blandingerne S. 159 föler han sig
 »ret henrykt af Glæde ved at drömme sig forvandlet
 »til en Bænk, hvorpaa hans unge Pige sidder. Dog
 »flere Synderligheder forbyder Rummet mig at anføre.

»Bogen slutter med *Sanct Hansaftenspil*, et Stykke,
 »der er en Efterligning af Göthe og Tieck. Ideen
 »har Forfatteren laant af Göthes: *das Jahrmarkt-Fest*
 »zu Plundersweilern, men naar han lader en Eeg og
 »en Sanct Hansorm holde pathetiske Taler, naar han
 »lader en Poppe recitere en lang, kjedsommelig Ode,
 »naar han lader Döden i en Vise, der har et meget
 »muntert Versfald, synge om ranglende Dands og dang-
 »lende Dands, om ringlende Been og dinglede Been,
 »da viser han sig heri som en troe Efterligner af hiin
 »Tieck, som han selv anpriser S. 249, men hvis Ussel-
 »hed Merkel tilstrekkelig har lagt for Dagen i sine
 »krittiske Breve, der udkommer i Berlin, til stor For-
 »nøjelse for de tydske Kraftgenier. Uagtet slige Synder-
 »ligheder indeholder dette Stykke dog meget godt,
 »mangt et vittigt Indfald, skjønne Naturmalerier, Steder
 »af Ild og Kraft og Fölelse. Ogsaa veed Forfatteren
 »ved Scenernes og Tonens Afvexling at underholde
 »Læseren. Kun Skade, at han ogsaa söger at gjøre
 »Opsigt ved Angreb paa vore agtede Digtere. Saa-
 »ledes gör han sig f. Ex. S. 247 lystig over fölgende
 »Linier af Thaarup:

»Der, som med Ord sin Fryd kan male,
 »Hans Sjæl er arm paa Fryd.

»Dette er ikke det sande Genies Gang. Det hæver
 »sig over andre ikke ved Forsøg paa at nedsætte dem,
 »men ved sin egen straalende Flugt op til Udødelig-
 »heds Tempel.

»Her slutter Resensenten med det Önske og Haab,
 »at han vil uddanne sit sande poetiske Talent ved at
 »studere gode Mönstre, ved flittigere at bruge Filen,
 »förend han udgiver, ved at raadføre sig med Mænd,
 »hvis dannede og sikre Smag kunde vejlede *hans*,
 »f. Ex. med en *Sander* eller en *Rahbek* og ved for
 »alting at huske hiin gyldne Regel af Storm i en af
 »hans Fabler, at det er ikke ved at skrive meget, men
 »ved at skrive godt, at man bliver udødelig.«

Rahbek har ikke anmeldt Digtene; om Sander ved
 vi, at han gik omkring og skumlede over, at der alle-
 rede i förste Linie af *Guldhornene* fandtes to grove
 Sprogfejl: »De higer og søger« — Verbet burde jo
 staa i Pluralis!

Som Modstykke hertil kan anføres, hvad en ung
 Dame, Papirmøller Chr. Drewsens Hustru, skrev i sin
 Dagbog om Digtene:

»Meget, saare meget Geni! Mange Skødesløsheder;
 »men dette er jo Geniets Præg, siger man. — Sikkert
 »ville disse Poesier gøre Epoke! de ere i en ganske ny
 »Manér. — Foruden mange Stykker af Sct. Hansaften
 »Spillet regner jeg blandt mine Favoriter: Oldingen ved
 »Werthers Grav, Skattegraveren, Rosmer Havmand og
 »flere.« (»Vor Ungdom«. 1896. S. 588).

Om »Digte« kan i øvrigt henvises til: *V. Andersen*: Guldhornene; *Kr. Arentzen*: Baggesen og Oehlenschläger II; *Olaf Hansen*: Oehlenschlägers Digte 1803, hundrede Aar efter; *C. Hauch*: Afhandlinger og æsthetiske Betragtninger, 3. Række; *P. L. Møller*: Adam Oehlenschläger, et Erindringsblad; *Cl. Petersen*: Om Forholdet mellem det gamle og det nye ved Øhlenschlägers Fremtræden; *L. Schrøder*: Adam Oehlenschläger og den romantiske Skole. Om Sceneri og Enkeltheder i St. Hans-aften-Spil findes der en særdeles fyldig Redegørelse i *E. Gigas*: Litteratur og Historie, I. Da der endvidere i Liebenbergs Folkeudgave findes let tilgængelige Oplysninger om St. H. A. Spil, er ingen saadanne medtaget her. Til Oplysning om de mindre Digte tjener følgende:

- S. 3. Bjergtrolden. Emnet er helt Øhl.s egen Opfindelse. S. 7. »I Guld vil jeg fatte din Haralds Pande« osv. Af et misforstaaet Udtryk i Krákumál havde man faaet den Opfattelse, at Nordboerne drak af udhulede Hjerne-skaller, selvfølgelig maatte det være Fjendernes.
- S. 16. Hakon Jarls Død. Emnet er hentet fra Snorres Heimskringla, som hørte til Øhl.s Ungdomslæsning. Øhl. lader her Hakon ofre sin Søn til Kristus for at han ikke skal ødelægge Aserne; i Tragedien ofrer Hakon Sønneren til Odin for at vinde Sejr over Olaf Trygvesøn; hos Snorre er det i Kampen mod Jomsvikingerne i Hjörungvaag, at Hakon ofrer sin Søn.
- S. 33. Løveridderen. Emnet er Visen om Kong Didrik og Løven, som Øhl. kendte fra P. Syv. (Sv. Grundtvig Danmarks gl. Folkeviser I, S. 129). Hvem den Kong Sigfred er, hvis Sværd Adelring Didrik finder (S. 36), vides ikke; Navnene svarer temmelig nøje til Sigurd Fofnersbanes og hans Sværds Navn i vore Folkeviser, men nordiske Sagn lader ham som bekendt ikke dø i en Dragekamp.
- S. 43. Fuglefængereren er Visen om Jomfruen i Fugleham (Danm. gl. Folkeviser, Nr. 56. E.)

- S. 48. Fiskeren er Goethes *Der Fischer*.
- S. 50. Kongen i Lejre er Goethes »*Es war ein König in Thule*«, som synges af Gretchen i »Faust«. Lejre er altsaa Øhl.s Stedfæstelse af Thule.
- S. 56. Ellehöjen er Visen om Elvehøj (Danm. gl. Folkeviser Nr. 46).
- S. 69. Fridleif og Helga er formodenlig Visen om Hertug Frydenborg og Adeluds (D. gl. F. 305); men Øhl. har da strøget det Træk, at Jomfruen faar den dræbte Ridders Hjerter at spise. Det er det eneste Folkeviseseemne, der er behandlet i Folkeviserens; Navnene Fridleif og Helga forekommer dog aldrig i Folkeviserne, de hører hjemme i den oldnord. Litteratur. Digtet er et af Forfatterens mislykkede Börn, som har været Genstand for Omarbejdelser, der kun har gjort det værre og værre.
- S. 75. Guldhornene. Af de to Guldhorn fandtes det første 1639 af Kniplepigen *Kirstine Svendsdatter*, det andet 1734 af Bonden *Jerk Laursen*, altsaa paa det nærmeste med 100 Aars Mellemrum. Natten mellem 4. og 5. Maj 1802 blev de stjålet af Guldsmid Heidenreich; da Øhl. skrev sit Digt, vidste man endnu ikke, hvad der var blevet af dem.
- S. 88. Valravnen er Visen om Germand Gladensvend (Danm. gl. Folkeviser II, Nr. 33).
- S. 115. Rosmer Havmand er Visen om *Rosmer* (D. gl. F. Nr. 41).
- S. 148. Den Tillidsfulde er en meget fri Omdigtning af Horats's berømte Ode *Integer vitæ* (I, 22). Navnet *Fior-dimona* er ikke latinsk men italiensk, maaske fra Ariost (efter Oplysn. af Dr. Gigas).
- S. 169. Til Apol. Tankegangen i Digtet er klar nok; Digtekunstens Gud opfordres til at tilpasse sig efter Tidens Omstændigheder, som de andre Guder alt har gjort; det nytter ikke, at hans Dyrkere beraaber sig paa, at de ogsaa kan blive af med deres Produkter, Hullerne paa deres Albuer (»Hjerter paa Kjoleærmet«) viser, hvor ringe Digteriet lønner sig (Dr. Gigas), men i øvrigt indeholder Digtet en Del ikke helt tydelige Allusioner. Det synes at stikle til Kants Filosofi, hans *kategoriske Imperativ* og *Kritik der reinen Vernunft* S. 170, Str. 1, og 174 Str. 2. Men hvem er *Kronion*, S. 172, sidste Strofe?
- S. 185. Cantate er digtet til Højtideligholdelsen af Aarsdagen for Slaget paa Reden.
- S. 204. Hæderskvadet er rettet til Digteren J. Cl. Tode.

Den ny Udgaves Forhold til Originalen. Den Hurtighed, hvormed »Digte 1803« blev til, har sat Spor i en Mængde Trykfejl. Paa Originalens sidste Side findes en Liste paa 4 Trykfejl, og i nogle Eksemplarer er desuden indsat et Blad med en ny Liste paa 13 Trykfejl. De to Lister ser saaledes ud:

1ste Liste.

- Pag. 21, Lin. 14, indbrydes, læs indbryder.
 — 55, — 12, den friske Morgenrøde, læs i den friske Morgenrøde.
 — 123, — 7, Tromme, læs Tomme.
 — 236, — 19, Feragt, læs Foragt.
-

2den Liste.

- Pag. 21. Lin. 14. indbrydes, læs: indbryder.
 — 55. — 12. den friske Morgenrøde, læs: i den friske Morgenrøde.
 — 49. — 1. Maanens, læs: Maanes.
 — 75. — 10. Oltids, læs: Oldtids.
 — 95. — 4. stiired, læs: stirred.
 — 127. — 17. si, læs: ei.
 — 136. — 1. Color, læs: Cholera.
 — 203. — 9. hænge, læs: hæрге.
 — 255. — 9. allesombedst, læs: allersombedst.
 — 265. — 14. Middelmanighed, læs: Middelmaadighed.
 — 281. — 1. Vaakenbrag, læs: Vaabenbrag.
 — 283. — 16. lysnar, læs: lynsnar.
 — 303. — 19. vor, læs: var.
-

Disse Trykfejl er i foreliggende Udgave rettede (dog med Undtagelse af *Cholera* for *Color*, S. 136, og, ved en Forseelse, *Maanes* for *Maanens*, S. 49. 1) tilligemed adskillige andre utvivlsomme Fejl. Et Par Steder, hvor der sikkert ogsaa er Fejl, men det rette er tvivlsomt, er Originalen fulgt, nl. S. 247. 13, ogsaa paa *Tale* (rig paa *Tale*?) og 274. 11 *han giennembrød* (den g.), ligesom den urigtige Paginering S. 272—304 (istf. 270—302) er beholdt i Nytrykket for at lette Brugen af dette ved Siden af Originalen. Endelig er den temmelig principløse Tegnsætning ændret hist og her, hvor den kunde give

Anledning til Misforstaaelse. For de foretagne Afvigelser gör efterstaaende Liste Rede. En enkelt Trykfejl er fundet i Nytrykket S. 40 Lin. 5, hvor der istf. *hin hvide.* staar *hin hvide*,. Korrekturen er velvilligst læst af Hr. Cand. mag. E. Rørdam.

Originaludgaven.			Nytrykket.	
S. (IV)	Lin. 20,	304	204	
» 5,	— 2,	galer	galer,	
» 9,	— 15,	vægtig;	vægtig.	
» 10,	— 12,	rulder	ruller	
» 15,	— 11,	skifter;	skifter,	
» 17,	— 18,	Fædreboe,	Fædreboe	
» 19,	— 12,	Field;	Field	
» 25,	— 1,	gaae	gaaer	
» 26,	— 6,	Beenhuus? Du	Beenhuus? « »Du	
» 39,		Originalen har Sidetallet	36.	
» —	— 5,	Kast	»Kast	
» —	— 14,	siger	siger,	
» 50,	— 7,	saare,	saare;	
» —	— 8,	Giestebud.	Giestebud	
» —	— 9,	Hans	hans	
» 52,	— 2,	Klar	»Klar	
» —	— 10,	Oltids	Oldtids	
» —	— 14,	tilbade.	tilbade,	
» 57,	— 13,	Stemme	Stemme,	
» 71,	— 1,	klinkend	klingend	
» 80,	— 21,	hædre.	hædre,	
» 96,	— 12,	skotlansk	skotlandsk	
» 109,	— 1,	Oltids	Oldtids	
» 110,	— 6,	Skik;	Skik.	
» 111,	— 6,	aabend	aaben	
» 115,	— 2,	Mod,	mod,	
» 141,	— 1,	borsmeltet	bortsmeltet	
» 171,	— 10,	det,	det	
» 194,	— 10,	læste	læste	
» 206,	— 18,	skggieede	skieggede	
» 215,	— 1,	gammel	gammel	
» 221,	— 13,	iagtaget	iagttaget	
» 225,	— 15,	de	De	
» 229,	— 14,	Cither;	Cither	
» 234,	— 18,	deres	Deres	
» 235,	— 8,	de	De	

Originaludgaven.			Nytrykket.
S. 239,	Lin. 12,	de	De
» —	— 14,	dem	Dem
» —	— 20,	de	De
» 247,	— 14,	for en Hund	som en Hund
» 249,	— 1,	Tredie	Tredie.
» —	— 17,	Haand:	Haand.
» 256,		Originalen har Sidetallet	156.
» 261,	— 16,	mus	mufs
» 267,	— 13,	Middelmandighed	Middelmaadighed
» 268,	— 5,	støtte	stødte
» —	— 20,	de	De
» 277,	— 3,	Himmel	Himmel
» 292,	— 19,	Dysses ikke hen hen	Dysses ikke hen
» 294,	— 13,	Epsen	Espen
» 302,	— 15,	forsvinder	forsvinder.

